

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 18 kwietnia 2024 r.

Poz. 594

OBWIESZCZENIE

MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 11 marca 2024 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów

1. Na podstawie art. 16 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2023 r. poz. 1689), z uwzględnieniem zmiany wprowadzonej ustawą z dnia 16 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1705) oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem 29 lutego 2024 r.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity ustawy nie obejmuje art. 16 ustawy z dnia 16 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1705), który stanowi:

„Art. 16. Ustawa wchodzi w życie z dniem 15 września 2023 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 11, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.;
- 2) art. 13, który wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.”.

Marszałek Sejmu: *S. Hołownia*

Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej
Polskiej z dnia 11 marca 2024 r. (Dz. U. poz. 594)

USTAWA

z dnia 16 lutego 2007 r.

o ochronie konkurencji i konsumentów¹⁾

DZIAŁ I

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Ustawa określa warunki rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasady podejmowanej w interesie publicznym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów.

2. Ustawa reguluje zasady i tryb przeciwdziałania praktykom ograniczającym konkurencję, praktykom naruszającym zbiorowe interesy konsumentów oraz stosowaniu niedozwolonych postanowień wzorców umów, a także przeciwdziałania antykonkurencyjnym koncentracjom przedsiębiorców i ich związków, jeżeli te praktyki, stosowanie niedozwolonych postanowień lub koncentracje wywołują lub mogą wywoływać skutki na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Ustawa określa także organy właściwe w sprawach ochrony konkurencji i konsumentów.

Art. 2. 1. Ustawa nie narusza praw przysługujących na podstawie przepisów dotyczących ochrony własności intelektualnej i przemysłowej, w szczególności przepisów o ochronie wynalazków, wzorów użytkowych i przemysłowych, topografii układów scalonych, znaków towarowych, oznaczeń geograficznych, praw autorskich i praw pokrewnych.

2. Ustawę stosuje się do zawieranych między przedsiębiorcami:

- 1) umów, w szczególności licencji, a także innych niż umowy praktyk wykonywania praw, o których mowa w ust. 1;
- 2) umów dotyczących nieujawnionych do wiadomości publicznej:
  - a) informacji technicznych lub technologicznych,
  - b) zasad organizacji i zarządzania

– co do których podjęto działania zmierzające do zapobieżenia ich ujawnieniu, jeżeli skutkiem tych umów jest nieuzasadnione ograniczenie swobody działalności gospodarczej stron lub istotne ograniczenie konkurencji na rynku.

Art. 3. Przepisów ustawy nie stosuje się do ograniczeń konkurencji dopuszczonych na podstawie odrębnych ustaw.

Art. 4. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) przedsiębiorcy – rozumie się przez to przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236), a także:
  - a) osobę fizyczną, osobę prawną, a także jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, organizującą lub świadczącą usługi o charakterze użyteczności publicznej, które nie są działalnością gospodarczą w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców,
  - b) osobę fizyczną wykonującą zawód we własnym imieniu i na własny rachunek lub prowadzącą działalność w ramach wykonywania takiego zawodu,
  - c) osobę fizyczną, która posiada kontrolę, w rozumieniu pkt 4, nad co najmniej jednym przedsiębiorcą, choćby nie prowadziła działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, jeżeli podejmuje dalsze działania podlegające kontroli koncentracji, o której mowa w art. 13,
  - d) związek przedsiębiorców w rozumieniu pkt 2, z wyłączeniem przepisów dotyczących koncentracji;
- 2) związkach przedsiębiorców – rozumie się przez to izby, zrzeszenia i inne organizacje zrzeszające przedsiębiorców, o których mowa w pkt 1, jak również związki tych organizacji;

---

¹⁾ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia:

- 1) dyrektywy 98/27/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 maja 1998 r. w sprawie nakazów zaprzestania szkodliwych praktyk w celu ochrony interesów konsumentów (Dz. Urz. UE L 166 z 11.06.1998; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 004, str. 43);
- 2) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1 z dnia 11 grudnia 2018 r. mającej na celu nadanie organom ochrony konkurencji państw członkowskich uprawnień w celu skuteczniejszego egzekwowania prawa i zapewnienia należytego funkcjonowania rynku wewnętrznego (Dz. Urz. UE L 11 z 14.01.2019, str. 3).

- 3) przedsiębiorcy dominującym – rozumie się przez to przedsiębiorcę, który posiada kontrolę, w rozumieniu pkt 4, nad innym przedsiębiorcą;
- 3a) osobie zarządzającej – rozumie się przez to kierującego przedsiębiorstwem, w szczególności osobę pełniącą funkcję kierowniczą lub wchodzącą w skład organu zarządzającego przedsiębiorcy;
- 4) przejęciu kontroli – rozumie się przez to wszelkie formy bezpośredniego lub pośredniego uzyskania przez przedsiębiorcę uprawnień, które osobno albo łącznie, przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności prawnych lub faktycznych, umożliwiają wywieranie decydującego wpływu na innego przedsiębiorcę lub przedsiębiorców; uprawnienia takie tworzą w szczególności:
  - a) dysponowanie bezpośrednio lub pośrednio większością głosów na zgromadzeniu wspólników albo na walnym zgromadzeniu, także jako zastawnik albo użytkownik, bądź w zarządzie innego przedsiębiorcy (przedsiębiorcy zależnego), także na podstawie porozumień z innymi osobami,
  - b) uprawnienie do powoływania lub odwoływania większości członków zarządu lub rady nadzorczej innego przedsiębiorcy (przedsiębiorcy zależnego), także na podstawie porozumień z innymi osobami,
  - c) członkowie jego zarządu lub rady nadzorczej stanowią więcej niż połowę członków zarządu innego przedsiębiorcy (przedsiębiorcy zależnego),
  - d) dysponowanie bezpośrednio lub pośrednio większością głosów w spółce osobowej zależnej albo na walnym zgromadzeniu spółdzielni zależnej, także na podstawie porozumień z innymi osobami,
  - e) prawo do całego albo do części mienia innego przedsiębiorcy (przedsiębiorcy zależnego),
  - f) umowa przewidująca zarządzanie innym przedsiębiorcą (przedsiębiorcą zależnym) lub przekazywanie zysku przez takiego przedsiębiorcę;
- 5) porozumieniach – rozumie się przez to:
  - a) umowy zawierane między przedsiębiorcami, między związkami przedsiębiorców oraz między przedsiębiorcami i ich związkami albo niektóre postanowienia tych umów,
  - b) uzgodnienia dokonane w jakiegokolwiek formie przez dwóch lub więcej przedsiębiorców lub ich związki,
  - c) uchwały lub inne akty związków przedsiębiorców lub ich organów statutowych;
- 5a) kartelu – rozumie się przez to porozumienie co najmniej dwóch konkurentów, zmierzające do koordynacji działań konkurencyjnych na rynku lub wpływania na istotne czynniki konkurencji, polegające w szczególności na ustalaniu lub koordynowaniu cen zakupu, sprzedaży lub innych warunków transakcji handlowych, w tym dotyczących praw własności intelektualnej, ustalaniu poziomu produkcji lub sprzedaży, podziale rynków i kontrahentów, w tym na zmo-wie przetargowej, ograniczeniu przywozu lub wywozu lub innych działaniach antykonkurencyjnych podejmowanych przeciwko konkurentom;
- 5b) tajnym kartelu – rozumie się przez to kartel, którego istnienie jest częściowo lub w pełni ukryte;
- 5c) programie łagodzenia kar – rozumie się przez to program, który ma zastosowanie do naruszeń zakazu określonego w art. 101 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zwanego dalej „TFUE”, lub w odpowiadającym mu przepisie prawa konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w ramach którego uczestnik tajnego kartelu, niezależnie od innych jego uczestników, podejmuje współpracę z organem ochrony konkurencji tego państwa lub Komisją Europejską przez dobrowolne przedstawienie dowodów lub informacji, którymi dysponuje, o kartelu oraz jego roli w kartelu, w zamian za co, w drodze decyzji lub zaprzestania prowadzenia postępowania, uczestnik ten zostaje zwolniony z kary pieniężnej za udział w kartelu albo kara ta zostaje obniżona;
- 5d) oświadczeniu w ramach programu łagodzenia kar – rozumie się przez to dobrowolne przedstawienie przez przedsiębiorcę lub osobę fizyczną niebędącą przedsiębiorcą, ustnie lub na piśmie, specjalnie na potrzeby przedłożenia organowi ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub Komisji Europejskiej w celu uzyskania zwolnienia z kary pieniężnej albo jej obniżenia w ramach programu łagodzenia kar, dowodów lub informacji, którymi dysponuje, o kartelu oraz roli w kartelu składającego oświadczenie, niestanowiących dowodów, które istnieją niezależnie od postępowania w sprawie naruszenia zakazu określonego w art. 101 TFUE, bez względu na to, czy znajdują się one w aktach takiego postępowania;
- 5e) oświadczeniu w ramach wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub wniosku o jej obniżenie – rozumie się przez to dobrowolne przedstawienie Prezesowi Urzędu przez przedsiębiorcę lub osobę zarządzającą, ustnie lub na piśmie, specjalnie w celu uzyskania odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej albo jej obniżenia na podstawie art. 113b lub art. 113c, dowodów lub informacji, którymi dysponuje, o porozumieniu oraz roli w porozumieniu składającego oświadczenie, niestanowiących dowodów, które istnieją niezależnie od postępowania przed Prezesem Urzędu w sprawie naruszenia zakazu określonego w art. 6 ust. 1 ustawy lub art. 101 TFUE, bez względu na to, czy znajdują się one w aktach takiego postępowania;

- 5f) propozycji ugodowej – rozumie się przez to oświadczenie dobrowolnie złożone organowi ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub Komisji Europejskiej przez przedsiębiorcę lub w jego imieniu zawierające przyznanie się przedsiębiorcy do udziału w naruszeniu zakazu określonego w art. 101 lub art. 102 TFUE lub w przepisach prawa konkurencji tego państwa, opisujące zakres odpowiedzialności tego przedsiębiorcy za naruszenie lub rezygnację przedsiębiorcy z kwestionowania jego udziału w naruszeniu, sporządzone specjalnie na potrzeby umożliwienia temu organowi ochrony konkurencji lub Komisji Europejskiej zastosowania procedury uproszczonej lub przyspieszonej;
- 5g) organie wnioskującym – rozumie się przez to organ ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej występujący do Prezesa Urzędu z wnioskiem w sprawie powiadomienia o wstępnych zastrzeżeniach, aktach proceduralnych i innych dokumentach dotyczących stosowania art. 101 lub art. 102 TFUE lub z wnioskiem o egzekucję kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej, nałożonej w drodze decyzji w związku z naruszeniem zakazu określonego w tych przepisach;
- 6) (uchylony)
- 7) towarach – rozumie się przez to rzeczy, jak również energię, papiery wartościowe i inne prawa majątkowe, usługi, a także roboty budowlane;
- 8) cenach – rozumie się przez to ceny, jak również opłaty o charakterze cen, marże handlowe, prowizje i narzuty do cen;
- 9) rynku właściwym – rozumie się przez to rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym, ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji;
- 10) pozycji dominującej – rozumie się przez to pozycję przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów; domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku właściwym przekracza 40 %;
- 11) konkurentach – rozumie się przez to przedsiębiorców, którzy wprowadzają lub mogą wprowadzać albo nabywają lub mogą nabywać, w tym samym czasie, towary na rynku właściwym;
- 12) konsumentach – rozumie się przez to konsumenta w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2023 r. poz. 1610, 1615, 1890 i 1933);
- 13) organizacjach konsumenckich – rozumie się przez to niezależne od przedsiębiorców i ich związków organizacje społeczne, do których zadań statutowych należy ochrona interesów konsumentów; organizacje konsumenckie mogą prowadzić działalność gospodarczą na zasadach ogólnych, o ile dochód z działalności służy wyłącznie realizacji celów statutowych;
- 14) grupie kapitałowej – rozumie się przez to wszystkich przedsiębiorców, którzy są kontrolowani w sposób bezpośredni lub pośredni przez jednego przedsiębiorcę, w tym również tego przedsiębiorcę;
- 15) (uchylony)
- 16) przeciętnym wynagrodzeniu – rozumie się przez to przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw za ostatni miesiąc kwartału poprzedzającego dzień wydania decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, ogłaszane przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie odrębnych przepisów;
- 16a) roku obrotowym – rozumie się przez to rok obrotowy w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, 295 i 1598);
- 17) tajemnicy przedsiębiorstwa – rozumie się przez to tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233);
- 18) Prezesie Urzędu – rozumie się przez to Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów;
- 19) (uchylony)
- 20) rozporządzeniu nr 1/2003/WE – rozumie się przez to rozporządzenie Rady nr 1/2003/WE z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie wprowadzenia w życie reguł konkurencji ustanowionych w art. 81 i 82 Traktatu WE (Dz. Urz. UE L 1 z 04.01.2003, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 08, t. 02, str. 205);
- 21) rozporządzeniu nr 139/2004/WE – rozumie się przez to rozporządzenie Rady nr 139/2004/WE z dnia 20 stycznia 2004 r. w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorców (Dz. Urz. UE L 024 z 29.01.2004, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 08, t. 03, str. 40);
- 22) (uchylony)

- 23) rozporządzeniu 2018/302 – rozumie się przez to rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/302 z dnia 28 lutego 2018 r. w sprawie nieuzasadnionego blokowania geograficznego oraz innych form dyskryminacji klientów ze względu na przynależność państwową, miejsce zamieszkania lub miejsce prowadzenia działalności na rynku wewnętrznym oraz w sprawie zmiany rozporządzeń (WE) nr 2006/2004 oraz (UE) 2017/2394 i dyrektywy 2009/22/WE (Dz. Urz. UE L 60 I z 02.03.2018, str. 1, z późn. zm.²⁾);
- 24) rozporządzeniu nr 2017/2394 – rozumie się przez to rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady 2017/2394 z dnia 12 grudnia 2017 r. w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów i uchylające rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 („Rozporządzenie w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów”) (Dz. Urz. UE L 345 z 27.12.2017).

Art. 4a. Osoba fizyczna, która będąc przedsiębiorcą dopuściła się naruszenia przepisów art. 6, art. 9, art. 13, art. 23a i art. 24 ustawy oraz art. 101 lub art. 102 TFUE, podlega odpowiedzialności za to naruszenie na zasadach określonych w ustawie i stosuje się do niej odpowiednio przepisy ustawy, z wyłączeniem art. 10 ust. 4–9, art. 12a, art. 21, art. 49a, art. 53a, art. 61a, art. 106 ust. 4, art. 106a, art. 106b, art. 108, art. 111 ust. 1 pkt 2, ust. 3 pkt 2a i 3 i ust. 4 pkt 2a i 3, art. 113h, art. 113i oraz art. 113j ust. 1 pkt 3 i 4 i ust. 2 i 3.

Art. 5. Przeliczenie wartości euro oraz innych walut obcych na złote oraz wartości złote na euro jest dokonywane według kursu średniego walut obcych ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w ostatnim dniu roku kalendarzowego poprzedzającego rok zgłoszenia zamiaru koncentracji lub nałożenia kary.

DZIAŁ II

Zakaz praktyk ograniczających konkurencję

Rozdział 1

Zakaz porozumień ograniczających konkurencję

Art. 6. 1. Zakazane są porozumienia, których celem lub skutkiem jest wyeliminowanie, ograniczenie lub naruszenie w inny sposób konkurencji na rynku właściwym, polegające w szczególności na:

- 1) ustalaniu, bezpośrednio lub pośrednio, cen i innych warunków zakupu lub sprzedaży towarów;
- 2) ograniczaniu lub kontrolowaniu produkcji lub zbytu oraz postępu technicznego lub inwestycji;
- 3) podziale rynków zbytu lub zakupu;
- 4) stosowaniu w podobnych umowach z osobami trzecimi uciążliwych lub niejednorodnych warunków umów, stwarzających tym osobom zróżnicowane warunki konkurencji;
- 5) uzależnianiu zawarcia umowy od przyjęcia lub spełnienia przez drugą stronę innego świadczenia, niemającego rzeczowego ani zwyczajowego związku z przedmiotem umowy;
- 6) ograniczaniu dostępu do rynku lub eliminowaniu z rynku przedsiębiorców nieobjętych porozumieniem;
- 7) uzgadnianiu przez przedsiębiorców przystępujących do przetargu lub przez tych przedsiębiorców i przedsiębiorcę będącego organizatorem przetargu warunków składanych ofert, w szczególności zakresu prac lub ceny.

2. Porozumienia, o których mowa w ust. 1, są w całości lub w odpowiedniej części nieważne, z zastrzeżeniem art. 7 i 8.

Art. 6a. W przypadku stwierdzenia naruszenia przez przedsiębiorcę zakazów określonych w art. 6 ust. 1 pkt 1–6 ustawy lub w art. 101 ust. 1 lit. a–e TFUE odpowiedzialności podlega również osoba zarządzająca, która w ramach sprawowania swojej funkcji w czasie trwania stwierdzonego naruszenia tych zakazów umyślnie dopuściła przez swoje działanie lub zaniechanie do naruszenia przez tego przedsiębiorcę wymienionych zakazów.

Art. 6b. 1. W przypadku naruszenia przez przedsiębiorcę zakazów określonych w art. 6 ust. 1 ustawy lub art. 101 TFUE naruszenia dopuszcza się również przedsiębiorca wywierający decydujący wpływ na tego przedsiębiorcę.

2. Wywieranie decydującego wpływu, o którym mowa w ust. 1, zachodzi w sytuacji, gdy między przedsiębiorcami istnieją takie powiązania ekonomiczne, prawne lub organizacyjne, których skutkiem jest wykonywanie lub dostosowywanie się przez przedsiębiorcę, na którego jest wywierany decydujący wpływ, do instrukcji udzielanych mu przez przedsiębiorcę wywierającego decydujący wpływ, w sposób ograniczający lub uniemożliwiający jego samodzielne zachowania na rynku.

3. Domniemywa się, że przedsiębiorca wywiera decydujący wpływ, o którym mowa w ust. 1, jeżeli jego udział w kapitale przedsiębiorcy, na którego wywiera on decydujący wpływ, przekracza 90 %.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, do osób zarządzających przedsiębiorcy wywierającego decydujący wpływ przepis art. 6a stosuje się.

²⁾ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 66 z 08.03.2018, str. 1.

Art. 7. 1. Zakazu, o którym mowa w art. 6 ust. 1, nie stosuje się do porozumień zawieranych między:

- 1) konkurentami – jeżeli ich łączny udział w rynku właściwym, którego dotyczy porozumienie, nie przekracza 5 %;
- 2) przedsiębiorcami, którzy nie są konkurentami – jeżeli udział żadnego z nich w rynku właściwym, którego dotyczy porozumienie, nie przekracza 10 %.

2. Zakazu, o którym mowa w art. 6 ust. 1, nie stosuje się również, w przypadku gdy udziały w rynku właściwym określone w ust. 1 nie zostały przekroczone o więcej niż dwa punkty procentowe w okresie dwóch kolejnych lat kalendarzowych w czasie trwania porozumienia.

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do przypadków określonych w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 i 7.

Art. 8. 1. Zakazu, o którym mowa w art. 6 ust. 1, nie stosuje się do porozumień, które jednocześnie:

- 1) przyczyniają się do polepszenia produkcji, dystrybucji towarów lub do postępu technicznego lub gospodarczego;
- 2) zapewniają nabywcy lub użytkownikowi odpowiednią część wynikających z porozumień korzyści;
- 3) nie nakładają na zainteresowanych przedsiębiorców ograniczeń, które nie są niezbędne do osiągnięcia tych celów;
- 4) nie stwarzają tym przedsiębiorcom możliwości wyeliminowania konkurencji na rynku właściwym w zakresie znacznej części określonych towarów.

2. Ciężar udowodnienia okoliczności, o których mowa w ust. 1, spoczywa na przedsiębiorcy.

3. Rada Ministrów może, w drodze rozporządzenia, wyłączyć określone rodzaje porozumień spełniające przesłanki, o których mowa w ust. 1, spod zakazu, o którym mowa w art. 6 ust. 1, biorąc pod uwagę korzyści, jakie mogą przynieść określone rodzaje porozumień. W rozporządzeniu Rada Ministrów określi:

- 1) warunki, jakie muszą być spełnione, aby porozumienie mogło być uznane za wyłączone spod zakazu;
- 2) klauzule, których występowanie w porozumieniu stanowi naruszenie art. 6;
- 3) okres obowiązywania wyłączenia

oraz może określić klauzule, których występowania w porozumieniu nie uznaje się za naruszenie art. 6.

Rozdział 2

Zakaz nadużywania pozycji dominującej

Art. 9. 1. Zakazane jest nadużywanie pozycji dominującej na rynku właściwym przez jednego lub kilku przedsiębiorców.

2. Nadużywanie pozycji dominującej polega w szczególności na:

- 1) bezpośrednim lub pośrednim narzucaniu nieuczciwych cen, w tym cen nadmiernie wygórowanych albo rażąco niskich, odległych terminów płatności lub innych warunków zakupu albo sprzedaży towarów;
- 2) ograniczeniu produkcji, zbytu lub postępu technicznego ze szkodą dla kontrahentów lub konsumentów;
- 3) stosowaniu w podobnych umowach z osobami trzecimi uciążliwych lub niejednorodnych warunków umów, stwarzających tym osobom zróżnicowane warunki konkurencji;
- 4) uzależnianiu zawarcia umowy od przyjęcia lub spełnienia przez drugą stronę innego świadczenia, niemającego rzeczowego ani zwyczajowego związku z przedmiotem umowy;
- 5) przeciwdziałaniu ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania bądź rozwoju konkurencji;
- 6) narzucaniu przez przedsiębiorcę uciążliwych warunków umów, przynoszących mu nieuzasadnione korzyści;
- 7) podziale rynku według kryteriów terytorialnych, asortymentowych lub podmiotowych.

3. Czynności prawne będące przejawem nadużywania pozycji dominującej są w całości lub w odpowiedniej części nieważne.

Art. 9a. W przypadku naruszenia przez przedsiębiorcę zakazu określonego w art. 9 ust. 1 ustawy lub art. 102 TFUE naruszenia dopuszcza się również przedsiębiorca wywierający decydujący wpływ na tego przedsiębiorcę. Przepisy art. 6b ust. 2 i 3 stosuje się.

Rozdział 3

Decyzje w sprawach praktyk ograniczających konkurencję

Art. 10. 1. Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za ograniczającą konkurencję, jeżeli stwierdzi naruszenie zakazów określonych w art. 6 lub w art. 9 ustawy lub w art. 101 lub w art. 102 TFUE.

2. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu nakazuje zaniechanie stosowania praktyki naruszającej zakazy, o których mowa w art. 6 lub w art. 9 ustawy lub w art. 101 lub w art. 102 TFUE, jeżeli do czasu wydania decyzji praktyka ta nie została zaprzestana.

3. Ciężar udowodnienia, że praktyka naruszająca zakazy, o których mowa w art. 6 lub w art. 9 ustawy lub w art. 101 lub w art. 102 TFUE, została zaprzestana, spoczywa na przedsiębiorcy.

4. Prezes Urzędu może w decyzji, o której mowa w ust. 1, nakazać, w celu zaniechania stosowania praktyki lub usunięcia jej skutków, zastosowanie środków polegających w szczególności na:

- 1) udzieleniu licencji praw własności intelektualnej na niedyskryminacyjnych warunkach;
- 2) umożliwieniu dostępu do określonej infrastruktury na niedyskryminacyjnych warunkach;
- 3) zmianie umowy;
- 4) zapewnieniu innym podmiotom dostawy określonych produktów lub świadczenia określonych usług na niedyskryminacyjnych warunkach.

5. W przypadku gdy środki, o których mowa w ust. 4, mogłyby okazać się nieskuteczne albo skuteczne, lecz bardziej uciążliwe dla przedsiębiorcy, Prezes Urzędu może w decyzji, o której mowa w ust. 1, nakazać zastosowanie środków polegających na:

- 1) podziale przedsiębiorcy;
- 2) zbyciu całości albo części majątku jednego lub kilku przedsiębiorców;
- 3) zbyciu udziałów lub akcji zapewniających kontrolę nad przedsiębiorcą lub przedsiębiorcami;
- 4) powierzeniu wykonywania określonej działalności gospodarczej, w tym wykonywania tej działalności na różnych szczeblach obrotu, poszczególnym podmiotom w ramach grupy kapitałowej lub odrębnym jednostkom organizacyjnym w ramach struktury przedsiębiorcy;
- 5) ingerencji w strukturę przedsiębiorcy lub przedsiębiorców środkami innymi niż wymienione w pkt 1–4 służącymi realizacją celu, o którym mowa w ust. 4.

6. Środki, o których mowa w ust. 4 i 5, powinny być proporcjonalne do wagi i rodzaju naruszenia i konieczne do jego zakończenia lub usunięcia jego skutków.

7. Przed wydaniem decyzji nakazującej zastosowanie środków, o których mowa w ust. 4 i 5, Prezes Urzędu informuje przedsiębiorcę o zamiarze zastosowania określonych środków. Przedsiębiorca może przedstawić stanowisko do planowanych środków w terminie 14 dni od dnia doręczenia informacji.

8. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu może określić termin realizacji środków, o których mowa w ust. 4 i 5, uwzględniając wagę i rodzaj naruszenia oraz zastosowany środek.

9. W przypadku nakazania zastosowania środków, o których mowa w ust. 4 i 5, Prezes Urzędu w decyzji, o której mowa w ust. 1, nakłada na przedsiębiorcę obowiązek składania w wyznaczonym terminie informacji o stopniu realizacji tych środków.

Art. 11. (uchylony)

Art. 12. 1. Jeżeli w toku postępowania antymonopolowego zostanie uprawdopodobnione – na podstawie okoliczności sprawy, informacji zawartych w zawiadomieniu lub będących podstawą wszczęcia postępowania – że zostały naruszone zakazy, o których mowa w art. 6 lub art. 9 ustawy lub w art. 101 lub art. 102 TFUE, a przedsiębiorca, któremu jest zarzucane naruszenie tych zakazów, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań w celu zakończenia naruszenia lub usunięcia jego skutków, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, zobowiązać przedsiębiorcę do wykonania tych zobowiązań. W przypadku gdy przedsiębiorca zaprzestał naruszania zakazów, o których mowa w art. 6 lub art. 9 ustawy lub w art. 101 lub art. 102 TFUE, i zobowiąże się do usunięcia skutków tego naruszenia, zdanie pierwsze stosuje się odpowiednio.

2. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu może określić termin wykonania zobowiązań.

3. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu nakłada na przedsiębiorcę obowiązek składania w wyznaczonym terminie informacji o stopniu realizacji zobowiązań.

4. W przypadku wydania decyzji, o której mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisów art. 10, art. 106 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz art. 106a, z zastrzeżeniem ust. 7.

5. Prezes Urzędu może, z urzędu, uchylić decyzję, o której mowa w ust. 1, w przypadku gdy:

- 1) została ona wydana w oparciu o nieprawdziwe, niekompletne lub wprowadzające w błąd informacje lub dokumenty;
- 2) przedsiębiorca nie wykonuje zobowiązań lub obowiązków, o których mowa w ust. 1–3.

6. Prezes Urzędu może, za zgodą przedsiębiorcy, z urzędu, uchylić decyzję, o której mowa w ust. 1, w przypadku gdy nastąpiła zmiana okoliczności mających istotny wpływ na wydanie decyzji.

7. W przypadku uchylecia decyzji Prezes Urzędu orzeka co do istoty sprawy.

Art. 12a. Prezes Urzędu może stwierdzić, że osoba zarządzająca, o której mowa w art. 6a, umyślnie dopuściła przez swoje działanie lub zaniechanie do naruszenia przez przedsiębiorcę zakazów, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–6 ustawy lub w art. 101 ust. 1 lit. a–e TFUE, wyłącznie w decyzji, o której mowa w art. 10 ust. 1, w przypadku gdy w decyzji tej zostaje nałożona na przedsiębiorcę kara pieniężna, o której mowa w art. 106 ust. 1 pkt 1 lub 2.

Art. 12b. W przypadku gdy na przedsiębiorcę, który naruszył zakazy określone w art. 6 lub art. 9 ustawy lub w art. 101 lub art. 102 TFUE, był wywierany decydujący wpływ przez innego przedsiębiorcę, Prezes Urzędu stwierdza wywieranie tego wpływu w decyzji, o której mowa w art. 10 ust. 1.

DZIAŁ III

Koncentracje przedsiębiorców

Rozdział 1

Kontrola koncentracji

Art. 13. 1. Zamiar koncentracji podlega zgłoszeniu Prezesowi Urzędu, jeżeli:

- 1) łączny światowy obrót przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia przekracza równowartość 1 000 000 000 euro lub
- 2) łączny obrót na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia przekracza równowartość 50 000 000 euro.

2. Obowiązek wynikający z ust. 1 dotyczy zamiaru:

- 1) połączenia dwóch lub więcej samodzielnych przedsiębiorców;
- 2) przejęcia – przez nabycie lub objęcie akcji, innych papierów wartościowych, udziałów lub w jakikolwiek inny sposób – bezpośredniej lub pośredniej kontroli nad jednym lub więcej przedsiębiorcami przez jednego lub więcej przedsiębiorców;
- 3) utworzenia przez przedsiębiorców wspólnego przedsiębiorcy;
- 4) nabycia przez przedsiębiorcę części mienia innego przedsiębiorcy (całości lub części przedsiębiorstwa), jeżeli obrót realizowany przez to mienie w którymkolwiek z dwóch lat obrotowych poprzedzających zgłoszenie przekroczył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej równowartość 10 000 000 euro.

Art. 14. Nie podlega zgłoszeniu zamiar koncentracji:

- 1) jeżeli obrót przedsiębiorcy, nad którym ma nastąpić przejęcie kontroli, zgodnie z art. 13 ust. 2 pkt 2, nie przekroczył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w żadnym z dwóch lat obrotowych poprzedzających zgłoszenie równowartości 10 000 000 euro;
- 1a) jeżeli obrót żadnego z przedsiębiorców, o których mowa w art. 13 ust. 2 pkt 1 lub 3, nie przekroczył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w żadnym z dwóch lat obrotowych poprzedzających zgłoszenie równowartości 10 000 000 euro;
- 1b) polegającej na przejęciu kontroli nad przedsiębiorcą lub przedsiębiorcami należącymi do jednej grupy kapitałowej oraz jednocześnie nabyciu części mienia przedsiębiorcy lub przedsiębiorców należących do tej grupy kapitałowej – jeżeli obrót przedsiębiorcy lub przedsiębiorców, nad którymi ma nastąpić przejęcie kontroli, i obrót realizowany przez nabywane części mienia nie przekroczył łącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w żadnym z dwóch lat obrotowych poprzedzających zgłoszenie równowartości 10 000 000 euro;

- 2) polegającej na czasowym nabyciu lub objęciu przez instytucję finansową akcji albo udziałów w celu ich odsprzedaży, jeżeli przedmiotem działalności gospodarczej tej instytucji jest prowadzone na własny lub cudzy rachunek inwestowanie w akcje albo udziały innych przedsiębiorców, pod warunkiem, że odsprzedaż ta nastąpi przed upływem roku od dnia nabycia lub objęcia, oraz że:
  - a) instytucja ta nie wykonuje praw z tych akcji albo udziałów, z wyjątkiem prawa do dywidendy, lub
  - b) wykonuje te prawa wyłącznie w celu przygotowania odsprzedaży całości lub części przedsiębiorstwa, jego majątku lub tych akcji albo udziałów;
- 3) polegającej na czasowym nabyciu lub objęciu przez przedsiębiorcę akcji lub udziałów w celu zabezpieczenia wiarytelności, pod warunkiem że nie będzie on wykonywał praw z tych akcji lub udziałów, z wyłączeniem prawa do ich sprzedaży;
- 4) następującej w toku postępowania upadłościowego, z wyłączeniem przypadków, gdy zamierzający przejąć kontrolę lub nabywający część mienia jest konkurentem albo należy do grupy kapitałowej, do której należą konkurenci przedsiębiorcy przejmowanego lub którego część mienia jest nabywana;
- 5) przedsiębiorców należących do tej samej grupy kapitałowej.

Art. 15. Dokonanie koncentracji przez przedsiębiorcę zależnego uważa się za jej dokonanie przez przedsiębiorcę dominującego.

Art. 16. 1. Obrót, o którym mowa w art. 13 ust. 1, obejmuje obrót zarówno przedsiębiorców bezpośrednio uczestniczących w koncentracji, jak i pozostałych przedsiębiorców należących do grup kapitałowych, do których należą przedsiębiorcy bezpośrednio uczestniczący w koncentracji.

2. W przypadkach, o których mowa w art. 13 ust. 2 pkt 2 i 4, obrót, o którym mowa w art. 13 ust. 1, obejmuje obrót przedsiębiorców przejmujących kontrolę lub nabywających część mienia i pozostałych przedsiębiorców należących do grup kapitałowych, do których należą ci przedsiębiorcy oraz obrót realizowany przez nabywaną część mienia lub przedsiębiorców, nad którymi jest przejmowana kontrola i ich przedsiębiorców zależnych.

3. Obrót, o którym mowa w art. 13 ust. 1, obejmuje również część obrotu przedsiębiorców:

- 1) nad którymi przedsiębiorcy bezpośrednio uczestniczący w koncentracji lub przedsiębiorcy należący do grup kapitałowych, do których należą przedsiębiorcy bezpośrednio uczestniczący w koncentracji, sprawują kontrolę wspólnie z innym przedsiębiorcą lub przedsiębiorcami – proporcjonalnie do liczby przedsiębiorców sprawujących kontrolę. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio;
- 2) którzy sprawują wspólnie kontrolę nad grupą kapitałową, do której należy przedsiębiorca bezpośrednio uczestniczący w koncentracji – proporcjonalnie do liczby przedsiębiorców sprawujących kontrolę. Przepisy pkt 1 oraz ust. 1 stosuje się odpowiednio.

4. Obrót, o którym mowa w art. 14 pkt 1, obejmuje obrót zarówno przedsiębiorcy, nad którym ma zostać przejęta kontrola, jak i jego przedsiębiorców zależnych. Jeżeli przedsiębiorca, nad którym ma zostać przejęta kontrola lub jego przedsiębiorcy zależni sprawują kontrolę nad przedsiębiorcą wspólnie z innym przedsiębiorcą lub przedsiębiorcami, przepis ust. 3 pkt 1 stosuje się odpowiednio.

5. Jeżeli jednocześnie lub w okresie nie dłuższym niż 2 lata:

- 1) następuje przejście kontroli nad co najmniej dwoma przedsiębiorcami należącymi do tej samej grupy kapitałowej – obrót, o którym mowa w art. 14 pkt 1, obejmuje łącznie obrót wszystkich tych przedsiębiorców, jak i ich przedsiębiorców zależnych;
- 2) przedsiębiorca nabywa części mienia należące do innego przedsiębiorcy lub przedsiębiorców należących do tej samej grupy kapitałowej – obrót, o którym mowa w art. 13 ust. 2 pkt 4, obejmuje łączny obrót zrealizowany przez wszystkie te części mienia;
- 3) następuje przejście kontroli nad przedsiębiorcą lub przedsiębiorcami należącymi do jednej grupy kapitałowej oraz nabycie części mienia przedsiębiorcy lub przedsiębiorców należących do tej grupy kapitałowej – obrót, o którym mowa w art. 14 pkt 1b, obejmuje łącznie obrót wszystkich przedsiębiorców, nad którymi jest przejmowana kontrola i ich przedsiębiorców zależnych oraz obrót realizowany przez wszystkie nabywane części mienia.

Art. 17. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposób obliczania obrotu przedsiębiorców na potrzeby ustalenia obowiązku zgłoszenia zamiaru koncentracji Prezesowi Urzędu, uwzględniając specyfikę prowadzonej przez przedsiębiorców działalności, a także zasady rachunkowości odnoszące się do poszczególnych kategorii przedsiębiorców, w tym do banków, ubezpieczycieli i funduszy inwestycyjnych.

Rozdział 2

Decyzje w sprawach koncentracji

Art. 18. Prezes Urzędu, w drodze decyzji, wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, w wyniku której konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona, w szczególności przez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej na rynku.

Art. 19. 1. Prezes Urzędu, w drodze decyzji, wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, gdy – po spełnieniu przez przedsiębiorców zamierzających dokonać koncentracji warunków określonych w ust. 2 – konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona, w szczególności przez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej na rynku.

2. Prezes Urzędu może na przedsiębiorcę lub przedsiębiorców zamierzających dokonać koncentracji nałożyć obowiązek lub przyjąć ich zobowiązanie, w szczególności do:

- 1) zbycia całości lub części majątku jednego lub kilku przedsiębiorców,
- 2) wyzbycia się kontroli nad określonym przedsiębiorcą lub przedsiębiorcami, w szczególności przez zbycie określonego pakietu akcji lub udziałów, lub odwołania z funkcji członka organu zarządzającego lub nadzorczego jednego lub kilku przedsiębiorców,
- 3) udzielenia licencji praw wyłącznych konkurentowi

– określając w decyzji, o której mowa w ust. 1, termin spełnienia warunków.

3. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu nakłada na przedsiębiorcę lub przedsiębiorców obowiązek składania, w wyznaczonym terminie, informacji o realizacji tych warunków.

4. Prezes Urzędu, na wniosek przedsiębiorcy, na którego nałożono obowiązek spełnienia warunków określonych w ust. 2, wydaje postanowienie o nieudostępnianiu, do dnia spełnienia tych warunków, jednak nie później niż do upływu terminu do ich spełnienia, decyzji, o której mowa w ust. 1, w zakresie dotyczącym terminu spełnienia tych warunków. Na postanowienie Prezesa Urzędu nie przysługuje zażalenie.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, Prezes Urzędu nie publikuje i nie podaje w inny sposób do publicznej wiadomości decyzji w zakresie określonym w ust. 4. W zakresie tym decyzja nie podlega również udostępnieniu w trybie przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902).

6. Wydanie postanowienia, o którym mowa w ust. 4, nie wyłącza obowiązków informacyjnych przedsiębiorcy określonych w odrębnych przepisach.

Art. 20. 1. Prezes Urzędu zakazuje, w drodze decyzji, dokonania koncentracji, w wyniku której konkurencja na rynku zostanie istotnie ograniczona, w szczególności przez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej na rynku.

2. Prezes Urzędu wydaje, w drodze decyzji, zgodę na dokonanie koncentracji, w wyniku której konkurencja na rynku zostanie istotnie ograniczona, w szczególności przez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej na rynku, w przypadku gdy odstąpienie od zakazu koncentracji jest uzasadnione, a w szczególności:

- 1) przyczyni się ona do rozwoju ekonomicznego lub postępu technicznego;
- 2) może ona wywrzeć pozytywny wpływ na gospodarkę narodową.

Art. 21. 1. Prezes Urzędu może uchylić decyzje, o których mowa w art. 18, art. 19 ust. 1 i w art. 20 ust. 2, jeżeli zostały one oparte na nierzetelnych informacjach, za które są odpowiedzialni przedsiębiorcy uczestniczący w koncentracji, lub jeżeli przedsiębiorcy nie spełniają warunków, o których mowa w art. 19 ust. 2 i 3. W przypadku uchylenia decyzji Prezes Urzędu orzeka co do istoty sprawy.

2. Jeżeli w przypadkach, o których mowa w ust. 1, koncentracja została już dokonana, a przywrócenie konkurencji na rynku nie jest możliwe w inny sposób, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, określając termin jej wykonania na warunkach określonych w decyzji, nakazać w szczególności:

- 1) podział połączonego przedsiębiorcy na warunkach określonych w decyzji;
- 2) zbycie całości lub części majątku przedsiębiorcy;
- 3) zbycie udziałów lub akcji zapewniających kontrolę nad przedsiębiorcą lub przedsiębiorcami lub rozwiązanie spółki, nad którą przedsiębiorcy sprawują wspólną kontrolę.

3. Decyzja, o której mowa w ust. 2, nie może być wydana po upływie 5 lat od dnia dokonania koncentracji.

4. Przepisy ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio w przypadku niezgłoszenia Prezesowi Urzędu zamiaru koncentracji, o którym mowa w art. 13 ust. 1, oraz w przypadku niewykonania decyzji o zakazie koncentracji.

Art. 22. 1. Decyzje, o których mowa w art. 18 i art. 19 ust. 1 lub art. 20 ust. 2, wygasają, jeżeli w terminie 2 lat od dnia ich wydania koncentracja nie została dokonana.

2. Prezes Urzędu może, na wniosek przedsiębiorcy uczestniczącego w koncentracji złożony nie później niż 30 dni przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 1, przedłużyć, w drodze postanowienia, ten termin o rok, jeżeli przedsiębiorca wykaże, że nie nastąpiła zmiana okoliczności, w wyniku której koncentracja może spowodować istotne ograniczenie konkurencji na rynku.

3. Przed wydaniem postanowienia o przedłużeniu terminu, o którym mowa w ust. 1, Prezes Urzędu może przeprowadzić postępowanie wyjaśniające.

4. W przypadku wydania postanowienia o odmowie przedłużenia terminu, o którym mowa w ust. 1, dokonanie koncentracji po upływie tego terminu wymaga zgłoszenia zamiaru koncentracji Prezesowi Urzędu i uzyskania zgody na jej dokonanie na zasadach i w trybie określonych w ustawie.

Art. 23. Prezes Urzędu na wniosek instytucji finansowej może przedłużyć, w drodze decyzji, termin, o którym mowa w art. 14 pkt 2, jeżeli instytucja ta udowodni, że odsprzedaż akcji albo udziałów nie była w praktyce możliwa lub uzasadniona ekonomicznie przed upływem roku od dnia ich nabycia.

DZIAŁ IIIA

Zakaz stosowania niedozwolonych postanowień wzorców umów

Rozdział 1

Niedozwolone postanowienia wzorców umów

Art. 23a. Zakazane jest stosowanie we wzorcach umów zawieranych z konsumentami niedozwolonych postanowień umownych, o których mowa w art. 385¹ § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny.

Rozdział 2

Decyzje w sprawach o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone

Art. 23b. 1. Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu postanowienia wzorca umowy za niedozwolone i zakazującą jego wykorzystywania, jeżeli stwierdzi naruszenie zakazu określonego w art. 23a. W decyzji Prezes Urzędu przytacza treść postanowienia wzorca umowy uznanego za niedozwolone.

2. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu może określić środki usunięcia trwających skutków naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 23a, w szczególności zobowiązać przedsiębiorcę do:

- 1) poinformowania konsumentów, będących stronami umów zawartych na podstawie wzorca, o którym mowa w ust. 1, o uznaniu za niedozwolone postanowienia tego wzorca – w sposób określony w decyzji;
- 2) złożenia jednokrotnego lub wielokrotnego oświadczenia o treści i w formie określonej w decyzji.

3. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu może nakazać publikację decyzji w całości lub w części, z zaznaczeniem, czy decyzja ta jest prawomocna, w określonej w niej formie, na koszt przedsiębiorcy.

4. Środki, o których mowa w ust. 2, powinny być proporcjonalne do wagi i rodzaju naruszenia oraz konieczne do usunięcia jego skutków.

Art. 23c. 1. Jeżeli przedsiębiorca przed wydaniem decyzji, o której mowa w art. 23b ust. 1, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zakończenia naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 23a, lub usunięcia skutków tego naruszenia, Prezes Urzędu może, wydając decyzję, o której mowa w art. 23b ust. 1, zobowiązać przedsiębiorcę do wykonania tych zobowiązań.

2. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu może określić termin wykonania zobowiązań.

3. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu nakłada na przedsiębiorcę obowiązek składania w wyznaczonym terminie informacji o stopniu realizacji zobowiązań.

4. W przypadku wydania decyzji, o której mowa w ust. 1, przepisów art. 23b ust. 2 pkt 1 i art. 106 ust. 1 pkt 3a nie stosuje się.

5. Prezes Urzędu może, z urzędu, uchylić decyzję, o której mowa w ust. 1, w części dotyczącej zobowiązań i nałożyć karę, o której mowa w art. 106 ust. 1 pkt 3a, w przypadku gdy:

- 1) decyzja ta została wydana w oparciu o nieprawdziwe, niekompletne lub wprowadzające w błąd informacje lub dokumenty;
- 2) przedsiębiorca nie wykonuje zobowiązań lub obowiązków, o których mowa w ust. 1–3.

6. W przypadku, o którym mowa w ust. 5, Prezes Urzędu może określić środki usunięcia trwających skutków naruszenia zakazu, o których mowa w art. 23b ust. 2. Przepis art. 23b ust. 3 stosuje się.

7. Prezes Urzędu może, za zgodą przedsiębiorcy, z urzędu uchylić decyzję, o której mowa w ust. 1, w części dotyczącej zobowiązań, w przypadku gdy nastąpiła zmiana okoliczności mających istotny wpływ na wydanie tej decyzji. Przepisy ust. 6 stosuje się odpowiednio.

Art. 23d. Prawomocna decyzja o uznaniu postanowienia wzorca umowy za niedozwolone ma skutek wobec przedsiębiorcy, co do którego stwierdzono stosowanie niedozwolonego postanowienia umownego oraz wobec wszystkich konsumentów, którzy zawarli z nim umowę na podstawie wzorca wskazanego w decyzji.

DZIAŁ IV

Zakaz praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów

Rozdział 1

Praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów

Art. 24. 1. Zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

2. Przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami zachowanie przedsiębiorcy, w szczególności:

- 1) (uchylony)
- 2) naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji;
- 3) nieuczciwe praktyki rynkowe lub czyny nieuczciwej konkurencji;
- 4) proponowanie konsumentom nabycia usług finansowych, które nie odpowiadają potrzebom tych konsumentów ustalonym z uwzględnieniem dostępnych przedsiębiorcy informacji w zakresie cech tych konsumentów lub proponowanie nabycia tych usług w sposób nieadekwatny do ich charakteru.

3. Nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma indywidualnych interesów konsumentów.

Art. 25. Ochrona zbiorowych interesów konsumentów przewidziana w ustawie nie wyłącza ochrony wynikającej z innych ustaw, w szczególności z przepisów o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym i przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.

Rozdział 2

Decyzje w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów

Art. 26. 1. Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazującą zaniechanie jej stosowania, jeżeli stwierdzi naruszenie zakazu określonego w art. 24.

2. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu może określić środki usunięcia trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów w celu zapewnienia wykonania nakazu, w szczególności zobowiązać przedsiębiorcę do złożenia jednokrotnego lub wielokrotnego oświadczenia o treści i w formie określonej w decyzji.

3. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu może nakazać publikację decyzji w całości lub w części, z zaznaczeniem, czy decyzja ta jest prawomocna, w określonej w niej formie, na koszt przedsiębiorcy.

4. Środki, o których mowa w ust. 2, powinny być proporcjonalne do wagi i rodzaju naruszenia oraz konieczne do usunięcia jego skutków.

Art. 27. 1. Nie wydaje się decyzji, o której mowa w art. 26, jeżeli przedsiębiorca zaprzestał stosowania praktyki, o której mowa w art. 24.

2. W przypadku określonym w ust. 1 Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i stwierdzającą zaniechanie jej stosowania.

3. Ciężar udowodnienia okoliczności, o których mowa w ust. 1, spoczywa na przedsiębiorcy.

4. Przepisy art. 26 ust. 2–4 stosuje się odpowiednio.

Art. 28. 1. Jeżeli w toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostanie uprawdopodobnione – na podstawie okoliczności sprawy, informacji zawartych w zawiadomieniu, o którym mowa w art. 100 ust. 1, lub będących podstawą wszczęcia postępowania – że został naruszony zakaz, o którym mowa w art. 24, a przedsiębiorca, któremu jest zarzucane naruszenie tego zakazu, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zakończenia naruszenia lub usunięcia jego skutków, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, zobowiązać przedsiębiorcę do wykonania tych zobowiązań. W przypadku gdy przedsiębiorca zaprzestał naruszania zakazu, o którym mowa w art. 24, i zobowiąże się do usunięcia skutków tego naruszenia, zdanie pierwsze stosuje się odpowiednio.

2. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu może określić termin wykonania zobowiązań lub zobowiązać przedsiębiorcę do złożenia jednokrotnego lub wielokrotnego oświadczenia o treści i w formie określonej w decyzji lub do publikacji decyzji w całości lub w części na koszt przedsiębiorcy, z zaznaczeniem, czy decyzja ta jest prawomocna.

3. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu nakłada na przedsiębiorcę obowiązek składania w wyznaczonym terminie informacji o stopniu realizacji zobowiązań.

4. W przypadku wydania decyzji, o której mowa w ust. 1, art. 26 i 27 oraz art. 106 ust. 1 pkt 4 nie stosuje się, z zastrzeżeniem ust. 7.

5. Prezes Urzędu może, z urzędu, uchylić decyzję, o której mowa w ust. 1, w przypadku gdy:

- 1) została ona wydana w oparciu o nieprawdziwe, niekompletne lub wprowadzające w błąd informacje lub dokumenty;
- 2) przedsiębiorca nie wykonuje zobowiązań lub obowiązków, o których mowa w ust. 1–3.

6. Prezes Urzędu może, za zgodą przedsiębiorcy, z urzędu uchylić decyzję, o której mowa w ust. 1, w przypadku gdy nastąpiła zmiana okoliczności, mających istotny wpływ na wydanie decyzji.

7. W przypadku uchylenia decyzji Prezes Urzędu orzeka co do istoty sprawy.

DZIAŁ V

Organizacja ochrony konkurencji i konsumentów

Rozdział 1

Prezes Urzędu

Art. 29. 1. Prezes Urzędu jest centralnym organem administracji rządowej właściwym w sprawach ochrony konkurencji i konsumentów. Prezes Rady Ministrów sprawuje nadzór nad działalnością Prezesa Urzędu.

2. Prezes Urzędu jest:

- 1) organem wykonującym zadania nałożone na władze państw członkowskich Unii Europejskiej na podstawie art. 104 i art. 105 TFUE. W szczególności Prezes Urzędu jest właściwym organem ochrony konkurencji w rozumieniu art. 35 rozporządzenia nr 1/2003/WE;
- 2) jednolitym urzędem łącznikowym w rozumieniu przepisów rozporządzenia nr 2017/2394 oraz, w zakresie swoich ustawowych kompetencji, jest organem właściwym w rozumieniu art. 5 ust. 1 rozporządzenia nr 2017/2394.

2a. Prezes Urzędu jest organem odpowiedzialnym w rozumieniu art. 7 ust. 1 rozporządzenia 2018/302 w zakresie przeciwdziałania praktykom ograniczającym konkurencję oraz praktykom naruszającym zbiorowe interesy konsumentów.

3. Prezes Urzędu jest powoływany przez Prezesa Rady Ministrów na pięcioletnią kadencję spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru. Ta sama osoba nie może być Prezesem Urzędu dłużej niż przez dwie kadencje. Po upływie kadencji Prezes Urzędu pełni swoją funkcję do czasu powołania następcy.

3a. Stanowisko Prezesa Urzędu może zajmować osoba, która:

- 1) posiada tytuł zawodowy magistra lub równorzędny;
- 2) jest obywatelem polskim;
- 3) korzysta z pełni praw publicznych;
- 4) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 5) posiada kompetencje kierownicze;
- 6) posiada co najmniej 6-letni staż pracy, w tym co najmniej 3-letni staż pracy na stanowisku kierowniczym;
- 7) posiada wykształcenie i wiedzę z zakresu spraw należących do właściwości Prezesa Urzędu;
- 8) nie pełniła służby zawodowej ani nie pracowała w organach bezpieczeństwa państwa wymienionych w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2024 r. poz. 273), ani nie była ich współpracownikiem.

3aa. Prezes Urzędu nie może zajmować innego stanowiska, z wyjątkiem stanowiska dydaktycznego, badawczego lub badawczo-dydaktycznego w uczelni, Polskiej Akademii Nauk, instytucie badawczym lub innym podmiocie prowadzącym działalność naukową, lub stanowiska wykładowcy w Krajowej Szkole Administracji Publicznej im. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Lecha Kaczyńskiego, ani wykonywać innych zajęć zarobkowych sprzecznych z obowiązkami Prezesa Urzędu.

3b. Informację o naborze na stanowisko Prezesa Urzędu ogłasza się przez umieszczenie ogłoszenia w miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie Urzędu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu i Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Ogłoszenie powinno zawierać:

- 1) nazwę i adres Urzędu;
- 2) określenie stanowiska;
- 3) wymagania związane ze stanowiskiem wynikające z przepisów prawa;
- 4) zakres zadań wykonywanych na stanowisku;
- 5) wskazanie wymaganych dokumentów;
- 6) termin i miejsce składania dokumentów;
- 7) informację o metodach i technikach naboru.

3c. Termin, o którym mowa w ust. 3b pkt 6, nie może być krótszy niż 10 dni od dnia opublikowania ogłoszenia w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

3d. Nabór na stanowisko Prezesa Urzędu przeprowadza zespół, powołany przez Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów z upoważnienia Prezesa Rady Ministrów, liczący co najmniej 3 osoby, których wiedza i doświadczenie dają rękojmię wyłonienia najlepszych kandydatów. W toku naboru ocenia się doświadczenie zawodowe kandydata, wiedzę niezbędną do wykonywania zadań na stanowisku, na które jest przeprowadzany nabór, oraz kompetencje kierownicze.

3e. Ocena wiedzy i kompetencji kierowniczych, o których mowa w ust. 3d, może być dokonana na zlecenie zespołu przez osobę niebędącą członkiem zespołu, która posiada odpowiednie kwalifikacje do dokonania tej oceny.

3f. Członek zespołu oraz osoba, o której mowa w ust. 3e, mają obowiązek zachowania w tajemnicy informacji dotyczących osób ubiegających się o stanowisko, uzyskanych w trakcie naboru.

3g. W toku naboru zespół wyłania nie więcej niż 3 kandydatów, których przedstawia Szefowi Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

3h. Z przeprowadzonego naboru zespół sporządza protokół zawierający:

- 1) nazwę i adres Urzędu;
- 2) określenie stanowiska, na które był prowadzony nabór, oraz liczbę kandydatów;
- 3) imiona, nazwiska i adresy nie więcej niż 3 najlepszych kandydatów uszeregowanych według poziomu spełniania przez nich wymagań określonych w ogłoszeniu o naborze;
- 4) informację o zastosowanych metodach i technikach naboru;
- 5) uzasadnienie dokonanego wyboru albo powody niewyłonienia kandydata;
- 6) skład zespołu.

3i. Wynik naboru ogłasza się niezwłocznie przez umieszczenie informacji w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu i Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Informacja o wyniku naboru zawiera:

- 1) nazwę i adres Urzędu;
- 2) określenie stanowiska, na które był prowadzony nabór;
- 3) imiona, nazwiska wybranych kandydatów oraz ich miejsca zamieszkania w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego albo informację o niewyłonieniu kandydata.

3j. Umieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów ogłoszenia o naborze oraz o wyniku tego naboru jest bezpłatne.

4. Prezes Rady Ministrów odwołuje Prezesa Urzędu przed upływem kadencji wyłącznie w przypadku:

- 1) skazania prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 2) orzeczenia zakazu zajmowania kierowniczych stanowisk lub pełnienia funkcji związanych ze szczególną odpowiedzialnością w organach państwa;
- 3) pozbawienia praw publicznych;
- 4) złożenia rezygnacji;
- 5) utraty obywatelstwa polskiego;
- 6) choroby stwierdzonej orzeczeniem lekarskim lub innej przeszkody, trwale uniemożliwiających wykonywanie zadań;
- 7) naruszenia zakazów, o których mowa w art. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (Dz. U. z 2023 r. poz. 1090);
- 8) naruszenia zakazu, o którym mowa w ust. 3aa;
- 9) złożenia niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego, stwierdzonego prawomocnym orzeczeniem sądu.

4a. Kadencja Prezesa Urzędu wygasa w razie jego śmierci albo odwołania.

4b. W razie wygaśnięcia kadencji Prezesa Urzędu, do czasu powołania nowego Prezesa Urzędu, jego obowiązki pełni wiceprezes Urzędu wskazany przez Prezesa Rady Ministrów.

5. (uchylony)

6. Prezes Urzędu wykonuje swoje zadania przy pomocy Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej „Urzędem”.

7. (uchylony)

8. (uchylony)

Art. 30. 1. Prezes Rady Ministrów powołuje wiceprezesów Urzędu spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru. Prezes Rady Ministrów odwołuje wiceprezesów Urzędu na wniosek Prezesa Urzędu.

1a. Stanowisko wiceprezesa Urzędu może zajmować osoba, która spełnia wymagania określone w art. 29 ust. 3a i 3aa.

2. Zespół przeprowadzający nabór na stanowiska, o których mowa w ust. 1, powołuje Prezes Urzędu.

3. Do sposobu przeprowadzania naboru na stanowiska, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 29 ust. 3b–3j.

Art. 31. Do zakresu działania Prezesa Urzędu należy:

- 1) sprawowanie kontroli przestrzegania przez przedsiębiorców przepisów ustawy;
- 2) wydawanie decyzji w sprawach praktyk ograniczających konkurencję, w sprawach koncentracji przedsiębiorców, w sprawach o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone oraz w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, a także innych decyzji przewidzianych w ustawie;
- 3) prowadzenie badań stanu koncentracji gospodarki oraz zachowań rynkowych przedsiębiorców;
- 4) przygotowywanie projektów rządowych programów rozwoju konkurencji oraz projektów rządowej polityki konsumenckiej;
- 5) współpraca z krajowymi i międzynarodowymi organami i organizacjami, do których zakresu działania należy ochrona konkurencji i konsumentów;
- 6) wykonywanie zadań i kompetencji organu ochrony konkurencji państwa członkowskiego Unii Europejskiej, określonych w rozporządzeniu nr 1/2003/WE oraz w rozporządzeniu nr 139/2004/WE;
- 7) wykonywanie zadań i kompetencji właściwego organu oraz jednolitego urzędu łącznikowego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, określonych w rozporządzeniu nr 2017/2394;
- 7a) wykonywanie zadań określonych w ustawie z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich (Dz. U. poz. 1823);

- 7b) wykonywanie zadań organu odpowiedzialnego w rozumieniu art. 7 ust. 1 rozporządzenia 2018/302 w zakresie przeciwdziałania praktykom ograniczającym konkurencję oraz praktykom naruszającym zbiorowe interesy konsumentów;
- 8) opracowywanie i przedkładanie Radzie Ministrów projektów aktów prawnych dotyczących ochrony konkurencji i konsumentów;
- 9) przedkładanie Radzie Ministrów okresowych sprawozdań z realizacji rządowych programów rozwoju konkurencji i polityki konsumenckiej;
- 10) współpraca z organami samorządu terytorialnego, w zakresie wynikającym z rządowej polityki konsumenckiej;
- 11) (uchylony)
- 12) opracowywanie i wydawanie publikacji oraz programów edukacyjnych popularyzujących wiedzę o ochronie konkurencji i konsumentów;
- 13) występowanie do przedsiębiorców w sprawach z zakresu ochrony konkurencji i konsumentów;
- 14) realizacja zobowiązań międzynarodowych Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie współpracy i wymiany informacji w sprawach ochrony konkurencji i konsumentów oraz pomocy publicznej;
- 15) gromadzenie i upowszechnianie orzecznictwa w sprawach z zakresu ochrony konkurencji i konsumentów, w szczególności przez zamieszczanie decyzji Prezesa Urzędu na stronie internetowej Urzędu;
- 16) współpraca z Szefem Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych w zakresie niezbędnym do realizacji jego zadań ustawowych;
- 16a) współpraca z Agencją do spraw Współpracy Organów Regulacji Energetyki, z organem właściwym do spraw regulacji gospodarki paliwami i energią oraz organem właściwym w sprawach nadzoru nad rynkiem finansowym, w zakresie niezbędnym do wykonywania obowiązków wynikających z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1227/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie integralności i przejrzystości hurtowego rynku energii (Dz. Urz. UE L 326 z 08.12.2011, str. 1);
- 16b) współpraca z Polską Agencją Nadzoru Audytowego, w tym udzielanie informacji, wyjaśnień i przekazywanie dokumentów, w zakresie niezbędnym do realizacji zadań związanych z monitorowaniem rynku w zakresie, o którym mowa w art. 27 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego, uchylającego decyzję Komisji 2005/909/WE (Dz. Urz. UE L 158 z 27.05.2014, str. 77 oraz Dz. Urz. UE L 170 z 11.06.2014, str. 66);
- 17) wykonywanie innych zadań określonych w ustawie lub ustawach odrębnych.

Art. 31a. Prezes Urzędu może wydać i ogłosić wyjaśnienia i interpretacje mające istotne znaczenie dla stosowania przepisów w sprawach objętych zakresem działania Prezesa Urzędu. Wyjaśnienia i interpretacje są publikowane w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu.

Art. 31aa. 1. Prezes Urzędu, w terminie do dnia 30 kwietnia każdego roku, przekazuje Prezesowi Rady Ministrów sprawozdanie z działalności Prezesa Urzędu za rok poprzedni zawierające w szczególności informacje o:

- 1) realizacji zadań Prezesa Urzędu i ich efektach, w podziale na poszczególne obszary jego działalności;
- 2) Prezesie Urzędu i wiceprezesach Urzędu pełniących funkcję w danym roku kalendarzowym;
- 3) zasobach, którymi Prezes Urzędu dysponował w danym roku kalendarzowym, wraz z informacją o zmianach w zakresie tych zasobów w porównaniu z latami poprzednimi.

2. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, Prezes Urzędu publikuje na stronie internetowej Urzędu.

Art. 31b. Prezes Urzędu publikuje na stronie internetowej Urzędu w całości treść decyzji wydawanych na podstawie przepisów ustawy, z zastrzeżeniem, że publikacja uzasadnienia nie obejmuje tajemnicy przedsiębiorstwa, jak również innych informacji podlegających ochronie na podstawie odrębnych przepisów. Publikacja opatrzona jest informacją, czy decyzja jest prawomocna.

Art. 31c. Prezes Urzędu może nieodpłatnie publikować w publicznej radiofonii i telewizji, w formie i czasie uzgodnionymi z właściwą jednostką publicznej radiofonii i telewizji:

- 1) komunikaty dotyczące zachowań lub zjawisk mogących stanowić istotne zagrożenie dla interesów konsumentów;
- 2) informacje, co do których zostało wydane postanowienie, o którym mowa w art. 73a ust. 2.

Art. 31d. Prezes Urzędu, jeżeli uzna że przemawia za tym interes publiczny, przedstawia sądowi istotny dla sprawy pogląd w sprawach dotyczących ochrony konkurencji i konsumentów.

Art. 32. (uchylony)

Art. 32a. 1. Przy Prezesie Urzędu działa punkt kontaktowy do spraw pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich oraz internetowego systemu rozwiązywania sporów konsumenckich, zwany dalej „punktem kontaktowym”.

2. Do zadań punktu kontaktowego należy:

- 1) udzielanie pomocy konsumentom w sprawach dotyczących pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich, w szczególności w sprawach sporów wynikających z transgranicznych umów zawieranych z konsumentami;
- 2) realizowanie zadań określonych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 524/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie internetowego systemu rozstrzygania sporów konsumenckich oraz zmiany rozporządzenia (WE) nr 2006/2004 i dyrektywy 2009/22/WE (rozporządzenie w sprawie ODR w sporach konsumenckich) (Dz. Urz. UE L 165 z 18.06.2013, str. 1);
- 3) zapewnienie łącza internetowego do platformy ODR, o której mowa w rozporządzeniu wymienionym w pkt 2.

2a. Punkt kontaktowy realizuje również zadania, o których mowa w art. 8 rozporządzenia 2018/302.

3. Tryb pracy punktu kontaktowego określa regulamin ustalony przez Prezesa Urzędu.

Art. 33. W skład Urzędu wchodzi Centrala w Warszawie, delegatury Urzędu oraz laboratoria nadzorowane przez Prezesa Urzędu.

Art. 34. Prezes Rady Ministrów, w drodze zarządzenia, nadaje Urzędowi statut określający jego organizację oraz zadania i rozmieszczenie delegatur Urzędu.

Art. 34a. 1. Prezes Urzędu, wiceprezesa Urzędu i pracownicy Urzędu:

- 1) wykonują swoje obowiązki i uprawnienia niezależnie od wpływów politycznych i innych wpływów zewnętrznych;
- 2) nie mogą zwracać się o instrukcje do organów administracji rządowej, innego podmiotu publicznego lub prywatnego oraz przyjmować od tych organów i podmiotów instrukcji podczas wykonywania obowiązków i uprawnień;
- 3) powstrzymują się od działań, które mogłyby skutkować konfliktem interesów.

2. Prezes Urzędu, wiceprezesa Urzędu i pracownicy Urzędu, którzy brali udział w wydaniu decyzji, w okresie 3 lat od zakończenia pełnienia funkcji lub ustania zatrudnienia w Urzędzie nie mogą być zaangażowani w tę samą sprawę.

Art. 35. 1. (uchylony)

2. (uchylony)

3. Prezes Urzędu może zlecić Inspekcji Handlowej przeprowadzenie kontroli lub realizację innych zadań należących do zakresu jego działania.

4. (uchylony)

Art. 36. (uchylony)

Rozdział 2

Samorząd terytorialny i organizacje konsumenckie

Art. 37. Zadania w dziedzinie ochrony interesów konsumentów w zakresie określonym ustawą oraz odrębnymi przepisami wykonują również: samorząd terytorialny, a także organizacje konsumenckie i inne instytucje, do których statutowych lub ustawowych zadań należy ochrona interesów konsumentów.

Art. 38. Zadaniem samorządu terytorialnego w zakresie ochrony praw konsumentów jest prowadzenie edukacji konsumenckiej.

Art. 39. 1. Zadania samorządu powiatowego w zakresie ochrony praw konsumentów wykonuje powiatowy (miejski) rzecznik konsumentów, zwany dalej „rzecznikiem konsumentów”.

2. Powiaty mogą, w drodze porozumienia, utworzyć jedno wspólne stanowisko rzecznika konsumentów.

Art. 40. 1. Z rzecznikiem konsumentów stosunek pracy nawiązuje starosta lub w miastach na prawach powiatu prezydent miasta.

2. Rzecznikiem konsumentów może być osoba posiadająca wyższe wykształcenie, w szczególności prawnicze lub ekonomiczne, i co najmniej pięcioletnią praktykę zawodową.

3. Rzecznik konsumentów jest bezpośrednio podporządkowany staroście (prezydentowi miasta).

4. Rzecznika konsumentów wyodrębnia się organizacyjnie w strukturze starostwa powiatowego (urzędu miasta), a w powiatach powyżej 100 tys. mieszkańców i w miastach na prawach powiatu rzecznik konsumentów może wykonywać swoje zadania przy pomocy wyodrębnionego biura.

5. W pozostałym zakresie dotyczącym statusu prawnego rzecznika konsumentów stosuje się przepisy ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 530).

Art. 41. (uchylony)

Art. 42. 1. Do zadań rzecznika konsumentów należy:

- 1) zapewnienie bezpłatnego poradnictwa konsumenckiego i informacji prawnej w zakresie ochrony interesów konsumentów;
- 2) składanie wniosków w sprawie stanowienia i zmiany przepisów prawa miejscowego w zakresie ochrony interesów konsumentów;
- 3) występowanie do przedsiębiorców w sprawach ochrony praw i interesów konsumentów;
- 4) współdziałanie z Prezesem Urzędu, organami Inspekcji Handlowej oraz organizacjami konsumenckimi;
- 5) wykonywanie innych zadań określonych w ustawie lub w przepisach odrębnych.

2. Rzecznik konsumentów może w szczególności wytaczać powództwa na rzecz konsumentów oraz wstępować, za ich zgodą, do toczącego się postępowania w sprawach o ochronę interesów konsumentów.

3. Rzecznik konsumentów w sprawach o wykroczenia na szkodę konsumentów jest oskarżycielem publicznym w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2022 r. poz. 1124 oraz z 2023 r. poz. 1963).

4. Przedsiębiorca, do którego zwrócił się rzecznik konsumentów, działając na podstawie ust. 1 pkt 3, jest obowiązany udzielić rzecznikowi wyjaśnień i informacji będących przedmiotem wystąpienia oraz ustosunkować się do uwag i opinii rzecznika.

5. Do rzecznika konsumentów stosuje się odpowiednio przepis art. 63 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego.

Art. 43. 1. Rzecznik konsumentów, w terminie do dnia 31 marca każdego roku, przedkłada staroście (prezydentowi miasta) do zaopiniowania roczne sprawozdanie ze swojej działalności w roku poprzednim oraz przekazuje je Prezesowi Urzędu w terminie 7 dni od zaopiniowania przez starostę (prezydenta miasta).

2. W przypadku niezaopiniowania przez starostę (prezydenta miasta) sprawozdania, o którym mowa w ust. 1, rzecznik konsumentów przekazuje sprawozdanie Prezesowi Urzędu w terminie do dnia 10 maja każdego roku.

3. Rzecznik konsumentów przekazuje na bieżąco Prezesowi Urzędu wnioski i sygnalizuje problemy dotyczące ochrony konsumentów, które wymagają podjęcia działań przez organy administracji rządowej.

Art. 44. 1. Przy Prezesie Urzędu działa Krajowa Rada Rzeczników Konsumentów, zwana dalej „Radą”.

2. Rada jest stałym organem opiniodawczo-doradczym Prezesa Urzędu w zakresie spraw związanych z ochroną praw konsumentów na szczeblu samorządu powiatowego.

3. Do zadań Rady należy w szczególności:

- 1) przedstawianie propozycji dotyczących kierunków zmian legislacyjnych w przepisach dotyczących ochrony praw konsumentów;
- 2) wyrażanie opinii w przedmiocie projektów aktów prawnych lub kierunków rządowej polityki konsumenckiej;
- 3) wyrażanie opinii w innych sprawach z zakresu ochrony konsumentów przedłożonych Radzie przez Prezesa Urzędu;
- 4) przekazywanie informacji dotyczących ochrony konsumentów, w zakresie wskazanym przez Prezesa Urzędu.

4. W skład Rady wchodzi szesnastu rzeczników konsumentów po jednym z każdego województwa.

5. Członków Rady powołuje i odwołuje Prezes Urzędu. Powołanie następuje za pisemną zgodą powoływanych rzeczników konsumentów. W przypadku zaprzestania pełnienia funkcji rzecznika konsumentów, członkostwo w Radzie wygasa.

6. Obsługę administracyjną Rady zapewnia Urząd.

7. Urząd zwraca członkom Rady koszty przejazdów na posiedzenia Rady, na zasadach określonych w przepisach w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

8. Tryb pracy Rady określa regulamin ustalony przez Prezesa Urzędu.

Art. 45. 1. Organizacje konsumenckie reprezentują interesy konsumentów wobec organów administracji rządowej i samorządowej i mogą uczestniczyć w realizacji rządowej polityki konsumenckiej.

2. Organizacje, o których mowa w ust. 1, mają w szczególności prawo do:

- 1) wyrażania opinii o projektach aktów prawnych i innych dokumentów dotyczących praw i interesów konsumentów;
- 2) opracowywania i upowszechniania konsumenckich programów edukacyjnych;
- 3) wykonywania testów produktów i usług oraz publikowania ich wyników;
- 4) wydawania czasopism, opracowań badawczych, broszur i ulotek;
- 5) prowadzenia nieodpłatnego poradnictwa konsumenckiego oraz udzielania nieodpłatnej pomocy konsumentom w dochodzeniu ich roszczeń, chyba że statut organizacji stanowi, że działalność ta jest wykonywana odpłatnie;
- 6) udziału w pracach normalizacyjnych;
- 7) realizowania zadań państwowych w dziedzinie ochrony konsumentów, zleczanych przez organy administracji rządowej i samorządowej;
- 8) ubiegania się o dotacje ze środków publicznych na realizację zadań, o których mowa w pkt 7.

3. Organy administracji rządowej i samorządowej są obowiązane do zasięgania opinii organizacji konsumenckich w sprawach dotyczących kierunków działania na rzecz ochrony interesów konsumentów.

Art. 46. Wysokość rocznych dotacji celowych, w rozumieniu przepisów o finansach publicznych, przekazywanych z budżetu państwa na realizację zadań, o których mowa w art. 45 ust. 2 pkt 7, jest ustalana w ustawie budżetowej w części budżetu państwa, której dysponentem jest Prezes Urzędu.

DZIAŁ VI

Postępowanie przed Prezesem Urzędu

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 47. 1. Postępowanie przed Prezesem Urzędu jest prowadzone jako postępowanie wyjaśniające, postępowanie antymonopolowe, postępowanie w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone lub postępowanie w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

2. Postępowanie wyjaśniające może poprzedzać wszczęcie postępowania antymonopolowego, postępowania w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone lub postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Art. 48. 1. Prezes Urzędu może wszcząć z urzędu, w drodze postanowienia, postępowanie wyjaśniające, jeżeli okoliczności wskazują na możliwość naruszenia przepisów ustawy, w sprawach dotyczących określonej gałęzi gospodarki, w sprawach dotyczących ochrony interesów konsumentów oraz w innych przypadkach, gdy ustawa tak stanowi.

2. Postępowanie wyjaśniające może mieć na celu w szczególności:

- 1) wstępne ustalenie, czy nastąpiło naruszenie przepisów ustawy uzasadniające wszczęcie postępowania antymonopolowego, w tym, czy sprawa ma charakter antymonopolowy;
- 1a) wstępne ustalenie, czy nastąpiło naruszenie uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone;
- 2) wstępne ustalenie, czy nastąpiło naruszenie uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów;
- 3) badanie rynku, w tym określenie jego struktury i stopnia koncentracji;
- 4) wstępne ustalenie istnienia obowiązku zgłoszenia zamiaru koncentracji;
- 5) ustalenie, czy miało miejsce naruszenie chronionych prawem interesów konsumentów uzasadniające podjęcie działań określonych w odrębnych ustawach.

3. Zakończenie postępowania wyjaśniającego następuje w drodze postanowienia.

4. Postępowanie wyjaśniające nie powinno trwać dłużej niż 4 miesiące, a w sprawach szczególnie skomplikowanych – nie dłużej niż 5 miesięcy od dnia jego wszczęcia.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, przepisu ust. 4 oraz art. 35 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 i 803) nie stosuje się.

Art. 49. 1. Postępowanie antymonopolowe w sprawach praktyk ograniczających konkurencję, postępowanie w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, postępowanie w sprawach o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone oraz w sprawach nakładania kar pieniężnych wszczyna się z urzędu.

2. Postępowanie antymonopolowe w sprawach koncentracji wszczyna się na wniosek lub z urzędu.

3. Postanowienie o wszczęciu postępowania, o którym mowa w ust. 1, wymaga uzasadnienia. Uzasadnienie zawiera wyjaśnienie zarzutów stawianych przedsiębiorcy oraz informację o zasadach ustalania wysokości kary pieniężnej w przypadku stwierdzenia, że przedsiębiorca dopuścił się naruszenia przepisów ustawy.

4. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio w przypadku wszczęcia postępowania w sprawie:

- 1) dopuszczenia przez osobę zarządzającą do naruszenia przez przedsiębiorcę zakazów określonych w art. 6 ust. 1 pkt 1–6 ustawy lub w art. 101 ust. 1 lit. a–e TFUE;
- 2) nakładania kar pieniężnych, o których mowa w art. 108 ust. 1 pkt 1, ust. 2–3a oraz 5 i 6.

Art. 49a. 1. Prezes Urzędu, bez wszczynania postępowania, może wystąpić do przedsiębiorcy w sprawach z zakresu ochrony konkurencji i konsumentów.

2. Przedsiębiorca, do którego Prezes Urzędu skierował wystąpienie, może w terminie określonym przez Prezesa Urzędu przekazać stanowisko w sprawie, której dotyczy wystąpienie.

3. Termin, o którym mowa w ust. 2, nie może być krótszy niż 14 dni, licząc od dnia otrzymania przez przedsiębiorcę wystąpienia.

Art. 50. 1. Przedsiębiorcy, niebędące przedsiębiorcami osoby fizyczne i osoby prawne oraz jednostki organizacyjne niebędące osobami prawnymi, którym przepisy odrębne przyznają zdolność prawną, są obowiązani do udzielania wszelkich koniecznych informacji, w tym przekazywania dokumentów na żądanie Prezesa Urzędu.

2. Żądanie, o którym mowa w ust. 1, powinno zawierać:

- 1) wskazanie zakresu informacji;
- 2) wskazanie celu żądania;
- 3) wskazanie terminu udzielenia informacji;
- 4) pouczenie o sankcjach za nieudzielenie informacji lub za udzielenie informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd.

3. Każdy ma prawo składania na piśmie – z własnej inicjatywy lub na prośbę Prezesa Urzędu – wyjaśnień dotyczących istotnych okoliczności sprawy.

4. Osoba fizyczna, do której zostało skierowane żądanie, o którym mowa w ust. 1, może odmówić udzielenia informacji, w tym przekazania dokumentów, tylko wtedy, gdy naraziłoby to ją lub jej małżonka, wstępnych, zstępnych, rodzeństwo oraz powinowatych w tej samej linii lub stopniu, jak również osoby pozostające w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli, a także osobę pozostającą we wspólnym pożyciu, na odpowiedzialność karną. Prawo odmowy udzielenia informacji, w tym przekazania dokumentów, trwa po ustaniu małżeństwa lub rozwiązaniu stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli.

5. Informacje lub dokumenty przekazane przez osobę fizyczną na podstawie ust. 1 nie mogą być wykorzystane na niekorzyść tej osoby lub osób wymienionych w ust. 4 w postępowaniu prowadzonym przez Prezesa Urzędu w sprawie nałożenia kary pieniężnej, o której mowa w art. 106a i art. 106b. Zakaz ten trwa po ustaniu małżeństwa lub rozwiązaniu stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli.

Art. 51. 1. Dowodem z dokumentu w postępowaniu przed Prezesem Urzędu może być tylko oryginał dokumentu lub jego kopia poświadczona przez organ administracji publicznej, notariusza, adwokata, radcę prawnego, doradcę podatkowego, rzecznika patentowego lub upoważnionego pracownika przedsiębiorcy.

2. Dowodem w postępowaniu przed Prezesem Urzędu jest dokument sporządzony w języku polskim, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Jeżeli dokument został sporządzony w języku obcym, należy przedłożyć także poświadczone przez tłumacza przysięgłego tłumaczenie na język polski tego dokumentu albo jego części mającej stanowić dowód w sprawie.

Art. 52. 1. Strona, powołująca się na dowód ze świadków, jest obowiązana wskazać fakty, które mają być potwierdzone zeznaniami poszczególnych świadków, oraz podać dane umożliwiające prawidłowe wezwanie świadka.

1a. Każda osoba wezwana w charakterze świadka w toku postępowania przed Prezesem Urzędu ma obowiązek stawić się i złożyć zeznanie.

2. Prezes Urzędu, wzywając świadka, podaje w wezwaniu imię, nazwisko i miejsce zamieszkania wezwanego, miejsce i czas składania wyjaśnień, określa strony i przedmiot sprawy oraz wskazuje przepisy o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

3. Przesłuchanie świadka może nastąpić przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie tej czynności na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku.

4. Do przesłuchania świadka, o którym mowa w ust. 1, przepisy art. 50 ust. 4 i 5 stosuje się odpowiednio.

Art. 53. 1. Zeznanie świadka, po spisaniu do protokołu, będzie mu odczytane i, stosownie do okoliczności, na podstawie jego uwag uzupełnione lub sprostowane.

2. Protokół przesłuchania świadka podpisuje świadek i prowadzący przesłuchanie pracownik Urzędu.

Art. 53a. 1. Bez wszczynania odrębnego postępowania Prezes Urzędu może, na wniosek organu ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w przypadku, o którym mowa w art. 22 rozporządzenia nr 1/2003/WE, wezwać świadka w celu odebrania od niego zeznań. Przepisy art. 52 ust. 2 i art. 53 stosuje się. Przepisy art. 50 ust. 4 i 5 stosuje się odpowiednio.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, Prezes Urzędu może upoważnić do udziału w przesłuchaniu świadka pracownika organu ochrony konkurencji państwa członkowskiego Unii Europejskiej, który wystąpił z wnioskiem o wezwanie świadka.

Art. 54. 1. W sprawach wymagających wiadomości specjalnych Prezes Urzędu, po wysłuchaniu wniosków stron co do liczby biegłych i ich wyboru, może wezwać jednego lub kilku biegłych w celu zasięgnięcia ich opinii.

2. Biegłym, w rozumieniu ust. 1, może być również osoba prawna wyspecjalizowana w danej dziedzinie.

Art. 55. Strona może żądać wyłączenia biegłego z przyczyn, z jakich można żądać wyłączenia pracownika Urzędu, do ukończenia czynności biegłego. Strona składająca wniosek o wyłączenie biegłego po rozpoczęciu przez niego czynności jest obowiązana uprawdopodobnić, że przyczyna uzasadniająca wyłączenie powstała później lub że wcześniej nie była jej znana.

Art. 56. Prezes Urzędu może zarządzić okazanie biegłemu akt sprawy i przedmiotu oględzin. Przepisy art. 71 ust. 1 stosuje się odpowiednio.

Art. 57. 1. Opinia biegłego powinna zawierać uzasadnienie.

2. Biegli mogą złożyć opinię łączną.

Art. 58. 1. Prezes Urzędu przyznaje biegłym wynagrodzenie według przepisów o kosztach prowadzenia dowodu z opinii biegłego w postępowaniu sądowym, z zastrzeżeniem ust. 3.

2. Prezes Urzędu może nałożyć na stronę, która złożyła wniosek o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego, obowiązek wpłacenia zaliczki na poczet wydatków biegłego.

3. Jeżeli nie wydano decyzji stwierdzającej stosowanie praktyki ograniczającej konkurencję albo naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, koszty wynagrodzenia biegłego ponosi Skarb Państwa.

Art. 59. 1. Prezes Urzędu może zwrócić się o wydanie opinii do podmiotu, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1, 2 i 4–8 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r. poz. 742, z późn. zm.³⁾).

2. W opinii jednostka wskazuje osobę albo osoby, które przeprowadziły badania i wydały opinię.

3. Przepisy art. 54–58 stosuje się odpowiednio.

Art. 60. 1. Prezes Urzędu może w toku postępowania przeprowadzić rozprawę.

2. Rozprawa, o której mowa w ust. 1, jest jawna, z zastrzeżeniem ust. 4.

3. Prezes Urzędu może wezwać na rozprawę i przesłuchać strony, świadków oraz zasięgnąć opinii biegłych.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 1088, 1234, 1672, 1872 i 2005 oraz z 2024 r. poz. 124 i 227.

4. Rozprawa, o której mowa w ust. 1, jest niejawną, jeżeli są podczas niej rozpatrywane informacje stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa, jak również inne tajemnice podlegające ochronie na podstawie odrębnych przepisów. Przepisy art. 153 i 154 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego stosuje się odpowiednio.

5. Do przesłuchania strony i świadka, o którym mowa w ust. 3, przepisy art. 50 ust. 4 i 5 stosuje się odpowiednio.

Art. 61. 1. Prezes Urzędu może zwrócić się o przesłuchanie świadków lub o zasięgnięcie opinii biegłych do właściwego miejscowo sądu rejonowego, jeżeli przemawia za tym charakter dowodu albo wzgląd na poważne niedogodności lub znaczną wysokość kosztów przeprowadzenia dowodu. Prezes Urzędu, zwracając się do sądu o przeprowadzenie dowodu, wydaje postanowienie, w którym określa:

- 1) sąd, który ma przeprowadzić dowód;
- 2) środek dowodowy;
- 3) fakty podlegające stwierdzeniu.

2. Do przesłuchania świadków, o którym mowa w ust. 1, przepisy art. 50 ust. 4 i 5 stosuje się odpowiednio.

Art. 61a. 1. Bez wszczynania odrębnego postępowania Prezes Urzędu może, na wniosek organu ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w przypadku, o którym mowa w art. 22 rozporządzenia nr 1/2003/WE, zwrócić się o przesłuchanie świadków do właściwego miejscowo sądu rejonowego, jeżeli przemawia za tym charakter dowodu albo wzgląd na poważne niedogodności lub znaczną wysokość kosztów przeprowadzenia dowodu. Przepisy art. 61 ust. 1 zdanie drugie stosuje się. Przepisy art. 50 ust. 4 i 5 stosuje się odpowiednio.

2. W przesłuchaniu, o którym mowa w ust. 1, może wziąć udział upoważniony pracownik organu ochrony konkurencji państwa członkowskiego Unii Europejskiej, który wystąpił z wnioskiem o przeprowadzenie przesłuchania.

Art. 62. (uchylony)

Art. 63. (uchylony)

Art. 64. (uchylony)

Art. 65. (uchylony)

Art. 66. (uchylony)

Art. 67. (uchylony)

Art. 68. (uchylony)

Art. 69. 1. Prezes Urzędu, na wniosek lub z urzędu, może, w drodze postanowienia, w niezbędnym zakresie ograniczyć prawo wglądu do materiału dowodowego załączonego do akt sprawy, jeżeli udostępnienie tego materiału groziłoby ujawnieniem tajemnicy przedsiębiorstwa, jak również innych tajemnic podlegających ochronie na podstawie odrębnych przepisów.

2. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1, dotyczy również materiałów włączonych do postępowania na podstawie art. 73 ust. 5.

3. Na postanowienie wydane na podstawie ust. 1 przysługuje zażalenie.

4. Wniosek o ograniczenie prawa wglądu do materiału dowodowego składa się wraz z uzasadnieniem oraz wersją dokumentu niezawierającą informacji objętych ograniczeniem, o którym mowa w ust. 1, ze stosowną adnotacją.

4a. Jeżeli wniosek nie spełnia wymagań określonych w ust. 4, Prezes Urzędu wzywa wnioskodawcę do jego uzupełnienia w wyznaczonym terminie. W przypadku nieprzedłożenia w wyznaczonym terminie wersji dokumentu, o której mowa w ust. 4, wniosek pozostawia się bez rozpoznania.

5. Stronom oraz podmiotom zainteresowanym udostępnia się materiał dowodowy niezawierający informacji objętych ograniczeniem, o którym mowa w ust. 1, ze stosowną adnotacją.

Art. 70. 1. Oświadczenie w ramach programu łagodzenia kar, oświadczenie w ramach wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary lub wniosku o jej obniżenie, propozycję ugodową lub oświadczenie strony, o którym mowa w art. 89a ust. 8, udostępnia się wyłącznie stronie do celów wykonywania przez nią prawa do obrony.

2. Wykorzystanie przez stronę informacji pochodzących z oświadczenia w ramach programu łagodzenia kar, oświadczenia w ramach wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary lub wniosku o jej obniżenie, propozycji ugodowej lub oświadczenia strony, o którym mowa w art. 89a ust. 8, jest możliwe jedynie w przypadku, gdy jest to konieczne do celów wykonywania przez nią prawa do obrony w postępowaniu przed sądem:

- 1) w ramach sądowej kontroli decyzji Prezesa Urzędu wydanej w danej sprawie lub
- 2) w sprawie dotyczącej rozdzielenia między przedsiębiorców kary nałożonej na nich solidarnie przez Prezesa Urzędu w danej sprawie.

3. Do czasu zakończenia przez Prezesa Urzędu postępowania nie mogą być wykorzystywane przez stronę w postępowaniu przed sądami:

- 1) informacje przygotowane specjalnie na potrzeby postępowania prowadzonego przez Prezesa Urzędu;
- 2) informacje wytworzone przez Prezesa Urzędu i przekazane stronom w trakcie prowadzonego postępowania;
- 3) wycofane propozycje ugodowe.

4. Przekazanie oświadczenia w ramach programu łagodzenia kar i oświadczenia w ramach wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary lub wniosku o jej obniżenie organowi ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej na podstawie art. 12 rozporządzenia nr 1/2003/WE jest możliwe:

- 1) za zgodą wnioskodawcy lub
- 2) w przypadku gdy wnioskodawca złożył wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub wniosek o jej obniżenie, a także oświadczenie w ramach programu łagodzenia kar w związku z tym samym naruszeniem, o ile w chwili przekazywania tego oświadczenia przez organ wnioskodawca nie ma możliwości wycofania informacji przekazanej krajowemu organowi ochrony konkurencji otrzymującemu to oświadczenie.

5. Oświadczenia i informacje, o których mowa w ust. 1 i 2, nie podlegają udostępnieniu w trybie przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej.

Art. 71. 1. Prezes Urzędu, wiceprezesi Urzędu i pracownicy Urzędu są obowiązani do ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa oraz innych informacji podlegających ochronie na podstawie odrębnych przepisów, jak również innych informacji pozyskanych w związku z wykonywaniem czynności służbowych, w tym:

- 1) informacji znanych ograniczonej liczbie osób, których ujawnienie może wywołać negatywne skutki dla osoby, która je przedstawiła, lub dla osoby trzeciej, w sytuacji gdy interes, który może być naruszony wskutek ujawnienia tych informacji, zasługuje na ochronę;
- 2) dokumentów sporządzonych na użytek wewnętrzny Prezesa Urzędu, Komisji Europejskiej lub organu ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej oraz korespondencji między tymi organami.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do informacji powszechnie dostępnych, informacji o wszczęciu postępowania oraz informacji o wydaniu decyzji kończących postępowanie i ich ustaleniach.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się również do pracowników Inspekcji Handlowej oraz innych osób biorących udział w kontroli, o których mowa w art. 105a ust. 2.

Art. 72. Organy administracji publicznej są obowiązane do udostępniania Prezesowi Urzędu znajdujących się w ich posiadaniu akt oraz informacji istotnych dla postępowania toczącego się przed Prezesem Urzędem.

Art. 73. 1. Informacje uzyskane w toku postępowania nie mogą być wykorzystane w innych postępowaniach prowadzonych na podstawie odrębnych przepisów, z zastrzeżeniem ust. 2–4.

2. Przepis ust. 1 nie dotyczy:

- 1) postępowania karnego prowadzonego w trybie publicznoskargowym lub postępowania karno-skarbowego;
- 2) innych postępowań prowadzonych przez Prezesa Urzędu;
- 3) wymiany informacji z Komisją Europejską i organami ochrony konkurencji państw członkowskich Unii Europejskiej na podstawie rozporządzenia nr 1/2003/WE;
- 4) wymiany informacji z Komisją Europejską i właściwymi organami państw członkowskich Unii Europejskiej na podstawie rozporządzenia nr 2017/2394;
- 5) przekazywania właściwym organom informacji, które mogą wskazywać na naruszenie odrębnych przepisów;
- 6) postępowania cywilnego o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji w rozumieniu ustawy z dnia 21 kwietnia 2017 r. o roszczeniach o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji (Dz. U. poz. 1132) – w zakresie, w jakim przepisy wymienionej ustawy zezwalają na wykorzystanie informacji, o których mowa w ust. 1.
- 7) (uchylony)

3. Prezes Urzędu udostępnia organom regulacyjnym w dziedzinie rynku usług telekomunikacyjnych i pocztowych oraz gospodarki paliwami i energią, zwanym dalej „organami regulacyjnymi”, oraz Przewodniczącemu Komisji Nadzoru Finansowego, na podstawie art. 17ca ust. 2 ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 135), informacje, w tym wyniki badań i analiz rynkowych, niezbędne w postępowaniach prowadzonych przez te organy, z wyjątkiem informacji:

- 1) co do których obowiązek zachowania poufności wynika z zobowiązań międzynarodowych, w szczególności informacji uzyskanych w toku postępowań wszczętych na podstawie art. 101 lub art. 102 TFUE;
- 2) o których mowa w art. 70 ust. 1 i 2.

4. Organy regulacyjne oraz Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego są obowiązani do ochrony informacji uzyskanych na podstawie ust. 3, w szczególności informacje te nie mogą być wykorzystane w postępowaniach innych niż prowadzone przez te organy. Przepisy art. 69 i art. 71 stosuje się odpowiednio.

5. Informacje uzyskane w toku postępowania od organu ochrony konkurencji państwa członkowskiego Unii Europejskiej mogą być wykorzystane w toku tego postępowania na warunkach, na jakich zostały przekazane przez ten organ, włączając w to niewykorzystanie informacji do nałożenia sankcji na określone osoby.

6. Prezes Urzędu zawiadamia strony o zaliczeniu w poczet dowodów informacji uzyskanych w trakcie innego prowadzonego przez niego postępowania.

Art. 73a. 1. Jeżeli z informacji zgromadzonych w toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów wynika, że istnieje szczególnie uzasadnione podejrzenie, że przedsiębiorca dopuszcza się praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, która może spowodować znaczne straty lub niekorzystne skutki dla szerokiego kręgu konsumentów, Prezes Urzędu podaje do publicznej wiadomości, w tym na stronie internetowej Urzędu, zgromadzone w toku postępowania informacje o tym zachowaniu i jego prawdopodobnych skutkach.

2. Rozstrzygnięcie w przedmiocie podania do publicznej wiadomości informacji, o których mowa w ust. 1, następuje w drodze postanowienia. Na postanowienie to stronie służy zażalenie.

Art. 74. Prezes Urzędu, wydając decyzję kończącą postępowanie, uwzględnia tylko zarzuty, do których strony mogły się ustosunkować.

Art. 75. 1. Prezes Urzędu umarza postępowanie, w drodze postanowienia, w przypadku:

- 1) wycofania zgłoszenia zamiaru koncentracji przedsiębiorców;
- 2) nienalożenia kary pieniężnej, o której mowa w art. 106 ust. 2, art. 107 i 108;
- 3) przejścia sprawy przez Komisję Europejską na podstawie przepisów prawa wspólnotowego.

2. Prezes Urzędu może, w drodze postanowienia, umorzyć postępowanie w przypadku rozstrzygnięcia sprawy przez właściwy organ ochrony konkurencji państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, bieg terminu wskazanego w art. 76 pkt 1 i art. 93 ust. 1 ulega zawieszeniu w stosunku do wszystkich przedsiębiorców dopuszczających się naruszenia zakazów określonych w art. 101 lub art. 102 TFUE w danej sprawie, z dniem notyfikacji pierwszej formalnej czynności dochodzeniowej wobec co najmniej jednego przedsiębiorcy objętego postępowaniem prowadzonym przez Komisję Europejską.

4. Termin wskazany w art. 76 pkt 1 i art. 93 ust. 1, zawieszony w związku z wystąpieniem okoliczności, o których mowa w ust. 3, biegnie dalej od dnia rozstrzygnięcia sprawy przez Komisję Europejską.

Art. 76. Nie wszczyna się, z zastrzeżeniem art. 93, art. 99f i art. 105, postępowania, jeżeli upłynęło 5 lat od końca roku, w którym:

- 1) dopuszczono się naruszenia przepisów ustawy;
- 2) uprawomocniła się decyzja o nałożeniu kary pieniężnej.

Art. 77. 1. Jeżeli w wyniku postępowania Prezes Urzędu stwierdził naruszenie przepisów ustawy, przedsiębiorca, który dopuścił się tego naruszenia oraz osoba zarządzająca, o której mowa w art. 6a, są obowiązani ponieść koszty postępowania.

2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach Prezes Urzędu może nałożyć na stronę obowiązek zwrotu tylko części kosztów albo nie obciążać jej kosztami.

Art. 78. Prezes Urzędu może, niezależnie od wyniku sprawy, nałożyć na stronę obowiązek zwrotu kosztów wywołanych jej niesummiennym lub oczywiście niewłaściwym postępowaniem, a w szczególności kosztów powstałych wskutek uchylecia się od wyjaśnień lub złożenia wyjaśnień niezgodnych z prawdą, zatajenia lub opóźnionego powołania dowodów.

Art. 79. Koszty niezbędnych opinii biegłych i podmiotów, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1, 2 i 4–8 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w sprawach dotyczących koncentracji ponoszą przedsiębiorcy uczestniczący w koncentracji.

Art. 80. Prezes Urzędu rozstrzyga o kosztach, w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie.

Art. 81. 1. Od decyzji Prezesa Urzędu przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – sądu ochrony konkurencji i konsumentów, zwanego dalej „sądem ochrony konkurencji i konsumentów”, w terminie miesiąca od dnia jej doręczenia.

2. W przypadku wniesienia odwołania od decyzji Prezes Urzędu przekazuje je wraz z aktami sprawy do sądu ochrony konkurencji i konsumentów niezwłocznie, nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia wniesienia odwołania.

3. Jeżeli Prezes Urzędu uzna odwołanie za słuszne, może – nie przekazując akt sądowi – uchylić albo zmienić swoją decyzję w całości lub w części, o czym bezzwłocznie powiadamia stronę, przesyłając jej nową decyzję, od której stronie przysługuje odwołanie. Uchylając albo zmieniając decyzję, Prezes Urzędu stwierdza jednocześnie, czy decyzja ta została wydana bez podstawy prawnej albo z rażącym naruszeniem prawa.

3a. W przypadku wniesienia odwołania od decyzji, uwzględniającej ostateczne stanowisko strony o dobrowolnym podaniu się karze pieniężnej, Prezes Urzędu, nie przekazując akt sądowi, w razie:

- 1) uznania odwołania za słuszne:
  - a) uchyła swoją decyzję zgodnie z zasadami określonymi w ust. 3 albo
  - b) zmienia swoją decyzję w całości lub w części zgodnie z zasadami określonymi w ust. 3, zmieniając ją również w zakresie kary pieniężnej; karę pieniężną nakłada się w wysokości, w jakiej zostałyby ona nałożona, gdyby strona nie poddała się dobrowolnie karze pieniężnej;
- 2) nieuznania odwołania za słuszne – zmienia swoją decyzję w zakresie kary pieniężnej, ustalając ją w wysokości, w jakiej zostałyby nałożona, gdyby strona nie poddała się dobrowolnie karze pieniężnej, o czym niezwłocznie powiadamia stronę, przesyłając jej nową decyzję, od której przysługuje odwołanie.

4. Przed przekazaniem odwołania do sądu ochrony konkurencji i konsumentów lub uchyleniem albo zmianą decyzji na podstawie ust. 3 lub 3a, Prezes Urzędu może również, w uzasadnionych przypadkach, przeprowadzić dodatkowe czynności, zmierzające do wyjaśnienia zarzutów podniesionych w odwołaniu.

5. Do postanowień Prezesa Urzędu, na które przysługuje zażalenie, przepisy ust. 1–3 i 4 stosuje się odpowiednio, z tym że zażalenie wnosi się w terminie tygodnia od dnia doręczenia postanowienia.

Art. 82. 1. Od decyzji Prezesa Urzędu stronie nie przysługują środki prawne wzruszenia decyzji przewidziane w Kodeksie postępowania administracyjnego, dotyczące wznowienia postępowania, uchylenia, zmiany lub stwierdzenia nieważności decyzji.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do postanowień Prezesa Urzędu.

Art. 83. W sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowania przed Prezesem Urzędu stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, z zastrzeżeniem art. 84.

Art. 84. W sprawach dotyczących dowodów w postępowaniu przed Prezesem Urzędu w zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale stosuje się odpowiednio art. 227–315 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego.

Art. 85. Przepisy niniejszego działu stosuje się odpowiednio w sprawach nakładania kar pieniężnych za naruszenie przepisów ustawy.

Rozdział 2

Postępowanie antymonopolowe w sprawach praktyk ograniczających konkurencję

Art. 86. 1. Każdy może zgłosić Prezesowi Urzędu na piśmie zawiadomienie dotyczące podejrzenia stosowania praktyk ograniczających konkurencję wraz z uzasadnieniem.

2. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, może zawierać w szczególności:

- 1) wskazanie przedsiębiorcy, któremu jest zarzucane stosowanie praktyki ograniczającej konkurencję;
- 2) opis stanu faktycznego będącego podstawą zawiadomienia;
- 3) wskazanie przepisu ustawy lub TFUE, którego naruszenie zarzuca zgłaszający zawiadomienie;
- 4) uprawdopodobnienie naruszenia przepisów ustawy lub TFUE;
- 5) dane identyfikujące zgłaszającego zawiadomienie.

3. Do zawiadomienia dołącza się wszelkie dokumenty, które mogą stanowić dowód naruszenia przepisów ustawy.

4. Prezes Urzędu przekazuje zgłaszającemu zawiadomienie, w terminie określonym w art. 35–37 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, informację na piśmie o sposobie rozpatrzenia zawiadomienia wraz z uzasadnieniem.

Art. 87. 1. Prezes Urzędu, zgodnie z art. 11 ust. 6 rozporządzenia nr 1/2003/WE, nie wszczyna postępowania antymonopolowego, w przypadku gdy:

- 1) Komisja Europejska prowadzi postępowanie w tej samej sprawie;
- 2) sprawa została rozstrzygnięta przez Komisję Europejską.

1a. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, przepisy art. 75 ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

2. Prezes Urzędu, zgodnie z art. 13 rozporządzenia nr 1/2003/WE, może nie wszcząć postępowania antymonopolowego, w przypadku gdy:

- 1) właściwy organ ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej prowadzi postępowanie w tej samej sprawie;
- 2) sprawa została rozstrzygnięta przez właściwy organ ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

2a. W przypadku gdy Prezes Urzędu nie wszczął postępowania antymonopolowego w związku z wystąpieniem przesłanki, o której mowa w ust. 2 pkt 1, bieg terminu wskazanego w art. 76 pkt 1 i art. 93 ust. 1 ulega zawieszeniu w stosunku do wszystkich przedsiębiorców dopuszczających się naruszenia zakazów określonych w art. 101 lub art. 102 TFUE w danej sprawie, z dniem notyfikacji pierwszej formalnej czynności dochodzeniowej wobec co najmniej jednego przedsiębiorcy będącego stroną postępowania przed właściwym organem ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

2b. Termin wskazany w art. 76 pkt 1 i art. 93 ust. 1, zawieszony w związku z wystąpieniem okoliczności, o których mowa w ust. 2a, biegnie dalej od dnia rozstrzygnięcia sprawy przez właściwy organ ochrony konkurencji, o którym mowa w ust. 2 pkt 2.

3. Jeżeli w przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, Prezes Urzędu wszczął postępowanie antymonopolowe w sprawie, może, w drodze postanowienia, zawiesić postępowanie do czasu wydania rozstrzygnięcia przez właściwy organ ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

4. Prezes Urzędu informuje Komisję Europejską o umorzeniu lub zakończeniu postępowania w sprawie naruszenia zakazów określonych w art. 101 lub art. 102 TFUE w związku z brakiem podstaw do kontynuowania tego postępowania, w przypadku gdy wcześniej poinformował Komisję Europejską o wszczęciu postępowania w tej sprawie zgodnie z art. 11 ust. 3 rozporządzenia nr 1/2003/WE.

Art. 88. 1. Stroną postępowania jest każdy, wobec kogo zostało wszczęte postępowanie w sprawie praktyk ograniczających konkurencję.

2. Prezes Urzędu wydaje postanowienie o wszczęciu postępowania antymonopolowego i zawiadamia o tym strony.

3. W sprawach porozumień ograniczających konkurencję, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–6 ustawy lub w art. 101 ust. 1 lit. a–e TFUE, Prezes Urzędu wszczyna jedno postępowanie antymonopolowe w sprawie:

- 1) naruszenia przez przedsiębiorcę zakazu określonego w tych przepisach;
- 2) dopuszczenia przez osobę zarządzającą do naruszenia przez przedsiębiorcę tego zakazu.

3a. W sytuacji, o której mowa w art. 6b i art. 9a, Prezes Urzędu wszczyna postępowanie wobec przedsiębiorcy i przedsiębiorcy wywierającego na tego przedsiębiorcę decydujący wpływ, jeżeli przeprowadzenie postępowania również wobec przedsiębiorcy wywierającego decydujący wpływ przyczyni się do skutecznego stosowania przepisów art. 6 ust. 1 i art. 9 ust. 1 ustawy lub art. 101 i art. 102 TFUE. W takim przypadku wszczyna się i prowadzi jedno postępowanie wobec przedsiębiorcy i przedsiębiorcy wywierającego decydujący wpływ na tego przedsiębiorcę.

4. Przepisy ust. 3 i 3a stosuje się również, w przypadku gdy Prezes Urzędu powziął wiadomość o okolicznościach wskazujących na dopuszczenie przez osobę zarządzającą do naruszenia przez przedsiębiorcę zakazów określonych w art. 6 ust. 1 pkt 1–6 ustawy lub w art. 101 ust. 1 lit. a–e TFUE po wszczęciu postępowania antymonopolowego w sprawie naruszenia tych zakazów przez przedsiębiorcę.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 3a, przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio.

Art. 89. 1. Jeżeli w toku postępowania antymonopolowego zostanie uprawdopodobnione, że dalsze stosowanie zarzucanej praktyki może spowodować poważne i trudne do usunięcia zagrożenia dla konkurencji, Prezes Urzędu przed zakończeniem postępowania antymonopolowego może, w drodze decyzji, zobowiązać przedsiębiorcę, któremu jest zarzucane stosowanie praktyki, do zaniechania określonych działań w celu zapobieżenia tym zagrożeniom. Wniesienie odwołania nie wstrzymuje wykonania decyzji. Przed wydaniem decyzji stronie nie przysługuje prawo do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, o którym mowa w art. 10 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

2. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu określa czas jej obowiązywania. Decyzja ta obowiązuje nie dłużej niż do czasu wydania decyzji kończącej postępowanie w sprawie.

3. Prezes Urzędu może przedłużyć, w drodze decyzji, czas obowiązywania decyzji, o której mowa w ust. 1. Przepis ust. 2 zdanie drugie stosuje się odpowiednio.

4. W decyzji, o której mowa w ust. 1, nie nakłada się kar, o których mowa w art. 106 ust. 1 pkt 1 i 2.

4a. Prezes Urzędu informuje sieć organów ochrony konkurencji państw członkowskich Unii Europejskiej oraz Komisję Europejską o wydaniu decyzji, o której mowa w ust. 1 i 3.

5. W przypadku wniesienia odwołania od decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu przekazuje je wraz z aktami sprawy do sądu w terminie 10 dni od dnia otrzymania odwołania.

6. Sąd ochrony konkurencji i konsumentów rozpoznaje odwołanie w terminie 2 miesięcy od dnia przekazania odwołania przez Prezesa Urzędu.

Art. 89a. 1. Przed zakończeniem postępowania antymonopolowego Prezes Urzędu może wystąpić, z urzędu lub na wniosek strony, do wszystkich stron z propozycją przystąpienia do procedury dobrowolnego poddania się karze pieniężnej, jeżeli uzna, że zastosowanie tej procedury przyczyni się do przyspieszenia postępowania.

2. W przypadku wystąpienia przez stronę z wnioskiem, o którym mowa w ust. 1, Prezes Urzędu w terminie 14 dni informuje tę stronę o rozpoczęciu bądź odmowie rozpoczęcia procedury dobrowolnego poddania się karze pieniężnej.

3. W przypadku zastosowania procedury, o której mowa w ust. 1, wysokość kary pieniężnej, jaka może zostać nałożona na stronę, której ostateczne stanowisko, o którym mowa w ust. 7, zostało uwzględnione w treści decyzji, zostaje obniżona o 10 % w stosunku do kary pieniężnej, jaka zostałaby nałożona na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 1 lub 2 lub art. 106a ust. 1, gdyby strona nie poddała się dobrowolnie karze.

4. Strona przedstawia stanowisko do propozycji Prezesa Urzędu, o której mowa w ust. 1, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

5. W przypadku zgody na przystąpienie do procedury dobrowolnego poddania się karze pieniężnej Prezes Urzędu informuje stronę, która tę zgodę wyraziła, o wstępnych ustaleniach postępowania antymonopolowego jej dotyczących oraz o przewidywanej treści decyzji, w tym o wysokości kary pieniężnej obniżonej zgodnie z ust. 3, jaka zostanie na stronę nałożona na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 1 lub 2 lub art. 106a ust. 1, a także o skutkach wniesienia odwołania wynikających z art. 81 ust. 3a. Przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio.

6. Prezes Urzędu po zapoznaniu się ze stanowiskiem strony ponownie przekazuje jej informacje w zakresie, o którym mowa w ust. 5, biorąc pod uwagę informacje i dowody przez nią przedstawione. Przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio.

7. Po zapoznaniu się ze stanowiskiem strony do informacji, o których mowa w ust. 6, Prezes Urzędu wzywa ją do zajęcia w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż 14 dni, ostatecznego stanowiska w sprawie dobrowolnego poddania się karze pieniężnej.

8. Ostateczne stanowisko, o którym mowa w ust. 7, zawiera oświadczenie strony o dobrowolnym poddaniu się karze pieniężnej oraz potwierdzenie:

- 1) wysokości kary pieniężnej zaakceptowanej przez stronę;
- 2) o poinformowaniu strony o zarzucanych jej naruszeniach i umożliwieniu zajęcia stanowiska, a także pouczeniu o skutkach wniesienia odwołania wynikających z art. 81 ust. 3a.

9. Prezes Urzędu uwzględnia ostateczne stanowisko, o którym mowa w ust. 7, w treści decyzji, o której mowa w art. 10, z zastrzeżeniem ust. 10 i 11.

10. Prezes Urzędu może odstąpić od stosowania procedury w sprawie dobrowolnego poddania się karze pieniężnej na każdym etapie, jeśli uzna, że jej stosowanie nie przyczynia się do przyspieszenia postępowania, o czym informuje niezwłocznie stronę uczestniczącą w tej procedurze.

11. Strona może odstąpić od uczestnictwa w procedurze dobrowolnego poddania się karze pieniężnej na każdym etapie, informując o tym Prezesa Urzędu.

12. Wszelkie informacje i dowody uzyskane przez Prezesa Urzędu w związku z zastosowaniem procedury dobrowolnego poddania się karze pieniężnej, mające charakter oświadczenia strony uczestniczącej w tej procedurze, nie mogą być wykorzystane jako dowód w prowadzonym postępowaniu, w innych postępowaniach prowadzonych przez Prezesa Urzędu oraz w postępowaniach prowadzonych na podstawie odrębnych przepisów – w przypadkach, o których mowa w ust. 10 lub 11.

13. Zakazu wykorzystania informacji i dowodów, o których mowa w ust. 12, nie stosuje się do postępowania cywilnego o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji w rozumieniu ustawy z dnia 21 kwietnia 2017 r. o roszczeniach o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji – w zakresie, w jakim przepisy wymienionej ustawy zezwalają na ich wykorzystanie jako dowodu.

Art. 90. Prezes Urzędu może nadać rygor natychmiastowej wykonalności decyzji w całości lub w części, jeżeli wymaga tego ochrona konkurencji lub ważny interes konsumentów.

Art. 91. 1. Jeżeli istnieją uzasadnione podstawy do przypuszczenia, że w lokalu mieszkalnym lub w jakimkolwiek innym pomieszczeniu, nieruchomości lub środka transportu są przechowywane przedmioty, akta, książki, dokumenty i informacyjne nośniki danych w rozumieniu przepisów o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, mogące mieć wpływ na ustalenie stanu faktycznego istotnego dla prowadzonego postępowania, Prezes Urzędu może przeprowadzić przeszukanie w tym lokalu mieszkalnym, pomieszczeniu, nieruchomości lub środku transportu, w celu znalezienia i uzyskania informacji mogących stanowić dowód w sprawie. Przepis art. 105n ust. 3 stosuje się odpowiednio.

2. Przeprowadzenie przeszukania, o którym mowa w ust. 1, wymaga zgody sądu ochrony konkurencji i konsumentów, udzielonej na wniosek Prezesa Urzędu. Przepisy art. 105n ust. 4–8 stosuje się.

3. Na postanowienie sądu ochrony konkurencji i konsumentów o udzieleniu zgody na przeprowadzenie przeszukania posiadaczowi lokalu mieszkalnego, pomieszczenia, nieruchomości lub środka transportu przysługuje zażalenie w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia z uzasadnieniem. Przepisy art. 105na i art. 105nb ust. 1 stosuje się odpowiednio.

4. W przeszukaniu, o którym mowa w ust. 1, mogą wziąć również udział inne osoby, o których mowa w art. 105a ust. 2.

5. Policja na wniosek Prezesa Urzędu zapewnia pomoc w przeszukaniu, o którym mowa w ust. 1. Przepisy art. 105ca ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

6. Pomoc udzielana przez funkcjonariuszy Policji polega na:

- 1) umożliwieniu rozpoczęcia lub przeprowadzenia przeszukania;
- 2) zapewnieniu porządku w miejscu przeprowadzania przeszukania i osobistego bezpieczeństwa osób obecnych w tym miejscu, a także ustaleniu tożsamości osób.

7. Funkcjonariusz Policji, w przypadku napotkania oporu ze strony posiadacza lokalu mieszkalnego, pomieszczenia, nieruchomości lub środka transportu lub innych osób, który utrudnia lub uniemożliwia rozpoczęcie lub przeprowadzenie przeszukania, ustnie wzywa te osoby do zachowania umożliwiającego rozpoczęcie lub przeprowadzenie przeszukania przez przeszukujących.

8. W przypadku niezastosowania się do wezwania funkcjonariusz Policji podejmuje wobec danej osoby czynności zmierzające do umożliwienia rozpoczęcia lub przeprowadzenia przeszukania przez przeszukujących.

9. Posiadacz lokalu mieszkalnego, pomieszczenia, nieruchomości lub środka transportu oraz osoby, których prawa zostały naruszone w toku przeszukania, mogą wnieść zażalenie do sądu ochrony konkurencji i konsumentów na czynności przeszukania wykraczające poza zakres przedmiotowy przeszukania lub inne czynności przeszukania podjęte z naruszeniem przepisów, w terminie 7 dni od dnia dokonania tych czynności. Przepisy art. 105m ust. 2–5 stosuje się odpowiednio.

10. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do przeszukania, o którym mowa w ust. 1, przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 37) mające zastosowanie do przeszukania stosuje się odpowiednio.

11. Sądem właściwym na potrzeby stosowania przepisów, o których mowa w ust. 10, jest sąd ochrony konkurencji i konsumentów.

Art. 92. Postępowanie antymonopolowe w sprawach praktyk ograniczających konkurencję powinno być zakończone nie później niż w terminie 5 miesięcy od dnia jego wszczęcia. Przepisy art. 35–38 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio.

Art. 93. 1. Nie wszczyna się postępowania w sprawie praktyk ograniczających konkurencję, jeżeli od końca roku, w którym zaprzestano ich stosowania, upłynęło 5 lat.

1a. Bieg terminu, o którym mowa w ust. 1, ulega zawieszeniu w dniu, w którym co najmniej jeden przedsiębiorca uczestniczący w stosowaniu praktyki ograniczającej konkurencję został powiadomiony przez Prezesa Urzędu o podjętych w stosunku do niego czynnościach dochodzeniowych w postępowaniu wyjaśniającym.

1b. Czynności dochodzeniowe, o których mowa w ust. 1a, obejmują:

- 1) wystąpienie z żądaniem informacji, o którym mowa w art. 50;
- 2) przeprowadzenie kontroli, o której mowa w art. 105a, lub przeszukania, o którym mowa w art. 105n;
- 3) wezwanie na przesłuchanie.

1c. Zawieszenie biegu terminu, o którym mowa w ust. 1, trwa do dnia zakończenia postępowania wyjaśniającego.

1d. Zawieszenie biegu terminu, o którym mowa w ust. 1, wywiera skutek w stosunku do wszystkich przedsiębiorców stosujących praktykę ograniczającą konkurencję.

2. Nie wszczyna się postępowania w sprawie praktyk ograniczających konkurencję wobec osoby zarządzającej, jeżeli od końca roku, w którym zaprzestała zachowania określonego w art. 6a, upłynęło 5 lat. Przepisy ust. 1a–1d stosuje się odpowiednio.

Rozdział 3

Postępowanie antymonopolowe w sprawach koncentracji

Art. 94. 1. Stroną postępowania jest każdy, kto zgłasza, zgodnie z ust. 2, zamiar koncentracji.

2. Zgłoszenia zamiaru koncentracji dokonują:

- 1) wspólnie łączący się przedsiębiorcy – w przypadku, o którym mowa w art. 13 ust. 2 pkt 1;
- 2) przedsiębiorca przejmujący kontrolę – w przypadku, o którym mowa w art. 13 ust. 2 pkt 2;
- 3) wspólnie wszyscy przedsiębiorcy biorący udział w utworzeniu wspólnego przedsiębiorcy – w przypadku, o którym mowa w art. 13 ust. 2 pkt 3;
- 4) przedsiębiorca nabywający część mienia innego przedsiębiorcy – w przypadku, o którym mowa w art. 13 ust. 2 pkt 4.

3. W przypadku gdy koncentracji dokonuje przedsiębiorca dominujący za pośrednictwem co najmniej dwóch przedsiębiorców zależnych, zgłoszenia zamiaru tej koncentracji dokonuje przedsiębiorca dominujący.

4. Od wniosków o wszczęcie postępowania antymonopolowego w sprawach koncentracji przedsiębiorcy uiszczają opłaty. Jeżeli wraz ze złożonym wnioskiem nie zostanie uiszczona opłata, Prezes Urzędu wzywa wnioskodawcę do uiszczenia opłaty w terminie 7 dni, z pouczeniem, że nieuiszczenie opłaty spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpatrzenia.

4a. Opłaty, o których mowa w ust. 4, nie podlegają zwrotowi w przypadku zwrotu wniosku o wszczęcie postępowania antymonopolowego w sprawach koncentracji lub umorzenia postępowania.

5. Opłaty, o których mowa w ust. 4, stanowią dochód budżetu państwa.

6. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe warunki, jakim powinno odpowiadać zgłoszenie zamiaru koncentracji, w tym wykaz informacji i dokumentów, które powinno ono zawierać, uwzględniając specyfikę działalności prowadzonej przez różne rodzaje przedsiębiorców, w szczególności przez instytucje finansowe;
- 2) wysokość opłat, o których mowa w ust. 4, oraz tryb ich uiszczenia, mając na uwadze, aby nie stanowiły one bariery dla przedsiębiorców w zakresie dokonywania koncentracji.

Art. 95. 1. Prezes Urzędu:

- 1) zwraca zgłoszenie zamiaru koncentracji przedsiębiorców, jeżeli zamiar koncentracji nie podlega zgłoszeniu;
- 2) może zwrócić, w terminie 14 dni, zgłoszenie zamiaru koncentracji przedsiębiorców, jeżeli nie spełnia ono warunków, jakim powinno odpowiadać;
- 3) może wezwać zgłaszającego zamiar koncentracji do usunięcia wskazanych braków w zgłoszeniu lub uzupełnienia w nim niezbędnych informacji w wyznaczonym terminie;
- 4) może zwrócić zgłoszenie zamiaru koncentracji przedsiębiorców, jeżeli pomimo wezwania na podstawie pkt 3 zgłaszający zamiar koncentracji nie usuwa wskazanych braków lub nie uzupełnia informacji w wyznaczonym terminie.

2. (uchylony)

Art. 96. 1. Postępowanie antymonopolowe w sprawach koncentracji powinno być zakończone w terminie miesiąca od dnia jego wszczęcia.

2. Do terminu określonego w ust. 1 nie wlicza się okresów oczekiwania na:

- 1) dokonanie zgłoszenia przez pozostałych uczestników koncentracji;
- 2) usunięcie braków lub uzupełnienie informacji, o których mowa w art. 95 ust. 1 pkt 3;
- 3) uiszczenie opłaty, o której mowa w art. 94 ust. 4.

Art. 96a. 1. W sprawach:

- 1) szczególnie skomplikowanych,
- 2) co do których z informacji zawartych w zgłoszeniu zamiaru koncentracji lub innych informacji, w tym uzyskanych przez Prezesa Urzędu w toku prowadzonych postępowań, wynika, że istnieje uzasadnione prawdopodobieństwo istotnego ograniczenia konkurencji na rynku w wyniku dokonania koncentracji lub
- 3) wymagających przeprowadzenia badania rynku

– termin zakończenia postępowania ulega przedłużeniu o 4 miesiące.

2. W przypadkach określonych w ust. 1 Prezes Urzędu przedłuża termin zakończenia postępowania w drodze postanowienia, na które nie przysługuje zażalenie. Postanowienie wymaga uzasadnienia.

3. W sprawach, w których istnieje uzasadnione prawdopodobieństwo istotnego ograniczenia konkurencji na rynku w wyniku dokonania koncentracji, Prezes Urzędu przedstawia przedsiębiorcy lub przedsiębiorcom uczestniczącym w koncentracji zastrzeżenia wobec tej koncentracji. Przedstawienie zastrzeżeń wymaga uzasadnienia.

4. Przedsiębiorca może ustosunkować się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia. Prezes Urzędu, na uzasadniony wniosek przedsiębiorcy, przedłuża ten termin o nie więcej niż 14 dni.

5. Prezes Urzędu może przedstawić przedsiębiorcy lub przedsiębiorcom uczestniczącym w koncentracji warunki, o których mowa w art. 19 ust. 2. Przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio.

6. Przedsiębiorca uczestniczący w koncentracji może przedstawić warunki, o których mowa w art. 19 ust. 2, i zobowiązać się do ich spełnienia. Warunki te mogą zostać przedstawione również w stanowisku przedsiębiorcy dotyczącym warunków zaproponowanych przez Prezesa Urzędu.

7. Brak stanowiska przedsiębiorcy, jego negatywne stanowisko co do warunków przedstawionych przez Prezesa Urzędu lub niez zaakceptowanie przez Prezesa Urzędu warunków przedstawionych przez przedsiębiorcę powodują wydanie decyzji, o której mowa w art. 20 ust. 1.

8. Do terminu określonego w ust. 1 nie wlicza się okresów oczekiwania na:

- 1) usunięcie braków lub uzupełnienie informacji, o których mowa w art. 95 ust. 1 pkt 3;
- 2) ustosunkowanie się do przedstawionych przez Prezesa Urzędu zastrzeżeń, o których mowa w ust. 3, lub warunków, o których mowa w art. 19 ust. 2.

9. W przypadku przedstawienia przez przedsiębiorcę warunków, o których mowa w art. 19 ust. 2, termin określony w ust. 1 ulega przedłużeniu o 14 dni.

Art. 97. 1. Przedsiębiorcy, których zamiar koncentracji podlega zgłoszeniu, są obowiązani do wstrzymania się od dokonania koncentracji do czasu wydania przez Prezesa Urzędu decyzji lub upływu terminu, w jakim decyzja powinna zostać wydana.

2. Czynność prawna, na podstawie której ma nastąpić koncentracja, może być dokonana pod warunkiem wydania przez Prezesa Urzędu, w drodze decyzji, zgody na dokonanie koncentracji lub upływu terminów, o których mowa w art. 96 lub w art. 96a.

Art. 98. Nie stanowi naruszenia obowiązku, o którym mowa w art. 97 ust. 1, realizacja publicznej oferty kupna lub zamiany akcji, zgłoszonej Prezesowi Urzędu na podstawie art. 13 ust. 1, jeżeli nabywca nie korzysta z prawa głosu wynikającego z nabytych akcji lub czyni to wyłącznie w celu utrzymania pełnej wartości swej inwestycji kapitałowej lub dla zapobieżenia poważnej szkodzi, jaka może powstać u przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji.

Art. 99.⁴⁾ W przypadku niewykonania decyzji, o której mowa w art. 21 ust. 1 lub 4, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, dokonać podziału przedsiębiorcy. Do podziału spółki stosuje się odpowiednio przepisy tytułu IV działu II ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 18 i 96). Prezesowi Urzędu przysługują kompetencje organów spółek uczestniczących w podziale. Prezes Urzędu może ponadto wystąpić do sądu o stwierdzenie nieważności umowy lub podjęcie innych środków prawnych zmierzających do przywrócenia stanu poprzedniego.

Rozdział 3a

Postępowanie w sprawach o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone

Art. 99a. 1. Konsument, rzecznik konsumentów, Rzecznik Finansowy, organizacja konsumencka lub zagraniczna organizacja wpisana na listę organizacji uprawnionych w państwach Unii Europejskiej do wszczęcia postępowania o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, jeżeli cel jej działania uzasadnia wystąpienie przez nią z takim zawiadomieniem dotyczącym wzorców umów stosowanych w Rzeczypospolitej Polskiej, zagrażających interesom konsumentów w państwie członkowskim, w którym organizacja ta ma swoją siedzibę, mogą zgłosić Prezesowi Urzędu na piśmie zawiadomienie dotyczące podejrzenia naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 23a.

2. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) wskazanie przedsiębiorcy, któremu zarzucane jest stosowanie niedozwolonych postanowień wzorca umowy;
- 2) opis stanu faktycznego będącego podstawą zawiadomienia;
- 3) wskazanie postanowienia wzorca umowy naruszającego zakaz, o którym mowa w art. 23a;
- 4) uprawdopodobnienie naruszenia zakazu określonego w art. 23a;
- 5) dane identyfikujące zgłaszającego zawiadomienie.

3. Przepisy art. 86 ust. 3 i 4 stosuje się.

Art. 99b. 1. Stroną postępowania jest każdy, wobec kogo zostało wszczęte postępowanie w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone.

2. Prezes Urzędu wydaje postanowienie o wszczęciu postępowania w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone i zawiadamia o tym strony.

Art. 99c. 1. Prezes Urzędu może dopuścić do udziału w postępowaniu w charakterze podmiotu zainteresowanego podmiot uprawniony do złożenia zawiadomienia, jeżeli uzna, że udział takiego podmiotu w postępowaniu może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy.

2. Dopuszczenie do udziału w postępowaniu w charakterze podmiotu zainteresowanego następuje na wniosek podmiotu uprawnionego do złożenia zawiadomienia.

3. Dopuszczenie lub odmowa dopuszczenia do udziału w postępowaniu w charakterze podmiotu zainteresowanego następuje w drodze postanowienia, na które przysługuje zażalenie.

4. Prezes Urzędu zawiadamia stronę o dopuszczeniu do udziału w postępowaniu podmiotu zainteresowanego.

5. Podmiot zainteresowany ma prawo składania dokumentów i wyjaśnień co do okoliczności sprawy.

6. Podmiot zainteresowany ma prawo wglądu do akt sprawy.

7. Prezes Urzędu informuje podmiot zainteresowany o sposobie załatwienia sprawy. Podmiotowi temu nie przysługuje prawo do wniesienia odwołania od decyzji.

Art. 99d. Prezes Urzędu może nadać decyzji w całości lub w części rygor natychmiastowej wykonalności, jeżeli wymaga tego ważny interes konsumentów.

Art. 99e. Postępowanie w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone powinno być zakończone w terminie 4 miesięcy, a w sprawie szczególnie skomplikowanej – nie później niż w terminie 5 miesięcy od dnia jego wszczęcia. Przepisy art. 35–38 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio.

Art. 99f. Nie wszczyna się postępowania w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, jeżeli od końca roku, w którym zaprzestano ich stosowania, upłynęły 3 lata.

⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 9 ustawy z dnia 16 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1705), która weszła w życie z dniem 15 września 2023 r.

Rozdział 4

Postępowanie w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów

Art. 100. 1. Każdy może zgłosić Prezesowi Urzędu na piśmie zawiadomienie dotyczące podejrzenia stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

2. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, może także zgłosić zagraniczna organizacja wpisana na listę organizacji uprawnionych w państwach członkowskich Unii Europejskiej do złożenia wniosku o wszczęcie postępowania, opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich, jeżeli cel jej działania uzasadnia zgłoszenie przez nią zawiadomienia dotyczącego naruszenia wynikającego z niezgodnych z prawem zaniechań lub działań podjętych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zagrażających zbiorowym interesom konsumentów w państwie członkowskim, w którym organizacja ta ma swoją siedzibę.

3. Przepisy art. 86 ust. 2–4 stosuje się odpowiednio.

Art. 101. 1. Stroną postępowania jest każdy, wobec kogo zostało wszczęte postępowanie w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

2. Prezes Urzędu wydaje postanowienie o wszczęciu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów i zawiadamia o tym strony.

Art. 101a. 1. Jeżeli w toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostanie uprawdopodobnione, że dalsze stosowanie zarzucanej praktyki może spowodować poważne i trudne do usunięcia zagrożenia dla zbiorowych interesów konsumentów, Prezes Urzędu przed zakończeniem postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów może, w drodze decyzji, zobowiązać przedsiębiorcę, któremu jest zarzucane stosowanie praktyki, do zaniechania określonych działań w celu zapobieżenia tym zagrożeniom. Wniesienie odwołania nie wstrzymuje wykonania decyzji. Przed wydaniem decyzji stronie nie przysługuje prawo do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, o którym mowa w art. 10 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

2. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu określa czas jej obowiązywania. Decyzja ta obowiązuje nie dłużej niż do czasu wydania decyzji kończącej postępowanie w sprawie.

3. Prezes Urzędu może przedłużyć, w drodze decyzji, czas obowiązywania decyzji, o której mowa w ust. 1. Przepis ust. 2 zdanie drugie stosuje się odpowiednio.

4. W decyzji, o której mowa w ust. 1, nie nakłada się kary, o której mowa w art. 106 ust. 1 pkt 4.

5. Przepisy art. 89 ust. 5 i 6 stosuje się odpowiednio.

Art. 102. (uchylony)

Art. 103. Prezes Urzędu może nadać decyzji w całości lub w części rygor natychmiastowej wykonalności, jeżeli wymaga tego ważny interes konsumentów.

Art. 104. Postępowanie w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów powinno być zakończone w terminie 4 miesięcy, a w sprawie szczególnie skomplikowanej – nie później niż w terminie 5 miesięcy od dnia jego wszczęcia. Przepisy art. 35–38 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio.

Art. 105. Nie wszczyna się postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, jeżeli od końca roku, w którym zaprzestano ich stosowania, upłynęły 3 lata.

Rozdział 5

Kontrola i przeszukanie w toku postępowania przed Prezesem Urzędu

Art. 105a. 1. W toku postępowania przed Prezesem Urzędu może być przeprowadzona przez upoważnionego pracownika Urzędu lub Inspekcji Handlowej, zwanego dalej „kontrolującym”, kontrola u każdego przedsiębiorcy, zwanego dalej „kontrolowanym”, w zakresie objętym tym postępowaniem.

2. Prezes Urzędu może upoważnić do udziału w kontroli:

- 1) pracownika organu ochrony konkurencji państwa członkowskiego Unii Europejskiej w przypadku, o którym mowa w art. 22 rozporządzenia nr 1/2003/WE;
- 2) pracownika organu wnioskującego w rozumieniu art. 3 pkt 9 rozporządzenia nr 2017/2394 w przypadku, o którym mowa w art. 11 ust. 3 tego rozporządzenia;
- 3) osoby posiadające wiadomości specjalne, jeżeli do przeprowadzenia kontroli niezbędne są tego rodzaju wiadomości.

3. (uchylony)

4. Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli lub do udziału w kontroli zawiera:

- 1) oznaczenie organu kontroli;
- 2) wskazanie podstawy prawnej;
- 3) datę i miejsce wystawienia;
- 4) imię, nazwisko i stanowisko kontrolującego oraz numer jego legitymacji służbowej, a w przypadku upoważnienia do udziału w kontroli osób, o których mowa w ust. 2 – imiona i nazwiska tych osób oraz numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 5) oznaczenie kontrolowanego;
- 6) określenie zakresu przedmiotowego kontroli, w tym okresu objętego kontrolą;
- 7) określenie daty rozpoczęcia kontroli i przewidywanej daty jej zakończenia;
- 8) podpis osoby udzielającej upoważnienia, z podaniem zajmowanego stanowiska lub funkcji;
- 9) pouczenie o prawach i obowiązkach kontrolowanego.

5. Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli, o której mowa w ust. 1, wydają odpowiednio: Prezes Urzędu oraz, na jego wniosek, wojewódzcy inspektorzy Inspekcji Handlowej.

6. Kontrolujący doręcza kontrolowanemu lub osobie przez niego upoważnionej upoważnienie do przeprowadzenia kontroli oraz okazuje legitymację służbową, a osoby upoważnione do udziału w kontroli, o których mowa w ust. 2, dowód osobisty, paszport lub inny dokument potwierdzający tożsamość.

7. W razie nieobecności kontrolowanego lub osoby przez niego upoważnionej, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli oraz legitymacja służbowa, dowód osobisty, paszport lub inny dokument potwierdzający tożsamość mogą być okazane innemu pracownikowi kontrolowanego, który może być uznany za osobę, o której mowa w art. 97 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny lub przywołanemu świadkowi, którym powinien być funkcjonariusz publiczny, niebędący jednak pracownikiem organu przeprowadzającego kontrolę. W takim przypadku upoważnienie doręcza się niezwłocznie kontrolowanemu, nie później jednak niż trzeciego dnia od wszczęcia kontroli.

Art. 105b. 1. W celu uzyskania informacji mogących stanowić dowód w sprawie kontrolujący ma prawo:

- 1) wstępu na grunt oraz do budynków, lokali lub innych pomieszczeń oraz środków transportu kontrolowanego;
- 2) żądania udostępnienia związanych z przedmiotem kontroli akt, ksiąg, wszelkiego rodzaju pism, dokumentów oraz ich odpisów i wyciągów, korespondencji przesyłanej pocztą elektroniczną, informatycznych nośników danych w rozumieniu przepisów o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, innych urzędzeń zawierających dane informatyczne lub systemów informatycznych, w tym także zapewnienia dostępu do systemów informatycznych będących własnością innego podmiotu zawierających dane kontrolowanego związane z przedmiotem kontroli, w zakresie, w jakim kontrolowany ma do nich dostęp;
- 3) sporządzania z materiałów i korespondencji, o których mowa w pkt 2, notatek;
- 4) żądania sporządzenia przez kontrolowanego kopii lub wydruków materiałów, korespondencji, o których mowa w pkt 2, oraz informacji zgromadzonych na nośnikach, w urządzeniach lub w systemach, o których mowa w tym przepisie;
- 5) żądania od osób, o których mowa w art. 105d ust. 1, ustnych wyjaśnień dotyczących przedmiotu kontroli;
- 6) żądania od osób, o których mowa w art. 105d ust. 1, udostępnienia i wydania innych przedmiotów mogących stanowić dowód w sprawie;
- 7) opieczutowania lokali, pomieszczeń lub przedmiotów w zakresie koniecznym do przeprowadzenia kontroli.

1a. Kontrolujący jest uprawniony do żądania ustnych wyjaśnień dotyczących przedmiotu kontroli od pracownika lub osoby wykonującej czynności w imieniu lub na rzecz kontrolowanego na podstawie umowy innej niż umowa o pracę. Przepisy art. 105d ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

1b. Jeżeli może to usprawnić przeprowadzenie kontroli, kontrolujący jest uprawniony do kontynuowania czynności kontrolnych w zakresie sporządzania, przeglądania lub analizowania notatek, kopii lub wydruków z materiałów i korespondencji, o których mowa w ust. 1 pkt 2, lub informacji zgromadzonych na nośnikach informatycznych, w urządzeniach lub w systemach, o których mowa w tym przepisie, w Centrali Urzędu lub w delegaturze Urzędu. O terminie kontynuowania czynności kontrolnych powiadamia się kontrolowanego. Niestawiennictwo kontrolowanego lub osoby przez niego upoważnionej nie wstrzymuje przeprowadzenia czynności.

2. Osobie upoważnionej do udziału w kontroli, na podstawie art. 105a ust. 2, przysługują uprawnienia kontrolującego w zakresie wstępu na grunt oraz do budynków, lokali lub innych pomieszczeń oraz środków transportu kontrolowanego oraz dostępu do materiałów i korespondencji oraz informacji zgromadzonych na nośnikach, w urządzeniach lub w systemach, o których mowa w ust. 1 pkt 2, a także do sporządzania z nich notatek, oraz uprawnienie do udziału wraz z kontrolującym w przeszukaniu, o którym mowa w art. 91 i w art. 105n.

3. (uchylony)

4. Przebieg kontroli lub poszczególne czynności w jej toku, po uprzednim poinformowaniu kontrolowanego, mogą być utrwalane przy pomocy urządzeń rejestrujących obraz lub dźwięk. Informatyczne nośniki danych w rozumieniu przepisów o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, na których zarejestrowano przebieg kontroli lub poszczególne czynności w jej toku, stanowią załącznik do protokołu kontroli.

Art. 105c. (uchylony)

Art. 105ca. 1. Prezes Urzędu może zwrócić się do Policji lub organu kontroli państwowej o udzielenie pomocy w przeprowadzeniu kontroli, jeżeli jest to niezbędne do przeprowadzenia kontroli.

2. Policja lub organ kontroli państwowej, o którym mowa w ust. 1, zapewniają pomoc w przeprowadzeniu kontroli. Pomoc udzielana przez Policję polega na zapewnieniu porządku w miejscu przeprowadzania kontroli i osobistego bezpieczeństwa osób obecnych w tym miejscu, a także na ustaleniu tożsamości osób.

3. Prezes Urzędu występuje na piśmie o udzielenie pomocy do komendanta wojewódzkiego Policji właściwego ze względu na miejsce kontroli lub organu kontroli państwowej, o którym mowa w ust. 1, co najmniej 7 dni przed planowanym dniem wszczęcia kontroli. W przypadkach niecierpiących zwłoki Prezes Urzędu występuje z wnioskiem, co najmniej 3 dni przed planowanym dniem rozpoczęcia kontroli.

4. Koszty poniesione przez Policję lub organ kontroli państwowej, o którym mowa w ust. 1, z tytułu udzielonej pomocy w przeprowadzeniu kontroli ponosi Prezes Urzędu. Koszty te ustala się według stawki zryczałtowanej w wysokości 1,5 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, za każdy przypadek udzielenia pomocy.

Art. 105d. 1. Kontrolowany, osoba przez niego upoważniona, posiadacz lokalu mieszkalnego, pomieszczenia, nieruchomości lub środka transportu, o których mowa w art. 91 ust. 1, są obowiązani do:

- 1) udzielenia żądanych informacji;
- 2) umożliwienia wstępu na grunt oraz do budynków, lokali lub innych pomieszczeń oraz środków transportu;
- 3) udostępnienia i wydania materiałów, o których mowa w art. 105b ust. 1 pkt 2, lub innych przedmiotów mogących stanowić dowód w sprawie;
- 4) umożliwienia dostępu do informatycznych nośników danych, urządzeń lub systemów informatycznych, o których mowa w art. 105b ust. 1 pkt 2, w zakresie informacji zgromadzonych na tych nośnikach, w urządzeniach lub w systemach, w tym do korespondencji przesyłanej pocztą elektroniczną.

2. Osoby, o których mowa w ust. 1, mogą odmówić udzielenia informacji lub współdziałania w toku kontroli tylko wtedy, gdy naraziłoby to je lub ich małżonka, wstępnych, zstępnych, rodzeństwo oraz powinowatych w tej samej linii lub stopniu, jak również osoby pozostające w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli, a także osobę pozostającą we wspólnym pożyciu, na odpowiedzialność karną. Prawo odmowy udzielenia informacji lub współdziałania w toku kontroli trwa po ustaniu małżeństwa lub rozwiązaniu stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli.

3. Odpowiedzi na pytania udzielone przez osoby, o których mowa w ust. 1, nie mogą być wykorzystane na niekorzyść tej osoby lub osób wymienionych w ust. 2 w postępowaniu prowadzonym przez Prezesa Urzędu w sprawie nałożenia kary pieniężnej, o której mowa w art. 106a i art. 106b. Zakaz ten trwa po ustaniu małżeństwa lub rozwiązaniu stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli.

Art. 105da. 1. Jeżeli w toku kontroli kontrolowany lub osoba przez niego upoważniona oświadczy, że ujawnione w toku kontroli pisma lub dokumenty, w tym zawarte na informatycznych nośnikach danych, w urządzeniach lub w systemach informatycznych, o których mowa w art. 105b ust. 1 pkt 2:

- 1) zawierają pisemną komunikację między kontrolowanym a niezależnym od kontrolowanego adwokatem, radcą prawnym, prawnikiem z Unii Europejskiej w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 823) lub osobą, o której mowa w art. 2a tej ustawy, wytworzoną w celu realizacji prawa kontrolowanego do uzyskania ochrony prawnej w związku z przedmiotem postępowania prowadzonego przez Prezesa Urzędu, w toku którego jest przeprowadzana kontrola, lub

- 2) zostały sporządzone wyłącznie w celu realizacji prawa kontrolowanego do uzyskania ochrony prawnej od osób, o których mowa w pkt 1, w związku z przedmiotem postępowania prowadzonego przez Prezesa Urzędu, w toku którego jest przeprowadzana kontrola

– kontrolujący pozostawia te pisma lub dokumenty w miejscu kontroli.

2. W przypadku złożenia oświadczenia, o którym mowa w ust. 1, kontrolujący może zapoznać się pobieżnie z pismem lub dokumentem, w sposób pozwalający na ustalenie autora, adresata, tytułu oraz przedmiotu pisma lub dokumentu oraz daty jego sporządzenia. Kontrolujący jest uprawniony do żądania od kontrolowanego lub osoby przez niego upoważnionej dodatkowych ustnych wyjaśnień w przedmiocie złożonego oświadczenia oraz przygotowania wersji pisma lub dokumentu niezawierającej informacji objętych ochroną zgodnie z ust. 1, jeżeli jest to możliwe.

3. Jeżeli oświadczenie kontrolowanego lub osoby przez niego upoważnionej, o którym mowa w ust. 1, budzi wątpliwości, kontrolujący niezwłocznie, nie później niż po zakończeniu kontroli, przekazuje pismo lub dokument, którego wątpliwość dotyczy, sądowi ochrony konkurencji i konsumentów, w sposób zapewniający należyte zabezpieczenie przed ujawnieniem jego treści.

4. Na kontrolowanym spoczywa ciężar dowodu, że pisma lub dokumenty, o których mowa w ust. 1, spełniają przesłanki określone w tym przepisie.

5. Sąd ochrony konkurencji i konsumentów po zapoznaniu się z pismami lub dokumentami, o których mowa w ust. 1, wydaje w terminie miesiąca od dnia ich przekazania postanowienie o ich zwrocie kontrolowanemu w całości albo w części, jeżeli zawierają one pisemną komunikację, o której mowa w ust. 1, i spełniają przesłanki określone w tym przepisie albo wydaje postanowienie o ich zwrocie w całości albo w części Prezesowi Urzędu na potrzeby prowadzonego postępowania. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie do sądu drugiej instancji. Postanowienie podlega wykonaniu z chwilą uprawomocnienia.

Art. 105e. 1. Kontrolowany zapewnia kontrolującemu oraz osobom upoważnionym do udziału w kontroli warunki i środki niezbędne do sprawnego przeprowadzenia kontroli, a w szczególności:

- 1) sporządza we własnym zakresie kopie lub wydruki materiałów i korespondencji, o których mowa w art. 105b ust. 1 pkt 2, oraz informacji zgromadzonych na nośnikach, w urządzeniach lub w systemach, o których mowa w tym przepisie;
- 2) zapewnia w miarę możliwości samodzielne zamknięte pomieszczenie, jeżeli jest to niezbędne do przeprowadzenia kontroli;
- 3) zapewnia wydzielone miejsce do przechowywania dokumentów i zabezpieczonych przedmiotów;
- 4) udostępnia środki łączności, którymi dysponuje, w zakresie niezbędnym do wykonywania czynności kontrolnych.

2. Kontrolowany dokonuje potwierdzenia za zgodność z oryginałem sporządzonych kopii dokumentów i wydruków. W przypadku odmowy potwierdzenia za zgodność z oryginałem potwierdza je kontrolujący, o czym czyni wzmiankę w protokole kontroli.

Art. 105f. 1. Kontrolujący lub osoby upoważnione do udziału w kontroli ustalają stan faktyczny na podstawie dowodów zebranych w toku kontroli, a w szczególności dokumentów, przedmiotów, oględzin oraz ustnych lub pisemnych wyjaśnień i oświadczeń oraz innych nośników informacji.

2. Dowody, o których mowa w ust. 1, mogą zostać zabezpieczone przez:

- 1) pozostawienie ich w wydzielonym lub oddzielnym, zamkniętym i opieczętowanym pomieszczeniu u kontrolowanego;
- 2) złożenie, za pokwitowaniem udzielonym kontrolowanemu, na przechowanie w pomieszczeniu Urzędu lub wojewódzkiego inspektoratu Inspekcji Handlowej.

Art. 105g. 1. Prezes Urzędu w toku kontroli, o której mowa w art. 105a ust. 1, może wydać postanowienie o zajęciu akt, ksiąg, wszelkiego rodzaju pism, dokumentów, korespondencji lub informatycznych nośników danych, urządzeń, o których mowa w art. 105b ust. 1 pkt 2, oraz innych przedmiotów mogących stanowić dowód w sprawie, na czas niezbędny do przeprowadzenia kontroli, jednakże nie dłuższy niż 7 dni.

2. Osobę posiadającą przedmioty, o których mowa w ust. 1, kontrolujący wzywa do wydania ich dobrowolnie, a w razie odmowy można przeprowadzić ich odebranie w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

3. Na postanowienie o zajęciu przedmiotów zażalenie przysługuje osobom, których prawa zostały naruszone. Wniesienie zażalenia nie wstrzymuje wykonania postanowienia.

4. Do zabezpieczenia na miejscu kontroli, w celu wykonywania czynności w toku kontroli, akt, ksiąg, innych wszelkiego rodzaju pism, dokumentów, korespondencji, informatycznych nośników informacji, urządzeń, o których mowa w art. 105b ust. 1 pkt 2, oraz innych przedmiotów mogących stanowić dowód w sprawie, jak również pomieszczeń kontrolowanego, w których znajdują się te dokumenty lub przedmioty, w tym do opieczętowania, o którym mowa w art. 105b ust. 1 pkt 7, przepisów ust. 1–3 nie stosuje się.

Art. 105h. 1. Przedmioty podlegające zajęciu, o którym mowa w art. 105g ust. 1, należy po dokonaniu oględzin i sporządzeniu protokołu zajęcia zabrać albo oddać na przechowanie osobie godnej zaufania z zaznaczeniem obowiązku ich przedstawienia na żądanie organu prowadzącego postępowanie.

2. Protokół zajęcia zawiera: oznaczenie sprawy, z którą zajęcie ma związek, podanie dokładnej godziny rozpoczęcia i zakończenia czynności, dokładną listę zajętych przedmiotów i, w miarę potrzeby, ich opis oraz wskazanie postanowienia Prezesa Urzędu o zajęciu. Protokół podpisują dokonujący zajęcia i przedstawiciel kontrolowanego.

3. Dokonujący zajęcia jest obowiązany do natychmiastowego wręczenia osobom zainteresowanym pokwitowania stwierdzającego, jakie przedmioty i przez kogo zostały zajęte, oraz do niezwłocznego powiadomienia przedsiębiorcy, którego przedmioty zostały zajęte, o dokonanych zajęciu.

4. Zajęte przedmioty należy zwrócić niezwłocznie po stwierdzeniu, że są zbędne dla prowadzonego postępowania, albo po uchyleniu przez sąd ochrony konkurencji i konsumentów postanowienia o zajęciu przedmiotów, jednak nie później niż po upływie terminu, o którym mowa w art. 105g ust. 1.

Art. 105i. 1. Bez wszczynania odrębnego postępowania Prezes Urzędu może przeprowadzić kontrolę lub dokonać przeszukania na podstawie art. 105n lub wystąpić z wnioskiem o wyrażenie zgody na przeprowadzenie przeszukania na podstawie art. 91 na wniosek Komisji Europejskiej lub organu ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej w przypadku, o którym mowa w art. 22 rozporządzenia nr 1/2003/WE oraz w art. 12 rozporządzenia nr 139/2004/WE.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, Prezes Urzędu może upoważnić do udziału w kontroli lub przeszukaniu:

- 1) pracownika Urzędu;
- 2) pracownika Komisji Europejskiej lub organu ochrony konkurencji państwa członkowskiego Unii Europejskiej;
- 3) osoby posiadające wiadomości specjalne, jeżeli do przeprowadzenia kontroli niezbędne są tego rodzaju wiadomości.

3. W przypadku gdy przedsiębiorca lub osoba uprawniona do jego reprezentowania albo posiadacz lokalu mieszkalnego, pomieszczenia, nieruchomości lub środka transportu, o których mowa w art. 91 ust. 1, sprzeciwiają się przeprowadzeniu przez Komisję Europejską kontroli w toku postępowania prowadzonego na podstawie przepisów rozporządzenia nr 1/2003/WE lub rozporządzenia nr 139/2004/WE, osobom upoważnionym przez Prezesa Urzędu do udziału w tej kontroli, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 3, przysługują w toku kontroli uprawnienia, o których mowa w art. 105b, art. 105ca, art. 105da, art. 105f–105h, art. 105n, art. 105nc i art. 105o. Przepisy art. 91 stosuje się.

Art. 105ia. 1. W celu uzyskania informacji mogących stanowić dowód w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów kontrolujący ma prawo podjęcia czynności zmierzających do zakupu towaru.

2. Okazanie kontrolowanemu albo osobie przez niego upoważnionej legitymacji służbowej upoważniającej do wykonywania czynności kontrolnych oraz doręczenie upoważnienia do przeprowadzenia kontroli i zgody sądu, o której mowa w ust. 4, następuje niezwłocznie po zakończeniu czynności, o których mowa w ust. 1.

3. Przebieg czynności, o których mowa w ust. 1, może być utrwalany za pomocą urządzeń rejestrujących obraz lub dźwięk bez informowania kontrolowanego. Informatyczne nośniki danych w rozumieniu przepisów o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, na których zarejestrowano przebieg kontroli lub poszczególne czynności w jej toku, stanowią załącznik do protokołu kontroli. Poinformowanie kontrolowanego o utrwalaniu przebiegu czynności, o których mowa w ust. 1, następuje niezwłocznie po dokonaniu czynności, o których mowa w zdaniu 1.

4. Podjęcie czynności, o których mowa w ust. 1 i 3, wymaga zgody sądu ochrony konkurencji i konsumentów, udzielonej na wniosek Prezesa Urzędu.

5. Sąd ochrony konkurencji i konsumentów wydaje w ciągu 48 godzin postanowienie w sprawie, o której mowa w ust. 4. Na postanowienie to nie przysługuje zażalenie.

Art. 105j. 1. Przebieg przeprowadzonej kontroli kontrolujący przedstawia w protokole kontroli.

2. Protokół kontroli powinien zawierać w szczególności:

- 1) wskazanie nazwy albo imienia i nazwiska oraz adresu kontrolowanego;
- 2) datę rozpoczęcia i zakończenia kontroli;
- 3) imię, nazwisko i stanowisko służbowe kontrolującego;
- 4) określenie przedmiotu i zakresu kontroli;
- 5) opis stanu faktycznego ustalonego w trakcie kontroli;
- 6) opis załączników;
- 7) informację o pouczeniu kontrolowanego o prawie zgłaszania zastrzeżeń do protokołu oraz o prawie odmowy podpisania protokołu.

3. Materiał dowodowy zgromadzony w toku kontroli stanowi załącznik do protokołu kontroli.

Art. 105k. 1. Protokół kontroli podpisują kontrolujący i kontrolowany.

2. Przed podpisaniem protokołu kontrolowany może, w terminie 7 dni od przedstawienia mu go do podpisu, złożyć na piśmie zastrzeżenia do tego protokołu.

3. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, o których mowa w ust. 2, kontrolujący dokonuje ich analizy i, w razie potrzeby, podejmuje dodatkowe czynności kontrolne, a w przypadku stwierdzenia zasadności zastrzeżeń zmienia lub uzupełnia odpowiednią część protokołu w formie aneksu do protokołu.

4. W razie nieuwzględnienia zastrzeżeń w całości lub w części kontrolujący informuje o tym kontrolowanego na piśmie.

5. O odmowie podpisania protokołu kontrolujący czyni wzmiankę w protokole.

6. Protokół sporządza się w dwóch egzemplarzach, z których jeden pozostawia się kontrolowanemu, z wyłączeniem materiału dowodowego pozostającego w posiadaniu kontrolowanego.

Art. 105l. Do kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy stosuje się przepisy rozdziału 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.

Art. 105la. Do kontroli u przedsiębiorcy w toku postępowania przed Prezesem Urzędu stosuje się odpowiednio przepisy art. 180, art. 224 § 1, art. 225 § 1, 2 i 4, art. 226 oraz art. 236a ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego; sądem właściwym na potrzeby stosowania tych przepisów jest sąd ochrony konkurencji i konsumentów.

Art. 105m. 1. Podmiot, o którym mowa w art. 105b ust. 1 pkt 2, którego prawa zostały naruszone w toku kontroli, może wnieść zażalenie do sądu ochrony konkurencji i konsumentów na czynności kontrolne wykraczające poza zakres przedmiotowy kontroli lub inne czynności kontrolne podjęte z naruszeniem przepisów, w terminie 7 dni od dnia dokonania tych czynności.

2. Wniesienie zażalenia nie wstrzymuje kontroli.

3. Zażalenie wnosi się do sądu ochrony konkurencji i konsumentów za pośrednictwem Prezesa Urzędu, który przekazuje je wraz z odpowiedzią do sądu w terminie 7 dni od dnia wniesienia zażalenia.

4. Sąd ochrony konkurencji i konsumentów rozpoznaje zażalenie w terminie 7 dni od dnia jego przekazania przez Prezesa Urzędu. Postanowienie sądu uzasadnia z urzędu. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie do sądu drugiej instancji.

5. W przypadku uwzględnienia zażalenia dowody uzyskane w wyniku zaskarżonej czynności kontrolnej nie mogą być wykorzystane w prowadzonym postępowaniu, w innych postępowaniach prowadzonych przez Prezesa Urzędu oraz w postępowaniach prowadzonych na podstawie odrębnych przepisów.

Art. 105n. 1. W sprawach praktyk ograniczających konkurencję, w toku postępowania wyjaśniającego i postępowania antymonopolowego, w celu znalezienia i uzyskania informacji z akt, ksiąg, pism, wszelkiego rodzaju dokumentów lub informatycznych nośników danych, urządzeń oraz systemów informatycznych oraz innych przedmiotów mogących stanowić dowód w sprawie, Prezes Urzędu może przeprowadzić u przedsiębiorcy przeszukanie pomieszczeń i rzeczy, jeżeli istnieją uzasadnione podstawy do przypuszczenia, że wymienione informacje lub przedmioty tam się znajdują.

2. Przeprowadzenie przeszukania wymaga zgody sądu ochrony konkurencji i konsumentów, udzielonej na wniosek Prezesa Urzędu.

3. Prezes Urzędu może wystąpić z wnioskiem o zgodę na przeprowadzenie przeszukania w toku postępowania wyjaśniającego wyłącznie, gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie poważnego naruszenia przepisów ustawy, w szczególności gdy mogłoby dojść do zatarcia dowodów.

4. Sąd ochrony konkurencji i konsumentów wydaje w ciągu 72 godzin postanowienie w sprawie, o której mowa w ust. 2.

5. Postanowienie, o którym mowa w ust. 4, uwzględnia wniosek w całości albo odmawia uwzględnienia wniosku w całości.

6. Postanowienie o odmowie udzielenia zgody na przeprowadzenie przeszukania sąd ochrony konkurencji i konsumentów uzasadnia z urzędu, w terminie 5 dni od dnia jego wydania. W przypadku gdy odmowa udzielenia zgody na przeszukanie wynika z braku wystarczającego uzasadnienia wniosku w części, sąd ochrony konkurencji i konsumentów wskazuje w uzasadnieniu postanowienia, w jakiej części wniosek o udzielenie zgody na przeszukanie nie wyjaśniał dostatecznie podstaw do przeprowadzenia przeszukania.

7. W przypadku odmowy udzielenia przez sąd ochrony konkurencji i konsumentów zgody na przeprowadzenie przeszukania Prezes Urzędu może przedstawić wniosek uwzględniający treść postanowienia o odmowie udzielenia zgody na przeprowadzenie przeszukania lub wskazujący na inne okoliczności faktyczne lub prawne uzasadniające przeprowadzenie przeszukania.

8. Postanowienie sądu ochrony konkurencji i konsumentów o udzieleniu zgody na przeprowadzenie przeszukania zawiera zwięzłe wskazanie zasadniczych powodów rozstrzygnięcia.

9. Na postanowienie sądu ochrony konkurencji i konsumentów o udzieleniu zgody na przeprowadzenie przeszukania przeszukiwanemu przysługuje zażalenie w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia z uzasadnieniem.

Art. 105na. 1. Sąd uzasadnia postanowienie o udzieleniu zgody na przeprowadzenie przeszukania na żądanie przeszukiwanego zgłoszone w terminie 7 dni od dnia doręczenia mu postanowienia.

2. Zażalenie wnosi się do sądu drugiej instancji za pośrednictwem sądu ochrony konkurencji i konsumentów. Wniesienie zażalenia nie wstrzymuje przeszukania.

3. Sąd pierwszej instancji przedstawia akta sprawy sądowi drugiej instancji w terminie 7 dni od dnia wpływu zażalenia oraz doręcza Prezesowi Urzędu odpis zażalenia. Prezes Urzędu może wnieść odpowiedź na zażalenie w terminie 7 dni od dnia doręczenia mu odpisu zażalenia. Sąd drugiej instancji rozpoznaje zażalenie niezwłocznie. Postanowienie sądu uzasadnia z urzędu.

4. W przypadku uwzględnienia zażalenia w całości albo w części dowody uzyskane w wyniku przeprowadzenia przeszukania w całości albo w uwzględnionej w wyniku zażalenia części nie mogą być wykorzystane w prowadzonym postępowaniu, w innych postępowaniach prowadzonych przez Prezesa Urzędu oraz w postępowaniach prowadzonych na podstawie odrębnych przepisów.

5. Od postanowienia sądu drugiej instancji skarga kasacyjna nie przysługuje.

Art. 105nb. 1. Sąd ochrony konkurencji i konsumentów niezwłocznie doręcza Prezesowi Urzędu postanowienie, o którym mowa w art. 105n ust. 4, a w razie uwzględnienia wniosku o przeprowadzenie przeszukania postanowienie wraz z odpisem dla przeszukiwanego.

2. Przeszukujący doręcza przeszukiwanemu odpis postanowienia sądu ochrony konkurencji i konsumentów o udzieleniu zgody na przeprowadzenie przeszukania wraz z rozpoczęciem przeszukania. W razie nieobecności przeszukiwanego odpis postanowienia sądu ochrony konkurencji i konsumentów może być okazany osobom, o których mowa w art. 105a ust. 7. Okazania dokonuje się wraz z rozpoczęciem przeszukania. W takim przypadku odpis postanowienia sądu ochrony konkurencji i konsumentów o udzieleniu zgody na przeprowadzenie przeszukania doręcza się niezwłocznie przeszukiwanemu, nie później jednak niż trzeciego dnia od dnia rozpoczęcia przeszukania. Potwierdzenie doręczenia Prezes Urzędu niezwłocznie przekazuje sądowi ochrony konkurencji i konsumentów.

3. Wraz z rozpoczęciem przeszukania przeszukiwanemu doręcza się również upoważnienie do przeprowadzenia przeszukania oraz okazuje legitymację służbową, dowód osobisty, paszport lub inny dokument potwierdzający tożsamość. W razie nieobecności przeszukiwanego dokumenty te mogą być okazane osobom, o których mowa w art. 105a ust. 7. W takim przypadku upoważnienie doręcza się niezwłocznie przeszukiwanemu, nie później jednak niż trzeciego dnia od dnia rozpoczęcia przeszukania.

Art. 105nc. 1. Prezes Urzędu może zwrócić się do Policji lub organu kontroli państwowej o udzielenie pomocy w przeszukaniu, jeżeli jest to niezbędne do przeprowadzenia przeszukania. Przepisy art. 105ca ust. 2 zdanie pierwsze i ust. 3 stosuje się odpowiednio.

2. Pomoc udzielana przez funkcjonariuszy Policji polega na:

- 1) umożliwieniu rozpoczęcia lub przeprowadzenia przeszukania;
- 2) zapewnieniu porządku w miejscu przeprowadzania przeszukania i osobistego bezpieczeństwa osób obecnych w tym miejscu, a także ustaleniu tożsamości osób.

3. Funkcjonariusz Policji, w przypadku napotkania oporu ze strony przeszukiwanego lub innych osób, który utrudnia lub uniemożliwia rozpoczęcie lub przeprowadzenie przeszukania, ustnie wzywa te osoby do zachowania umożliwiającego rozpoczęcie lub przeprowadzenie przeszukania przez przeszukujących.

4. W przypadku niezastosowania się do wezwania funkcjonariusz Policji podejmuje wobec danej osoby czynności zmierzające do umożliwienia rozpoczęcia lub przeprowadzenia przeszukania przez przeszukujących.

5. Do poniesionych kosztów pomocy udzielonej przez Policję lub organ kontroli państwowej przepis art. 105ca ust. 4 stosuje się odpowiednio.

Art. 105nd. Przeszukanie przeprowadza się w godzinach pracy lub w czasie faktycznego wykonywania działalności gospodarczej przez przedsiębiorcę, przy czym za zgodą przedsiębiorcy lub, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, bez takiej zgody, przeszukujący mogą kontynuować przeszukanie poza tymi godzinami lub czasem faktycznego wykonywania działalności gospodarczej przez przedsiębiorcę.

Art. 105o. W celu uzyskania informacji mogących stanowić dowód w sprawie przeszukujący ma prawo sporządzania z materiałów i korespondencji, o których mowa w art. 105b ust. 1 pkt 2, oraz z informacji zgromadzonych na nośnikach, w urządzeniach lub w systemach, o których mowa w tym przepisie, notatek, przez co należy rozumieć również sporządzenie kopii lub wydruków.

Art. 105p. Przeszukiwany oraz osoby, których prawa zostały naruszone w toku przeszukania, mogą wnieść zażalenie do sądu ochrony konkurencji i konsumentów na czynności przeszukania wykraczające poza zakres przedmiotowy przeszukania lub inne czynności przeszukania podjęte z naruszeniem przepisów, w terminie 7 dni od dnia dokonania tych czynności. Przepisy art. 105m ust. 2–5 stosuje się odpowiednio.

Art. 105q. Do przeszukania, o którym mowa w art. 105n, stosuje się odpowiednio przepisy:

- 1) art. 105a ust. 2 i 4–6, art. 105b, art. 105d–105h, art. 105j i art. 105k;
- 2) art. 52 zdanie pierwsze ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców – w zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale;
- 3) art. 180, art. 224 § 1, art. 225 § 1, 2 i 4, art. 226 oraz art. 236a ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego; sądem właściwym na potrzeby stosowania tych przepisów jest sąd ochrony konkurencji i konsumentów.

Art. 105r. 1. Bez wszczynania odrębnego postępowania Prezes Urzędu, na wniosek organu ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, działając w imieniu i na rzecz tego organu, podejmuje niezbędne działania w celu ustalenia, czy przedsiębiorca dostosował się do czynności dochodzeniowych lub decyzji podjętych przez ten organ na podstawie przepisów prawa konkurencji tego państwa.

2. Działania, o których mowa w ust. 1, obejmują:

- 1) przeprowadzenie kontroli, o której mowa w art. 105a;
- 2) przeprowadzenie przeszukania, o którym mowa w art. 91 lub art. 105n;
- 3) żądanie od przedsiębiorców przekazania wszelkich koniecznych informacji i dokumentów, o którym mowa w art. 50;
- 4) wezwanie świadka, o którym mowa w art. 53a;
- 5) wystąpienie do sądu o przesłuchanie świadków, o którym mowa w art. 61a.

3. Informacje uzyskane w wyniku działań, o których mowa w ust. 1, Prezes Urzędu przekazuje niezwłocznie organowi występującemu z wnioskiem, o którym mowa w ust. 1.

Art. 105s. Prezes Urzędu może wystąpić do organu ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w imieniu i na rzecz którego wykonywał czynności, o których mowa w art. 53a, art. 61a, art. 105i lub art. 105r, o pokrycie kosztów związanych z wykonaniem tych czynności, w tym kosztów tłumaczeń, pracy i kosztów administracyjnych.

DZIAŁ VII

Kary pieniężne

Rozdział 1

Nakładanie kar pieniężnych

Art. 106. 1. Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10 % obrotu osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie:

- 1) dopuścił się naruszenia zakazu określonego w art. 6, w zakresie niewyłączonym na podstawie art. 7 i art. 8, lub naruszenia zakazu określonego w art. 9;
- 2) dopuścił się naruszenia art. 101 lub art. 102 TFUE;
- 3) dokonał koncentracji bez uzyskania zgody Prezesa Urzędu;
- 3a) dopuścił się naruszenia zakazu określonego w art. 23a;
- 4) dopuścił się naruszenia zakazu określonego w art. 24.

1a. W przypadku gdy naruszenie zakazu określonego w art. 6, w zakresie niewyłączonym na podstawie art. 7 i art. 8, zakazu określonego w art. 9 ustawy lub w art. 101 lub art. 102 TFUE, którego dopuścił się związek przedsiębiorców, jest związane z działalnością jego członków, kara pieniężna, o której mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 10 % sumy obrotów członków tego związku przedsiębiorców prowadzących działalność na rynku, którego dotyczyło naruszenie, osiągniętych w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary.

1b. W przypadku, o którym mowa w ust. 1a, wysokość kwoty objętej obowiązkiem zapłaty kary pieniężnej przez członka związku przedsiębiorców nie może przekroczyć:

- 1) 10 % obrotu tego członka związku przedsiębiorców, osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary, obliczonego zgodnie z ust. 3–5 i 7;
- 2) 10 000 euro, w przypadku gdy ten członek związku przedsiębiorców nie osiągnął obrotu w okresie trzyletnim, o którym mowa w ust. 5, lub gdy jego obrót obliczony zgodnie z tym przepisem nie przekracza równowartości 100 000 euro.

1c. W przypadku nałożenia na związek przedsiębiorców kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1 pkt 1 lub 2, uwzględniającej obrót jego członków, w sytuacji niewypłacalności tego związku, związek wzywa swoich członków do wniesienia wkładów w celu pokrycia kwoty kary pieniężnej.

1d. W przypadku gdy wkłady, o których mowa w ust. 1c, nie zostaną wniesione w terminie wyznaczonym przez Prezesa Urzędu w kwocie pokrywającej w całości wysokość kary pieniężnej nałożonej na związek przedsiębiorców, Prezes Urzędu może żądać zapłaty pozostałej do uiszczenia kwoty kary pieniężnej od każdego z przedsiębiorców, którego przedstawiciele wchodzili w skład organów decyzyjnych tego związku. Przepisy art. 366 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny stosuje się odpowiednio.

1e. W przypadku nieuiszczenia przez przedsiębiorców, o których mowa w ust. 1d, kwoty pokrywającej w całości wysokość kary pieniężnej nałożonej na związek przedsiębiorców, Prezes Urzędu może żądać zapłaty pozostałej do uiszczenia kwoty tej kary od każdego przedsiębiorcy będącego członkiem tego związku, jeżeli przedsiębiorca ten prowadził działalność na rynku, na którym doszło do naruszenia.

1f. Prezes Urzędu nie żąda uiszczenia kwoty kary pieniężnej na podstawie ust. 1d i 1e od przedsiębiorcy, który wykaże, że nie wdrożył decyzji związku przedsiębiorców powodującej naruszenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lub 2, i nie wiedział o istnieniu takiej decyzji albo aktywnie zdystansował się od niej przed wszczęciem postępowania.

2. Prezes Urzędu może również nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości nie większej niż 3 % obrotu osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorca ten choćby nie-umyślnie:

- 1) we wniosku, o którym mowa w art. 23, lub w zgłoszeniu, o którym mowa w art. 94 ust. 2, podał nieprawdziwe dane;
- 2) nie udzielił informacji żądanych przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 10 ust. 9, art. 12 ust. 3, art. 19 ust. 3, art. 23c ust. 3, art. 28 ust. 3 lub art. 50 bądź udzielił nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji;
- 3) uniemożliwia lub utrudnia rozpoczęcie lub przeprowadzenie kontroli na podstawie art. 105a lub art. 105i, w tym nie wykonuje obowiązków określonych w art. 105d ust. 1 lub w art. 105e ust. 1;
- 4) uniemożliwia lub utrudnia rozpoczęcie lub przeprowadzenie przeszukania na podstawie art. 91 lub art. 105n, w tym nie wykonuje obowiązków określonych w art. 105d ust. 1 lub w art. 105e ust. 1;
- 5) nie wykonuje decyzji, o których mowa w art. 10 ust. 4 i 5, art. 12 ust. 1 lub art. 89 ust. 1.

2a. Prezes Urzędu może również nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości, o której mowa w ust. 2, w przypadku niestawiennictwa bez usprawiedliwionej przyczyny na przesłuchaniu, o którym mowa w art. 52 lub art. 53a, lub na przesłuchaniu na rozprawie, o której mowa w art. 60:

- 1) tego przedsiębiorcy, jeżeli jest on osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą;
- 2) osoby upoważnionej do stawiennictwa na przesłuchaniu w imieniu tego przedsiębiorcy.

3. Obrót, o którym mowa w ust. 1 i 2, oblicza się jako sumę:

- 1) przychodów wykazanych w rachunku zysków i strat – w przypadku przedsiębiorcy sporządzającego taki rachunek na podstawie przepisów o rachunkowości;
- 2) przychodów wykazanych w rocznym sprawozdaniu finansowym równoważnym do rachunku zysków i strat sporządzanym na podstawie przepisów o rachunkowości lub w innym dokumencie podsumowującym przychody w roku obrotowym, w tym w sprawozdaniu z wykonania budżetu – w przypadku przedsiębiorcy, który nie sporządza rachunku zysków i strat na podstawie przepisów o rachunkowości;
- 3) udokumentowanych przychodów uzyskanych w roku obrotowym w szczególności ze sprzedaży produktów, towarów lub materiałów, przychodów finansowych oraz przychodów z działalności realizowanej na podstawie statutu lub innego dokumentu określającego zakres działalności przedsiębiorcy, a także wartości uzyskanych przez przedsiębiorcę dotacji przedmiotowych – w przypadku braku dokumentów, o których mowa w pkt 1 i 2;
- 4) dochodów własnych pomniejszych o wpływy z podatków – w przypadku gmin, powiatów i województw.

3a. Obliczając obrót, o którym mowa w ust. 1, w przypadku gdy na przedsiębiorcę, który dopuścił się naruszenia zakazu określonego w art. 6, w zakresie niewyłączonym na podstawie art. 7 i art. 8, zakazu określonego w art. 9 ustawy lub w art. 101 lub art. 102 TFUE, był wywierany decydujący wpływ przez innego przedsiębiorcę lub przedsiębiorców, Prezes Urzędu uwzględnia również obrót osiągnięty przez przedsiębiorcę lub przedsiębiorców wywierających decydujący wpływ oraz przedsiębiorców, na których ten decydujący wpływ jest przez nich wywierany.

4. W przypadku gdy przedsiębiorca powstał w wyniku połączenia lub przekształcenia innych przedsiębiorców, obliczając wysokość jego obrotu, o którym mowa w ust. 1 i 2, Prezes Urzędu uwzględnia obrót osiągnięty przez tych przedsiębiorców w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary.

5. W przypadku gdy przedsiębiorca w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary nie osiągnął obrotu lub osiągnął obrót w wysokości nieprzekraczającej równowartości 100 000 euro, Prezes Urzędu nakładając karę pieniężną na podstawie ust. 1 i 2 uwzględnia średni obrót osiągnięty przez przedsiębiorcę w trzech kolejnych latach obrotowych poprzedzających rok nałożenia kary.

6. W przypadku gdy przedsiębiorca nie osiągnął obrotu w okresie trzyletnim, o którym mowa w ust. 5, lub gdy obrót przedsiębiorcy obliczony na podstawie tego przepisu nie przekracza równowartości 100 000 euro, Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości nieprzekraczającej równowartości 10 000 euro.

7. W przypadku gdy przedsiębiorca nie dysponuje przed wydaniem decyzji danymi finansowymi niezbędnymi do ustalenia obrotu za rok obrotowy poprzedzający rok nałożenia kary, Prezes Urzędu, nakładając karę pieniężną na podstawie ust. 1 i 2, uwzględnia:

- 1) obrót osiągnięty przez przedsiębiorcę w roku obrotowym poprzedzającym ten rok;
- 2) w przypadku, o którym mowa w ust. 5 – średni obrót osiągnięty przez przedsiębiorcę w trzech kolejnych latach obrotowych poprzedzających ten rok. Przepis ust. 6 stosuje się odpowiednio.

8. W przypadku gdy przed wydaniem decyzji w sprawie nałożenia kary za naruszenie zakazu określonego w art. 23a lub art. 24 lub w sprawie nałożenia kary pieniężnej na podstawie ust. 2 nie można ustalić wysokości obrotu osiągniętego przez przedsiębiorcę w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary ze względu na brak dostępności danych finansowych, Prezes Urzędu po uwzględnieniu przepisów ust. 5–7 może nałożyć na przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość do 2 000 000 euro.

Art. 106a. 1. Prezes Urzędu może nałożyć na osobę zarządzającą, o której mowa w art. 6a, karę pieniężną w wysokości do 2 000 000 zł, jeżeli osoba ta umyślnie dopuściła do naruszenia przez przedsiębiorcę zakazów określonych w art. 6 ust. 1 pkt 1–6 ustawy lub w art. 101 ust. 1 lit. a–e TFUE.

2. Nałożenie na osobę zarządzającą kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1, może nastąpić wyłącznie w decyzji, nakładającej na przedsiębiorcę karę pieniężną, o której mowa w art. 106 ust. 1 pkt 1 lub 2.

3. Kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1, nie nakłada się, jeżeli na osobę zarządzającą będącą przedsiębiorcą została nałożona kara pieniężna na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 1 lub 2 za to samo naruszenie zakazów określonych w art. 6 ust. 1 pkt 1–6 ustawy lub w art. 101 ust. 1 lit. a–e TFUE.

4. Kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1, nie nakłada się na osobę, która pełni albo pełniła funkcję kierowniczą lub zarządczą lub jest albo była pracownikiem u przedsiębiorcy, który złożył wniosek o zwolnienie z kary w ramach programu łagodzenia kar do organu ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w przypadku gdy:

- 1) wniosek ten dotyczy porozumienia naruszającego zakaz, o którym mowa w art. 101 ust. 1 lit. a–e TFUE, lub zakaz określony w przepisach prawa konkurencji tego państwa;
- 2) porozumienie, o którym mowa w pkt 1, stanowi jednocześnie naruszenie zakazu określonego w art. 6 ust. 1 pkt 1–6 ustawy lub art. 101 ust. 1 lit. a–e TFUE – w przypadku gdy organem właściwym do stwierdzenia naruszenia zakazu jest Prezes Urzędu i wniosek ten jest zgodny z wymogami określonymi w art. 113a ust. 5;
- 3) osoba ta aktywnie współpracuje z organem ochrony konkurencji prowadzącym postępowanie;
- 4) wniosek ten został złożony przed poinformowaniem tych osób przez Prezesa Urzędu o wszczęciu postępowania antymonopolowego w sprawie dopuszczenia przez te osoby do naruszenia przez przedsiębiorcę zakazu określonego w art. 6 ust. 1 pkt 1–6 ustawy lub art. 101 ust. 1 lit. a–e TFUE.

5. Prezes Urzędu występuje do organu ochrony konkurencji, o którym mowa w ust. 4, o przekazanie informacji niezbędnych do ustalenia istnienia przesłanek uzasadniających nienakładanie kary pieniężnej na osobę, o której mowa w tym przepisie.

Art. 106b. 1. Prezes Urzędu może nałożyć na osobę zarządzającą karę pieniężną w wysokości do 2 000 000 zł, jeżeli osoba ta, w ramach sprawowania swojej funkcji w czasie trwania stwierdzonego naruszenia, umyślnie dopuściła przez swoje działanie lub zaniechanie do naruszenia przez przedsiębiorcę zakazów określonych w art. 23a lub art. 24.

2. W przypadku osoby zarządzającej w podmiocie, o którym mowa w ustawach, o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym, kara pieniężna, o której mowa w ust. 1, może być nałożona w wysokości do 5 000 000 zł.

3. Nałożenie na osobę zarządzającą kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1 i 2, może nastąpić wyłącznie w decyzji nakładającej na przedsiębiorcę karę pieniężną, o której mowa w art. 106 ust. 1 pkt 3a lub 4.

Art. 106c. 1. W przypadku stwierdzenia, że na przedsiębiorcę, który dopuścił się naruszenia zakazu określonego w art. 6, w zakresie niewyłączonym na podstawie art. 7 i art. 8, zakazu określonego w art. 9 ustawy lub w art. 101 lub art. 102 TFUE, był wywierany decydujący wpływ przez innego przedsiębiorcę lub przedsiębiorców, Prezes Urzędu może nałożyć, w decyzji, o której mowa w art. 106 ust. 1, łączną karę pieniężną na tego przedsiębiorcę i na przedsiębiorcę lub przedsiębiorców wywierających na niego decydujący wpływ. Przepis art. 106 ust. 3a stosuje się.

2. Przedsiębiorca, który dopuścił się naruszenia zakazu określonego w art. 6, w zakresie niewyłączonym na podstawie art. 7 i art. 8, zakazu określonego w art. 9 ustawy lub w art. 101 lub art. 102 TFUE, oraz przedsiębiorca lub przedsiębiorcy wywierający na niego decydujący wpływ ponoszą solidarną odpowiedzialność za karę pieniężną, o której mowa w ust. 1.

3. Do odpowiedzialności solidarnej, o której mowa w ust. 2, przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny dla zobowiązań cywilnoprawnych stosuje się odpowiednio.

Art. 107. 1. Niezależnie od kary pieniężnej nałożonej na podstawie art. 106 ust. 2 lub 2a, Prezes Urzędu, w celu przymuszenia przedsiębiorcy do wykonania nałożonych na niego obowiązków, może nałożyć na tego przedsiębiorcę, w drodze decyzji, okresową karę pieniężną w wysokości nieprzekraczającej 5 % średniego dziennego obrotu przedsiębiorcy osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary za każdy dzień opóźnienia:

- 1) w wykonaniu decyzji wydanych na podstawie art. 10, art. 12 ust. 1, art. 19 ust. 1, art. 20 ust. 1, art. 21 ust. 2 i 4, art. 23b, art. 23c ust. 1, art. 26, art. 27 ust. 2, art. 28 ust. 1, art. 89 ust. 1 i 3 oraz art. 101a ust. 1 i 3, postanowień wydanych na podstawie art. 105g ust. 1 lub wyroków sądowych w sprawach z zakresu praktyk ograniczających konkurencję, praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, niedozwolonych postanowień wzorców umów oraz koncentracji;
- 2) w wykonaniu żądania Prezesa Urzędu, o którym mowa w art. 50 ust. 1;
- 3) w przypadku niestawiennictwa bez usprawiedliwionej przyczyny na przesłuchaniu, o którym mowa w art. 52 lub art. 53a:
  - a) tego przedsiębiorcy, jeżeli jest on osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą,
  - b) osoby upoważnionej do stawiennictwa na przesłuchaniu w imieniu tego przedsiębiorcy;
- 4) w przypadku uniemożliwiania lub utrudniania rozpoczęcia lub przeprowadzenia kontroli na podstawie art. 105a lub art. 105i;
- 5) w przypadku uniemożliwiania lub utrudniania rozpoczęcia lub przeprowadzenia przeszukania na podstawie art. 91 lub art. 105n.

2. Okresową karę pieniężną nakłada się, licząc od daty wskazanej w decyzji o nałożeniu tej kary.

3. Do obliczania obrotu, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 106 ust. 3, 4, 5 i 7.

Art. 108. 1. Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, nałożyć na osobę pełniącą funkcję kierowniczą lub wchodzącą w skład organu zarządzającego przedsiębiorcy karę pieniężną w wysokości do pięćdziesięciokrotności przeciętnego wynagrodzenia, jeżeli osoba ta umyślnie albo nieumyślnie:

- 1) nie wykonała decyzji, postanowień lub wyroków, o których mowa w art. 107;
- 2) nie zgłosiła zamiaru koncentracji, o którym mowa w art. 13.

2. Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, nałożyć na osobę pełniącą funkcję kierowniczą lub wchodzącą w skład organu zarządzającego przedsiębiorcy karę pieniężną w wysokości, o której mowa w ust. 1, jeżeli osoba ta:

- 1) uniemożliwia lub utrudnia rozpoczęcie lub przeprowadzenie kontroli na podstawie art. 105a lub art. 105i;
- 2) uniemożliwia lub utrudnia rozpoczęcie lub przeprowadzenie przeszukania na podstawie art. 91 lub art. 105n.

3. Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, nałożyć karę pieniężną w wysokości, o której mowa w ust. 1, na:

- 1) osobę upoważnioną przez kontrolowanego lub przeszukiwanego, o której mowa w art. 105a ust. 6, posiadacza lokalu mieszkalnego, pomieszczenia, nieruchomości lub środka transportu, o których mowa w art. 91 ust. 1, za:
  - a) udzielenie w toku kontroli lub przeszukania nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji żądanych przez Prezesa Urzędu,
  - b) uniemożliwianie lub utrudnianie rozpoczęcia lub przeprowadzenia kontroli na podstawie art. 105a lub art. 105i, w tym niewykonywanie obowiązków, o których mowa w art. 105d ust. 1 lub w art. 105e ust. 1,
  - c) uniemożliwianie lub utrudnianie rozpoczęcia lub przeprowadzenia przeszukania na podstawie art. 91 lub art. 105n, w tym niewykonywanie obowiązków, o których mowa w art. 105d ust. 1 lub w art. 105e ust. 1;
- 2) osobę, o której mowa w art. 105a ust. 7, będącą pracownikiem kontrolowanego, za uniemożliwianie lub utrudnianie okazania dokumentów wymienionych w tym przepisie;
- 3) osobę upoważnioną do stawienia się i udzielenia wyjaśnień w imieniu przedsiębiorcy na rozprawie, o której mowa w art. 60, lub przesłuchaniu, o którym mowa w art. 52 lub art. 53a, za niestawiennictwo bez usprawiedliwionej przyczyny na przesłuchaniu, o którym mowa w art. 52 lub art. 53a, lub na przesłuchaniu na rozprawie, o której mowa w art. 60, albo za nieuzasadnioną odmowę udzielenia wyjaśnień w toku przesłuchania lub przesłuchania na rozprawie, o której mowa w art. 60.

3a. Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, nałożyć karę pieniężną w wysokości, o której mowa w ust. 1, na niebędącą przedsiębiorcą osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną niebędącą osobą prawną, której przepisy odrębne przyznają zdolność prawną, która nie udzieliła informacji żądanych przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 50 albo udzieliła nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji.

4. W przypadku gdy osoba upoważniona przez kontrolowanego lub przeszukiwanego, o której mowa w art. 105a ust. 6, lub osoba, o której mowa w art. 105a ust. 7, będąca pracownikiem kontrolowanego, pełni funkcję kierowniczą lub wchodzi w skład organu zarządzającego przedsiębiorcy, podstawę nałożenia kary pieniężnej przez Prezesa Urzędu stanowi ust. 3.

5. Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, nałożyć karę pieniężną w wysokości, o której mowa w ust. 1, na każdego, kto wykorzystał informacje z oświadczenia w ramach programu łagodzenia kar, oświadczenia w ramach wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub wniosku o jej obniżenie, propozycji ugodowej lub oświadczenia strony, o którym mowa w art. 89a ust. 8, w innym celu niż określony w art. 70 ust. 2.

6. Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, nałożyć karę pieniężną w wysokości do 5000 zł na:

- 1) świadka za nieuzasadnioną odmowę zeznań lub nieusprawiedliwione niestawiennictwo na wezwanie Prezesa Urzędu;
- 2) biegłego za nieuzasadnioną odmowę złożenia opinii, nieusprawiedliwione opóźnienie złożenia opinii lub za nieusprawiedliwione niestawiennictwo na wezwanie Prezesa Urzędu.

Art. 108a. W przypadku nieudzielenia informacji żądanych przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 50 przez osobę fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą albo w przypadku udzielenia przez tę osobę informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd, podstawę nałożenia kary pieniężnej na tę osobę stanowi art. 106 ust. 2 pkt 2.

Art. 109. (uchylony)

Art. 110. (uchylony)

Art. 111. 1. Prezes Urzędu, ustalając wysokość nakładanej kary pieniężnej, uwzględnia w szczególności okoliczności naruszenia przepisów ustawy oraz uprzednie naruszenie przepisów ustawy, a także, w przypadku kary pieniężnej, o której mowa w:

- 1) art. 106 ust. 1 i w art. 108 ust. 1 pkt 2 – okres, stopień oraz skutki rynkowe naruszenia przepisów ustawy, przy czym stopień naruszenia Prezes Urzędu ocenia biorąc pod uwagę okoliczności dotyczące natury naruszenia, działalności przedsiębiorcy, która stanowiła przedmiot naruszenia oraz – w przypadkach, o których mowa w art. 106 ust. 1 pkt 1–3 i w art. 108 ust. 1 pkt 2 – specyfiki rynku, na którym doszło do naruszenia;
- 2) art. 106a i art. 106b – stopień wpływu zachowania osoby zarządzającej na naruszenie, którego dokonał przedsiębiorca, przychody uzyskane przez osobę zarządzającą u danego przedsiębiorcy, z uwzględnieniem okresu trwania naruszenia, oraz okres i skutki rynkowe naruszenia lub skutki naruszenia dla konsumentów;

- 3) art. 106 ust. 2 i 2a, art. 107 ust. 1 pkt 2–5 oraz art. 108 ust. 2 i 3 – wpływ naruszenia na przebieg i termin zakończenia postępowania;
- 4) art. 107 ust. 1 pkt 1 i art. 108 ust. 1 pkt 1 – skutki rynkowe niewykonania decyzji, postanowień lub wyroków, o których mowa w art. 107 ust. 1;
- 5) art. 108 ust. 3a, 5 i 6 – wpływ naruszenia na przebieg i termin zakończenia postępowania, a w przypadku osoby fizycznej – również warunki osobiste osoby, na którą jest nakładana kara pieniężna.

2. Ustalając wysokość kar pieniężnych zgodnie z ust. 1, Prezes Urzędu bierze pod uwagę okoliczności łagodzące lub obciążające, które wystąpiły w sprawie, oraz sankcje, o których mowa w ust. 5.

3. Okolicznościami łagodzącymi, o których mowa w ust. 2, są w szczególności:

- 1) w przypadku naruszenia zakazu praktyk ograniczających konkurencję:
  - a) dobrowolne usunięcie skutków naruszenia,
  - b) zaniechanie stosowania zakazanej praktyki przed wszczęciem postępowania lub niezwłocznie po jego wszczęciu,
  - c) podjęcie z własnej inicjatywy działań w celu zaprzestania naruszenia lub usunięcia jego skutków,
  - d) współpraca z Prezesem Urzędu w toku postępowania, w szczególności przyczynienie się do szybkiego i sprawnego przeprowadzenia postępowania,
  - e) bierna rola przedsiębiorcy w naruszeniu zakazu porozumień ograniczających konkurencję, w tym unikanie przez niego wprowadzenia w życie postanowień porozumienia ograniczającego konkurencję,
  - f) działanie pod przymusem – w przypadku naruszenia zakazu porozumień ograniczających konkurencję;
- 2) w przypadku naruszenia zakazu praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów lub stosowania niedozwolonych postanowień wzorców umów – okoliczności, o których mowa w pkt 1 lit. a–d;
- 2a) w przypadku dopuszczenia przez osobę zarządzającą do naruszenia przez przedsiębiorcę zakazów, o których mowa w art. 23a lub art. 24:
  - a) działanie pod przymusem,
  - b) przyczynienie się do dobrowolnego usunięcia przez przedsiębiorcę skutków naruszenia,
  - c) przyczynienie się do zaniechania przez przedsiębiorcę z własnej inicjatywy stosowania niedozwolonej praktyki przed wszczęciem postępowania lub niezwłocznie po jego wszczęciu,
  - d) okoliczności, o których mowa w pkt 1 lit. c i d;
- 3) w przypadku dopuszczenia przez osobę zarządzającą do naruszenia przez przedsiębiorcę zakazów, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–6 ustawy lub w art. 101 ust. 1 lit. a–e TFUE:
  - a) działanie pod przymusem,
  - b) przyczynienie się do dobrowolnego usunięcia przez przedsiębiorcę skutków naruszenia,
  - c) przyczynienie się do zaniechania przez przedsiębiorcę z własnej inicjatywy stosowania niedozwolonej praktyki przed wszczęciem postępowania lub niezwłocznie po jego wszczęciu,
  - d) okoliczności, o których mowa w pkt 1 lit. c i d;
- 4) w przypadku niezgłoszenia zamiaru koncentracji, o którym mowa w art. 13 – poinformowanie Prezesa Urzędu o dokonaniu koncentracji oraz okoliczności, o których mowa w pkt 1 lit. d.

4. Okolicznościami obciążającymi, o których mowa w ust. 2, są:

- 1) w przypadku naruszenia zakazu praktyk ograniczających konkurencję:
  - a) rola lidera lub inicjatora porozumienia ograniczającego konkurencję lub nakłanianie innych przedsiębiorców do uczestnictwa w porozumieniu – w przypadku naruszenia zakazu porozumień ograniczających konkurencję,
  - b) przymuszanie, wywieranie presji lub stosowanie środków odwetowych w stosunku do innych przedsiębiorców lub osób w celu wprowadzenia w życie lub kontynuowania naruszenia,
  - c) dokonanie uprzednio podobnego naruszenia,
  - d) umyślność naruszenia;

- 2) w przypadku naruszenia zakazu praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów lub stosowania niedozwolonych postanowień wzorców umów:
  - a) znaczny zasięg terytorialny naruszenia lub jego skutków,
  - b) znaczne korzyści uzyskane przez przedsiębiorcę w związku z dokonaniem naruszeniem,
  - c) okoliczności, o których mowa w pkt 1 lit. c i d;
- 2a) w przypadku dopuszczenia przez osobę zarządzającą do naruszenia przez przedsiębiorcę zakazów, o których mowa w art. 23a lub art. 24:
  - a) znaczne korzyści uzyskane przez osobę zarządzającą w związku z dokonaniem naruszeniem,
  - b) dokonanie uprzednio podobnego naruszenia;
- 3) w przypadku dopuszczenia przez osobę zarządzającą do naruszenia przez przedsiębiorcę zakazów, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–6 ustawy lub w art. 101 ust. 1 lit. a–e TFUE:
  - a) rola organizatora, inicjatora porozumienia ograniczającego konkurencję lub nakłanianie innych przedsiębiorców lub osób do uczestnictwa w porozumieniu,
  - b) znaczne korzyści uzyskane przez osobę zarządzającą w związku z dokonaniem naruszeniem,
  - c) okoliczności, o których mowa w pkt 1 lit. b i c;
- 4) w przypadku niezgłoszenia zamiaru koncentracji, o którym mowa w art. 13 – okoliczności, o których mowa w pkt 1 lit. c i d.

5. Ustalając wysokość kar pieniężnych w przypadku naruszenia zakazu praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów lub stosowania niedozwolonych postanowień wzorców umów, Prezes Urzędu bierze pod uwagę sankcje nałożone na przedsiębiorcę za to samo naruszenie w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej w sprawach transgranicznych, jeżeli informacje o takich sankcjach są dostępne w ramach mechanizmu ustanowionego rozporządzeniem nr 2017/2394.

Art. 112. 1. (uchylony)

2. Środki finansowe pochodzące z kar pieniężnych, o których mowa w art. 106–108, stanowią dochód budżetu państwa, a w przypadku gdy kara pieniężna została nałożona na podmiot, o którym mowa w ustawach, o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym – przychód Funduszu Edukacji Finansowej, o którym mowa w ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1809, 1723 i 1843).

3. Karę pieniężną uiszcza się w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się decyzji Prezesa Urzędu.

4. W razie upływu terminu, o którym mowa w ust. 3, kara pieniężna podlega ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

5. W przypadku nieterminowego uiszczenia kary pieniężnej odsetek nie pobiera się.

6. W przypadku uchylenia bądź zmiany prawomocnej decyzji, których następstwem jest uchylenie kary pieniężnej bądź obniżenie jej wysokości, uiszczona kara podlega zwrotowi w części albo w całości w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania do zwrotu tej kary wraz z odpisem orzeczenia sądu i, w uzasadnionym przypadku, stwierdzeniem jego prawomocności. Przy zwrocie kary odsetek nie nalicza się.

Art. 113. 1. Prezes Urzędu może na wniosek przedsiębiorcy, osoby zarządzającej lub innych osób, o których mowa w art. 108, odroczyć uiszczenie kary pieniężnej albo rozłożyć ją na raty ze względu na ważny interes wnioskodawcy.

1a. Ulgi w spłacie kary pieniężnej, o których mowa w ust. 1, mogą być udzielane przedsiębiorcy wyłącznie jako pomoc *de minimis*, w zakresie i na zasadach określonych w bezpośrednio obowiązujących aktach prawa Unii Europejskiej dotyczących pomocy w ramach zasady *de minimis*.

2. Do wniosku dołącza się uzasadnienie wskazujące ważny interes wnioskodawcy.

3. W przypadku odroczenia uiszczenia kary pieniężnej albo rozłożenia jej na raty, Prezes Urzędu nalicza od nieuiszczonej kwoty odsetki w stosunku rocznym w wysokości wynoszącej 50 % stawki odsetek za zwłokę, o której mowa w art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2023 r. poz. 2383 i 2760), ogłaszanej na podstawie art. 56d tej ustawy, od dnia następującego po dniu złożenia wniosku.

4. W przypadku rozłożenia na raty kary pieniężnej, odsetki, o których mowa w ust. 3, są naliczane odrębnie od każdej raty.

5. Odsetki są naliczane za okres do dnia upływu odroczonego terminu płatności kary pieniężnej albo terminu zapłaty poszczególnych rat.

6. Prezes Urzędu może uchylić odroczenie uiszczenia kary pieniężnej albo rozłożenie jej na raty, jeżeli ujawniły się nowe lub uprzednio nieznanne okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia lub jeżeli rata nie została uiszczona w terminie.

7. Rozstrzygnięcie Prezesa Urzędu w przedmiocie odroczenia uiszczenia kary pieniężnej albo rozłożenia jej na raty następuje w drodze postanowienia, na które nie przysługuje zażalenie.

Rozdział 2

Odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub jej obniżenie w sprawach porozumień ograniczających konkurencję

Art. 113a. 1. Przedsiębiorca, który zawarł porozumienie, o którym mowa w art. 6 ust. 1 ustawy lub art. 101 TFUE, może złożyć do Prezesa Urzędu wniosek o:

- 1) odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej za naruszenie zakazu określonego w art. 6 ust. 1 ustawy lub art. 101 TFUE, zwany dalej „wnioskiem o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej”, lub
- 2) obniżenie kary pieniężnej za naruszenie zakazu określonego w art. 6 ust. 1 ustawy lub art. 101 TFUE, zwany dalej „wnioskiem o obniżenie kary pieniężnej”.

2. Wniosek o obniżenie kary pieniężnej może być złożony przez przedsiębiorcę w ramach wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej albo po jego złożeniu przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 3, w formie oświadczenia w przedmiocie uznania złożonego wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej, w przypadku jego nieuwzględnienia przez Prezesa Urzędu, za wniosek o obniżenie kary pieniężnej.

3. W przypadku nieuwzględnienia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej w związku z niespełnieniem przez wnioskodawcę warunków, o których mowa w art. 113b ust. 1 pkt 2 lub 3, Prezes Urzędu wzywa wnioskodawcę do złożenia, w terminie 7 dni, oświadczenia w przedmiocie uznania tego wniosku za wniosek o obniżenie kary pieniężnej, o ile wniosek ten nie został złożony w sposób, o którym mowa w ust. 2. W przypadku złożenia oświadczenia, o którym mowa w zdaniu pierwszym, przepisu art. 113g nie stosuje się.

4. W przypadku złożenia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej w sposób, o którym mowa w ust. 2, lub w przypadku złożenia oświadczenia, o którym mowa w ust. 3, wniosek o obniżenie kary pieniężnej uznaje się za złożony w chwili złożenia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej.

5. Wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej zawiera nazwę i adres wnioskodawcy oraz opis porozumienia, o którym mowa w art. 6 ust. 1 ustawy lub art. 101 TFUE, wskazujący w szczególności:

- 1) uczestników porozumienia;
- 2) produkty lub usługi, których dotyczy porozumienie;
- 3) terytorium, którego dotyczy porozumienie;
- 4) cel porozumienia;
- 5) okoliczności zawarcia porozumienia oraz przystąpienia do niego przez wnioskodawcę;
- 6) szczegółowy opis okoliczności i sposobu funkcjonowania porozumienia oraz charakteru praktyk stosowanych w ramach porozumienia;
- 7) czas trwania porozumienia;
- 8) rolę w porozumieniu jego uczestników, w tym wnioskodawcy;
- 9) imiona, nazwiska i stanowiska służbowe osób pełniących w porozumieniu istotną rolę wraz z jej opisem;
- 10) czy wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej, wniosek o obniżenie kary pieniężnej lub inny wniosek, którego charakter jest równoważny takim wnioskowi, został złożony również do Komisji Europejskiej lub organu ochrony konkurencji innego państwa;
- 11) czy wnioskodawca planuje złożenie wniosku do organów wymienionych w pkt 10.

6. Wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej nie podlega uwzględnieniu, w przypadku gdy Prezes Urzędu poweźmie informację o tym, że przedsiębiorca planujący złożenie wniosku, od powzięcia takiego zamiaru:

- 1) niszczył, fałszował lub ukrywał dowody istnienia porozumienia;
- 2) ujawnił zamiar złożenia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub jakiegokolwiek elementy tego wniosku, z wyłączeniem ujawnienia ich Komisji Europejskiej lub organom ochrony konkurencji innych państw.

7. Na żądanie wnioskodawcy Prezes Urzędu potwierdza datę i godzinę złożenia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej.

8. Wnioskodawca jest obowiązany współpracować z Prezesem Urzędu z zachowaniem dobrej wiary, w sposób stały, sprawny i w pełnym zakresie od złożenia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej do zakończenia postępowania w sprawie, w której został złożony ten wniosek, w szczególności:

- 1) z własnej inicjatywy i na żądanie Prezesa Urzędu przedstawiać niezwłocznie wszelkie dowody lub informacje dotyczące porozumienia, którymi dysponuje albo którymi może dysponować, mające istotne znaczenie dla sprawy;
- 2) umożliwiać odebranie przez Prezesa Urzędu wyjaśnień od osób zarządzających wnioskodawcy, pracowników wnioskodawcy oraz osób wykonujących czynności w jego imieniu lub na jego rzecz, na podstawie umowy cywilnoprawnej, a także podejmować należyte środki w celu umożliwienia odebrania przez Prezesa Urzędu wyjaśnień od osób będących w przeszłości osobami zarządzającymi wnioskodawcy oraz byłych pracowników wnioskodawcy lub osób wykonujących w przeszłości czynności, w jego imieniu lub na jego rzecz, na podstawie umowy cywilnoprawnej;
- 3) pozostawać do dyspozycji Prezesa Urzędu w celu udzielenia wyjaśnień mogących przyczynić się do ustalenia faktów;
- 4) nie niszczyć, nie fałszować, nie zatajać istotnych dowodów lub informacji związanych ze sprawą;
- 5) nie ujawniać faktu złożenia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej ani jego elementów bez zgody Prezesa Urzędu.

9. Wnioskodawca, który nie zaprzestał uczestnictwa w porozumieniu przed złożeniem wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej, jest obowiązany zaprzestać tego uczestnictwa niezwłocznie po złożeniu wniosku, z wyłączeniem działań, których podjęcie, w ocenie Prezesa Urzędu, jest niezbędne do zapewnienia skuteczności postępowań prowadzonych przez Prezesa Urzędu.

Art. 113b. 1. Prezes Urzędu odstępuje od wymierzenia wnioskodawcy kary pieniężnej, o której mowa w art. 106 ust. 1 pkt 1 lub 2, w przypadku gdy wnioskodawca ten łącznie spełnia następujące warunki:

- 1) złożył wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej zgodny z wymogami określonymi w art. 113a ust. 5, spełnił warunki określone w art. 113a ust. 8 i 9 oraz nie podjął działań skutkujących nieuwzględnieniem wniosku, o których mowa w art. 113a ust. 6;
- 2) jako pierwszy przedstawił:
  - a) dowód lub informacje pozwalające na wystąpienie do sądu ochrony konkurencji i konsumentów z wnioskiem o udzielenie zgody na przeprowadzenie przeszukania, o którym mowa w art. 105n ust. 1, w związku z porozumieniem, którego wniosek dotyczy, o ile w chwili przedstawienia tego dowodu lub informacji Prezes Urzędu nie posiadał dowodów lub informacji pozwalających na przeprowadzenie przeszukania lub nie rozpoczął jeszcze przeszukania dotyczącego tego porozumienia, albo
  - b) dowód, który w ocenie Prezesa Urzędu jest wystarczający do stwierdzenia naruszenia zakazu określonego w art. 6 ust. 1 ustawy lub art. 101 TFUE, o ile Prezes Urzędu nie posiadał w chwili złożenia wniosku dowodu wystarczającego na stwierdzenie tego naruszenia, a żaden inny wnioskodawca nie spełnił w tym samym czasie warunku określonego w lit. a);
- 3) nie podejmował działań służących przymuszeniu innych przedsiębiorców do przystąpienia lub kontynuowania uczestnictwa w porozumieniu.

2. Przedsiębiorca, którego wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej nie zostanie uwzględniony, może ubiegać się o obniżenie kary pieniężnej za naruszenie zakazu określonego w art. 6 ust. 1 ustawy lub art. 101 TFUE zgodnie z art. 113c.

Art. 113c. 1. Prezes Urzędu obniża karę pieniężną, o której mowa w art. 106 ust. 1 pkt 1 lub 2, nakładaną na wnioskodawcę, jeżeli wnioskodawca ten:

- 1) złożył wniosek o obniżenie kary pieniężnej spełniający wymogi określone w art. 113a ust. 5;
- 2) przedstawił dowód na potwierdzenie istnienia porozumienia mający istotną wartość dodaną na potrzeby udowodnienia naruszenia zakazu określonego w art. 6 ust. 1 ustawy lub art. 101 TFUE – w porównaniu do materiału dowodowego posiadanego przez Prezesa Urzędu w chwili złożenia wniosku o obniżenie kary pieniężnej;

- 3) współpracował z Prezesem Urzędu od dnia złożenia wniosku o obniżenie kary pieniężnej do dnia zakończenia postępowania w sprawie, w sposób określony w art. 113a ust. 8;
- 4) nie podjął działań, o których mowa w art. 113a ust. 6;
- 5) zaprzestał uczestnictwa w porozumieniu przed złożeniem wniosku o obniżenie kary pieniężnej albo niezwłocznie po jego złożeniu.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, przepis art. 113a ust. 9 stosuje się odpowiednio.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, Prezes Urzędu nakłada karę pieniężną obniżoną o:

- 1) 30–50 % w stosunku do wysokości kary, jaka zostałaby nałożona na przedsiębiorcę, gdyby wniosek o obniżenie kary pieniężnej nie został złożony – na wnioskodawcę, który jako pierwszy spełnił warunki, o których mowa w ust. 1;
- 2) 20–30 % w stosunku do wysokości kary, jaka zostałaby nałożona na przedsiębiorcę, gdyby wniosek o obniżenie kary pieniężnej nie został złożony – na wnioskodawcę, który jako drugi spełnił warunki, o których mowa w ust. 1;
- 3) maksymalnie 20 % w stosunku do wysokości kary, jaka zostałaby nałożona na przedsiębiorcę, gdyby wniosek o obniżenie kary pieniężnej nie został złożony – na pozostałych wnioskodawców, którzy spełnili warunki, o których mowa w ust. 1.

4. W przypadku przedstawienia przez wnioskodawcę istotnych dowodów, które Prezes Urzędu wykorzysta do wykazania istnienia dodatkowych okoliczności, prowadzących do podwyższenia kar pieniężnych nakładanych na uczestników porozumienia, Prezes Urzędu nie bierze pod uwagę tych dodatkowych okoliczności przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej nakładanej na wnioskodawcę, który przedstawił te dowody, jeżeli do podwyższenia nakładanych kar pieniężnych nie doszłoby w przypadku nieprzedstawienia przez wnioskodawcę tych dowodów.

Art. 113d. 1. W przypadku gdy przedsiębiorca, o którym mowa w art. 113a ust. 1 pkt 2, przed wydaniem decyzji w sprawie, w której złożył wniosek o obniżenie kary pieniężnej, jako pierwszy z uczestników innego porozumienia, w sprawie którego nie zostało wszczęte postępowanie antymonopolowe lub wyjaśniające, złożył również wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej dotyczący tego innego porozumienia i przedstawił Prezesowi Urzędu informacje lub dowód, o których mowa w art. 113b ust. 1 pkt 2, Prezes Urzędu w sprawie, w której został złożony:

- 1) pierwszy wniosek – obniża wysokość kary pieniężnej nakładanej na tego przedsiębiorcę, o której mowa w art. 113c ust. 3, o 30 %;
- 2) wniosek dotyczący innego porozumienia – odstępuje od wymierzenia temu przedsiębiorcy kary pieniężnej, o której mowa w art. 106 ust. 1 pkt 1 lub 2, jeżeli spełnił on łącznie warunki, o których mowa w art. 113b.

2. W przypadku złożenia wniosku, o którym mowa w art. 113e, dotyczącego innego porozumienia, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, Prezes Urzędu obniża wysokość kary pieniężnej nakładanej na przedsiębiorcę w sprawie, w której został złożony pierwszy wniosek, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, jeżeli brakujące informacje lub dowody zostały uzupełnione w terminie, o którym mowa w art. 113e ust. 3.

Art. 113e. 1. W przypadku gdy przedsiębiorca nie dysponuje informacjami w zakresie określonym w art. 113a ust. 5 lub dowodami lub informacjami, o których mowa w art. 113b ust. 1 pkt 2 lub art. 113c ust. 1 pkt 2, może złożyć do Prezesa Urzędu wniosek o wyznaczenie terminu na złożenie wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub wniosku o obniżenie kary pieniężnej.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera opis porozumienia, który wskazuje co najmniej imię i nazwisko lub nazwę i adres wnioskodawcy, informacje, o których mowa w art. 113a ust. 5 pkt 1–3, 7, 9 i 10, oraz informacje dotyczące charakteru praktyki objętej porozumieniem, jeżeli wnioskodawca dysponuje takimi informacjami.

3. W przypadku uwzględnienia wniosku, o którym mowa w ust. 1, Prezes Urzędu niezwłocznie po jego złożeniu wyznacza termin na złożenie wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub wniosku o obniżenie kary pieniężnej.

4. W przypadku złożenia w wyznaczonym terminie wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub wniosku o obniżenie kary pieniężnej, Prezes Urzędu uznaje ten wniosek za złożony w dacie złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1.

5. Niezłożenie wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub wniosku o obniżenie kary pieniężnej w wyznaczonym terminie powoduje jego nieuwzględnienie.

Art. 113f. 1. W przypadku złożenia przez przedsiębiorcę do Komisji Europejskiej wniosku o zwolnienie z grzywien lub zmniejszenie grzywien, o których mowa w art. 23 ust. 2 lit. a rozporządzenia nr 1/2003/WE, za udział w porozumieniu obejmującym terytorium więcej niż trzech państw członkowskich Unii Europejskiej, przedsiębiorca może również złożyć do Prezesa Urzędu wniosek w formie uproszczonej.

2. Wniosek w formie uproszczonej może zostać złożony również w przypadku wystąpienia przez przedsiębiorcę do Komisji Europejskiej o poświadczenie kolejności złożenia wniosku o zwolnienie z grzywien lub zmniejszenie grzywien, o których mowa w art. 23 ust. 2 lit. a rozporządzenia nr 1/2003/WE.

3. Wniosek w formie uproszczonej zawiera:

- 1) wskazanie imienia, nazwiska lub nazwy oraz adresu wnioskodawcy;
- 2) wskazanie przedsiębiorców, którzy uczestniczyli w porozumieniu;
- 3) wskazanie produktów lub usług, których dotyczy porozumienie;
- 4) wskazanie terytorium objętego porozumieniem;
- 5) wskazanie czasu trwania oraz charakteru praktyki objętej porozumieniem;
- 6) wskazanie państw członkowskich Unii Europejskiej, w których prawdopodobnie znajdują się dowody na istnienie porozumienia;
- 7) informacje o złożonych wnioskach o złagodzenie kary lub o wnioskach, które przedsiębiorca zamierza złożyć do Komisji Europejskiej lub organu ochrony konkurencji innego państwa, którego dotyczy niedozwolone porozumienie.

4. Prezes Urzędu przed wszczęciem postępowania dotyczącego porozumienia, o którym mowa we wniosku w formie uproszczonej, może zwrócić się do przedsiębiorcy, o którym mowa w ust. 1, wyłącznie o przedstawienie dodatkowych wyjaśnień w zakresie informacji wskazanych w ust. 3.

5. Po otrzymaniu wniosku w formie uproszczonej Prezes Urzędu sprawdza, czy do dnia otrzymania tego wniosku nie wpłynął do Prezesa Urzędu wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej, wniosek o obniżenie kary pieniężnej lub wniosek w formie uproszczonej dotyczący tego samego porozumienia.

6. Prezes Urzędu przekazuje wnioskodawcy informację o:

- 1) niezłożeniu przez innych przedsiębiorców wniosków o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej, wniosków o obniżenie kary pieniężnej lub wniosków w formie uproszczonej dotyczących tego samego porozumienia;
- 2) spełnieniu przez złożony wniosek wymogów określonych w ust. 3.

7. Prezes Urzędu może wezwać wnioskodawcę do przedłożenia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub wniosku o obniżenie kary pieniężnej przed otrzymaniem od Komisji Europejskiej informacji o niekontynuowaniu postępowania w sprawie naruszenia, którego dotyczy wniosek, wyłącznie w przypadku gdy jest to konieczne do prawidłowego ustalenia zakresu naruszenia lub przyporządkowania sprawy do właściwego organu ochrony konkurencji.

8. W przypadku wszczęcia postępowania dotyczącego porozumienia, o którym mowa we wniosku w formie uproszczonej, Prezes Urzędu wzywa przedsiębiorcę do złożenia w wyznaczonym terminie wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub wniosku o obniżenie kary pieniężnej.

9. W przypadku złożenia w terminie wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub wniosku o obniżenie kary pieniężnej wniosek uznaje się za złożony w dniu złożenia wniosku w formie uproszczonej, jeżeli wniosek w formie uproszczonej dotyczy produktów lub usług, obszaru oraz czasu trwania porozumienia wskazanych we wniosku o złagodzenie kary przedłożonym Komisji Europejskiej, z uwzględnieniem dokonanych aktualizacji tego wniosku.

Art. 113g. W przypadku nieuwzględnienia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub wniosku o obniżenie kary pieniężnej albo jego wycofania przez przedsiębiorcę wniosek zwraca się w terminie 7 dni.

Art. 113h. Przepisy art. 113a–113e i art. 113g stosuje się odpowiednio do osób zarządzających, o których mowa w art. 6a, z uwzględnieniem art. 113i i art. 113j.

Art. 113i. Osoba zarządzająca przedstawia we wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub wniosku o obniżenie kary pieniężnej informacje w nim wymagane w zakresie, w jakim dysponuje nimi ze względu na pełnioną u przedsiębiorcy funkcję i swoją rolę w porozumieniu.

Art. 113j. 1. Wniosek przedsiębiorcy o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub jego wniosek o obniżenie kary pieniężnej zgodny z wymogami określonymi w art. 113a ust. 5, wraz z którym przedstawiono dowody lub informacje, o których mowa w art. 113b ust. 1 pkt 2 lub art. 113c ust. 1 pkt 2, obejmuje również:

- 1) przedsiębiorców wywierających decydujący wpływ na tego przedsiębiorcę;
- 2) przedsiębiorców, na których ten przedsiębiorca wywiera decydujący wpływ;
- 3) osoby zarządzające tego przedsiębiorcy, o których mowa w art. 6a;
- 4) osoby zarządzające przedsiębiorców, o których mowa w pkt 1 i 2.

2. Jeżeli osoba zarządzająca współpracuje z Prezesem Urzędu od powzięcia wiadomości o złożeniu wniosku o obniżenie kary pieniężnej w sposób określony w art. 113a ust. 8, Prezes Urzędu obniża karę pieniężną nakładaną na tę osobę na tych samych zasadach, na jakich kara pieniężna zostaje obniżona w stosunku do przedsiębiorcy.

3. Prezes Urzędu odstępuje od wymierzenia kary pieniężnej albo obniża karę pieniężną nakładaną na osobę zarządzającą spełniającą warunki, o których mowa w ust. 2, pomimo nieodstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej przedsiębiorcy, który złożył wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub wniosek o obniżenie kary pieniężnej, albo nieobniżenia kary pieniężnej nakładanej na tego przedsiębiorcę z powodu niespełnienia przez niego warunków określonych w art. 113a ust. 8 i 9 lub art. 113b ust. 1 pkt 3 lub w przypadku podjęcia działań, o których mowa w art. 113a ust. 6.

Art. 113k. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób i tryb postępowania z wnioskiem o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej i wnioskiem o obniżenie kary pieniężnej złożonym przez przedsiębiorcę lub osobę zarządzającą, mając na uwadze kategorię podmiotu składającego wniosek i konieczność zapewnienia rzetelnej oceny spełnienia warunków, o których mowa w art. 113b ust. 1 i art. 113c ust. 1, oraz właściwego zakwalifikowania wniosku.

Art. 113l. 1. Prezes Urzędu na wniosek właściwego prokuratora lub sądu lub z urzędu:

- 1) przekazuje informacje niezbędne do ustalenia istnienia podstaw niepodlegania karze sprawcy przestępstwa określonego w art. 305 § 1 lub 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r. poz. 17), w związku z zaistnieniem przesłanek, o których mowa w art. 305 § 6 tej ustawy;
- 2) występuje do Komisji Europejskiej lub organu ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej o przekazanie informacji niezbędnych do ustalenia istnienia podstaw niepodlegania karze sprawcy przestępstwa określonego w art. 305 § 1 lub 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, w związku z zaistnieniem przesłanek, o których mowa w art. 305 § 6 tej ustawy.

2. Przepis ust. 1 nie wyłącza obowiązków, o których mowa w art. 15 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego.

DZIAŁ VIIA

Wzajemna pomoc w sprawach powiadomień lub egzekucji kar pieniężnych lub okresowych kar pieniężnych w sprawach dotyczących naruszeń art. 101 i art. 102 TFUE

Art. 113m. 1. Prezes Urzędu na wniosek i w imieniu organu wnioskującego powiadamia podmiot wskazany w tym wniosku o:

- 1) wstępnych zastrzeżeniach dotyczących domniemanego naruszenia art. 101 lub art. 102 TFUE lub decyzjach wydanych z zastosowaniem tych przepisów;
- 2) aktach proceduralnych wydanych w kontekście prowadzonego przez organ wnioskujący postępowania dotyczącego stosowania art. 101 lub art. 102 TFUE, które podlegają notyfikacji zgodnie z przepisami państwa organu wnioskującego;
- 3) innych istotnych dokumentach dotyczących stosowania art. 101 lub art. 102 TFUE, w tym o dokumentach dotyczących wykonania decyzji o nałożeniu kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, Prezes Urzędu realizuje bez zbędnej zwłoki za pomocą jednolitego instrumentu, którego załącznik stanowi kopia dokumentu podlegającego notyfikacji.

3. Jednolity instrument, o którym mowa w ust. 2, zawiera:

- 1) imię i nazwisko lub nazwę, adres powiadamianego podmiotu oraz inne istotne informacje dotyczące identyfikacji tego podmiotu;
- 2) streszczenie istotnych faktów i okoliczności;
- 3) streszczenie załączonej kopii dokumentu podlegającego notyfikacji;
- 4) nazwę oraz adres oraz dane kontaktowe Prezesa Urzędu;
- 5) informację o terminie, w którym powinno zostać dokonane powiadomienie, w szczególności informację o terminach ustawowych lub terminach przedawnienia.

4. Prezes Urzędu może zwrócić się do organu wnioskującego o przedstawienie dodatkowych informacji niezbędnych do realizacji wniosku.

5. Prezes Urzędu realizuje wniosek, o którym mowa w ust. 1, w przypadku gdy został on sporządzony w języku polskim lub w innym języku uprzednio uzgodnionym przez Prezesa Urzędu i organ wnioskujący wraz z tłumaczeniem na język polski dokumentu podlegającego notyfikacji.

6. Do realizacji wniosku, o którym mowa w ust. 1, stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego o doręczeniach.

7. Podmiotowi, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, przysługuje zażalenie na czynności Prezesa Urzędu w przedmiocie wykonania wniosku, o którym mowa w ust. 1, podjęte z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego o doręczeniach powodujące nieskuteczność doręczenia temu podmiotowi dokumentów, o których mowa w ust. 1. Zażalenie wnosi się do sądu ochrony konkurencji i konsumentów w terminie 7 dni od dnia, w którym podmiot dowiedział się o dokonaniu tych czynności.

Art. 113n. Prezes Urzędu, po uprzednim poinformowaniu organu wnioskującego, odmawia realizacji wniosku, o którym mowa w art. 113m, w przypadku gdy:

- 1) wniosek nie spełnia wymogów przewidzianych w art. 113m;
- 2) wykonanie wniosku byłoby w oczywisty sposób sprzeczne z porządkiem publicznym Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 113o. Prezes Urzędu może wystąpić do organu wnioskującego o pokrycie kosztów działań związanych z realizacją wniosku, o którym mowa w art. 113m, w tym kosztów tłumaczeń, pracy i kosztów administracyjnych.

Art. 113p. 1. Prezes Urzędu może wystąpić do innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej z wnioskiem o powiadomienie, w imieniu Prezesa Urzędu, podmiotu, w stosunku do którego Prezes Urzędu podjął czynności w ramach stosowania art. 101 lub art. 102 TFUE, o decyzjach, postanowieniach oraz innych dokumentach dotyczących stosowania tych przepisów, w szczególności o dokumentach dotyczących wykonania decyzji o nałożeniu kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej, w tym o postanowieniach o odroczeniu uiszczenia kary pieniężnej albo rozłożeniu jej na raty.

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, Prezes Urzędu dołącza jednolity instrument, którego załącznik stanowi kopia dokumentu, o którym mowa w ust. 1. Przepis art. 113m ust. 3 stosuje się odpowiednio.

3. Wniosek sporządza się w języku urzędowym państwa członkowskiego Unii Europejskiej realizującego wniosek o powiadomienie lub w innym języku uprzednio uzgodnionym przez Prezesa Urzędu i to państwo. Prezes Urzędu wraz z wnioskiem przesyła tłumaczenie dokumentu, o którym mowa w ust. 1, na język urzędowy tego państwa.

4. Podmiot, o którym mowa w ust. 1, może wnieść zarzuty do jednolitego instrumentu.

5. Podstawą zarzutu do jednolitego instrumentu może być niezgodne z treścią dokumentu będącego przedmiotem wniosku, o którym mowa w ust. 1, określenie w jednolitym instrumencie:

- 1) podmiotu, którego dotyczy ten wniosek;
- 2) istotnych faktów lub okoliczności przedstawionych w streszczeniu, o którym mowa w art. 113m ust. 3 pkt 2.

6. Zarzuty do jednolitego instrumentu wnosi się do Prezesa Urzędu w okresie realizacji przez państwo członkowskie Unii Europejskiej wniosku, o którym mowa w ust. 1.

7. Prezes Urzędu niezwłocznie informuje państwo członkowskie Unii Europejskiej o wszczęciu postępowania w sprawie zarzutów do jednolitego instrumentu.

8. Prezes Urzędu wydaje postanowienie:

- 1) o niedopuszczalności zarzutów do jednolitego instrumentu – w przypadku gdy podstawa zarzutu jest określona w sposób niezgodny z ust. 5;
- 2) w sprawie:
  - a) uznania zarzutów do jednolitego instrumentu w całości albo w części,
  - b) odmowy uznania zarzutów do jednolitego instrumentu.

9. Na postanowienie o niedopuszczalności zarzutów do jednolitego instrumentu oraz na postanowienie w sprawie zarzutów do jednolitego instrumentu podmiotowi służy zażalenie do sądu ochrony konkurencji i konsumentów w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia.

10. Prezes Urzędu niezwłocznie po ostatecznym zakończeniu postępowania w sprawie zarzutów do jednolitego instrumentu:

- 1) wycofuje wniosek, o którym mowa w ust. 1, wskazując przyczynę wycofania wniosku;
- 2) zmienia wniosek, o którym mowa w ust. 1, wskazując przyczynę zmiany, oraz sporządza zmieniony jednolity instrument;
- 3) informuje państwo członkowskie Unii Europejskiej o zakończeniu postępowania w sprawie zarzutów do jednolitego instrumentu.

Art. 113q. Prezes Urzędu na żądanie państwa członkowskiego Unii Europejskiej realizującego wniosek o powiadomienie pokrywa koszty działań związanych z realizacją wniosku, o którym mowa w art. 113p ust. 1, w tym koszty tłumaczeń, pracy i koszty administracyjne.

Art. 113r. 1. Prezes Urzędu może wystąpić do innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej z wnioskiem o egzekucję kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej, nałożonej w drodze decyzji w związku z naruszeniem art. 101 lub art. 102 TFUE, zwanym w niniejszym artykule „wnioskiem o egzekucję”, w przypadku ustalenia, że:

- 1) na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie jest znany majątek podmiotu, na który została nałożona kara pieniężna lub okresowa kara pieniężna, z którego kara pieniężna lub okresowa kara pieniężna mogłaby być zaspokojona, lub
- 2) podmiot, na który została nałożona kara pieniężna lub okresowa kara pieniężna, nie ma siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Do wniosku o egzekucję Prezes Urzędu dołącza jednolity instrument, którego załącznik stanowi kopia decyzji o nałożeniu kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej.

3. Jednolity instrument, o którym mowa w ust. 2, zawiera:

- 1) imię i nazwisko lub nazwę, adres podmiotu, na który została nałożona kara pieniężna lub okresowa kara pieniężna, oraz inne istotne informacje dotyczące identyfikacji tego podmiotu;
- 2) streszczenie istotnych faktów i okoliczności dotyczących decyzji o nałożeniu kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej;
- 3) streszczenie załączonej kopii decyzji o nałożeniu kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej;
- 4) nazwę, adres oraz inne dane kontaktowe organu właściwego do realizacji wniosku o egzekucję w państwie członkowskim Unii Europejskiej;
- 5) informację o terminie, w którym kara pieniężna lub okresowa kara pieniężna ma zostać wyegzekwowana, w szczególności informację o terminach przedawnienia nałożonej kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej;
- 6) informację o podlegającej wykonaniu decyzji o nałożeniu kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej;
- 7) datę uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w pkt 6;
- 8) kwotę kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej;
- 9) informacje o racjonalnych staraniach podjętych przez Prezesa Urzędu w celu wyegzekwowania kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1.

4. Wniosek o egzekucję sporządza się w języku urzędowym państwa członkowskiego Unii Europejskiej organu realizującego wniosek. Prezes Urzędu przesyła organowi realizującemu wniosek o egzekucję tłumaczenie decyzji o nałożeniu kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej na język urzędowy tego państwa.

5. Prezes Urzędu na żądanie państwa członkowskiego Unii Europejskiej realizującego wniosek o egzekucję pokrywa koszty jego realizacji, w przypadku bezskutecznej realizacji wniosku przez to państwo.

6. Podmiot, którego dotyczy wniosek o egzekucję, może wnieść zarzuty do jednolitego instrumentu, o którym mowa w ust. 2.

7. Podstawą zarzutu do jednolitego instrumentu, o którym mowa w ust. 2, może być niezgodne z treścią decyzji o nałożeniu kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej, określenie w jednolitym instrumencie:

- 1) podmiotu, którego dotyczy wniosek o egzekucję;
- 2) kwoty kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej;
- 3) okresu, którego dotyczy kara pieniężna lub okresowa kara pieniężna.

8. Zarzuty do jednolitego instrumentu, o którym mowa w ust. 2, wnosi się do Prezesa Urzędu w okresie realizacji wniosku o egzekucję przez państwo członkowskie Unii Europejskiej.

9. Prezes Urzędu niezwłocznie informuje państwo członkowskie Unii Europejskiej o wszczęciu postępowania w sprawie zarzutów do jednolitego instrumentu.

10. W przypadku, o którym mowa w ust. 9, Prezes Urzędu może wystąpić z wnioskiem o dalszą egzekucję kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej.

11. Prezes Urzędu wydaje postanowienie:

- 1) o niedopuszczalności zarzutów do jednolitego instrumentu, o którym mowa w ust. 2 – w przypadku gdy podstawa zarzutu jest określona w sposób niezgodny z ust. 7;
- 2) w sprawie:
  - a) uznania zarzutów do jednolitego instrumentu, o którym mowa w ust. 2, w całości albo w części,
  - b) odmowy uznania zarzutów do jednolitego instrumentu, o którym mowa w ust. 2.

12. Na postanowienie o niedopuszczalności zarzutów do jednolitego instrumentu, o którym mowa w ust. 2, oraz postanowienie w sprawie zarzutów podmiotowi służy zażalenie do sądu ochrony konkurencji i konsumentów w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia.

13. Prezes Urzędu niezwłocznie po ostatecznym zakończeniu postępowania w sprawie zarzutów do jednolitego instrumentu, o którym mowa w ust. 2:

- 1) wycofuje wniosek o egzekucję, wskazując przyczynę wycofania wniosku;
- 2) zmienia wniosek o egzekucję, wskazując przyczynę zmiany, oraz sporządza zmieniony jednolity instrument;
- 3) występuje z wnioskiem o dalszą egzekucję kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej, chyba że wystąpił z takim wnioskiem na podstawie ust. 10;
- 4) informuje państwo członkowskie Unii Europejskiej o zakończeniu postępowania w sprawie zarzutów do jednolitego instrumentu, o którym mowa w ust. 2, w przypadku gdy wystąpił z wnioskiem o dalszą egzekucję kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej na podstawie ust. 10.

Art. 113s. 1. W przypadku otrzymania od organu wnioskującego wniosku o egzekucję kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej Prezes Urzędu weryfikuje, bez zbędnej zwłoki, czy do wniosku został dołączony jednolity instrument i kopia decyzji o nałożeniu kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej oraz czy jednolity instrument zawiera:

- 1) imię i nazwisko lub nazwę, adres podmiotu, na który została nałożona kara pieniężna lub okresowa kara pieniężna, oraz inne istotne informacje dotyczące identyfikacji tego podmiotu;
- 2) streszczenie istotnych faktów i okoliczności dotyczących decyzji o nałożeniu kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej;
- 3) streszczenie załączonej kopii decyzji o nałożeniu kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej;
- 4) nazwę, adres oraz inne dane kontaktowe Prezesa Urzędu;
- 5) informację o terminie, w którym kara pieniężna lub okresowa kara pieniężna powinna zostać wyegzekwowana, w szczególności informację o terminach przedawnienia kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej;
- 6) informację o decyzji o nałożeniu kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej, podlegającej wykonaniu zgodnie z przepisami obowiązującymi w państwie organu wnioskującego;
- 7) datę uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w pkt 6;
- 8) kwotę kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej;
- 9) informację o racjonalnych staraniach podjętych przez organ wnioskujący w celu wyegzekwowania kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej na własnym terytorium albo informację o braku miejsca zamieszkania albo siedziby podmiotu, na który została nałożona kara pieniężna lub okresowa kara pieniężna, na terytorium państwa organu wnioskującego.

2. Prezes Urzędu rozpatruje wniosek, o którym mowa w ust. 1, jeżeli dołączony do niego jednolity instrument został sporządzony w języku polskim lub innym języku uzgodnionym przez Prezesa Urzędu i organ wnioskujący.

3. Jednolity instrument, o którym mowa w ust. 1, stanowi wyłączną podstawę stosowania środków egzekucyjnych przez organ egzekucyjny. Jednolity instrument nie podlega zatwierdzeniu, uzupełnieniu lub zastąpieniu. Jednolity instrument stanowi tytuł wykonawczy w rozumieniu przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

4. Prezes Urzędu może zwrócić się do organu wnioskującego o przedstawienie dodatkowych informacji niezbędnych do realizacji wniosku, o którym mowa w ust. 1.

5. Prezes Urzędu, po uprzednim poinformowaniu organu wnioskującego, zwraca wniosek, o którym mowa w ust. 1, w przypadku gdy:

- 1) nie spełnia on wymogów określonych w ust. 1 i 2;
- 2) wykonanie wniosku byłoby w oczywisty sposób sprzeczne z porządkiem publicznym Rzeczypospolitej Polskiej.

6. W przypadku gdy wniosek oraz jednolity instrument spełniają warunki określone w ust. 1 i 2, Prezes Urzędu przekazuje jednolity instrument do realizacji organowi egzekucyjnemu wraz z informacją o przeliczonej na złote, zgodnie z ust. 7, kwocie podlegającej ściągnięciu oraz numerem rachunku bankowego Urzędu. Do jednolitego instrumentu Prezes Urzędu dołącza informację o organie właściwym do rozpatrzenia zarzutów do jednolitego instrumentu.

7. Prezes Urzędu dokonuje przeliczenia na złote kwoty kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej wskazanej w walucie obcej we wniosku, o którym mowa w ust. 1, według kursu średniego danej waluty obcej ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski na dzień nałożenia tej kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej.

8. Organ egzekucyjny ściąga w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji karę wskazaną we wniosku, o którym mowa w ust. 1, w kwocie przeliczonej przez Prezesa Urzędu na złote zgodnie z ust. 7 i przekazuje ją na rachunek bankowy Urzędu wskazany zgodnie z ust. 6.

9. Na podstawie informacji przekazanych przez organ wnioskujący Prezes Urzędu informuje organ egzekucyjny o zdarzeniach mających wpływ na egzekucję kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej wskazanej we wniosku, o którym mowa w ust. 1, w szczególności o:

- 1) zmianach w zakresie wysokości należności objętej wnioskiem;
- 2) odroczeniu płatności;
- 3) rozłożeniu na raty spłaty należności;
- 4) istnieniu sporu co do należności objętej wnioskiem lub dotyczącego jednolitego instrumentu.

10. W przypadku zmiany wysokości kwoty kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej objętej wnioskiem, o którym mowa w ust. 1, Prezes Urzędu dokonuje przeliczenia na złote zmienionej kwoty wskazanej w walucie określonej we wniosku zgodnie z ust. 7.

11. Prezes Urzędu może dokonać potrącenia poniesionych kosztów realizacji wniosku, o którym mowa w ust. 1, ze środków pieniężnych przekazanych przez organ egzekucyjny na rachunek bankowy, o którym mowa w ust. 6, w związku z realizacją tego wniosku.

12. W przypadku, o którym mowa w art. 64c § 8a zdanie pierwsze ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2023 r. poz. 2505 i 2760), Prezes Urzędu występuje do organu wnioskującego o pokrycie kosztów egzekucyjnych powstałych w postępowaniu egzekucyjnym wszczętym na podstawie jednolitego instrumentu, o którym mowa w ust. 1. Prezes Urzędu dokonuje przeliczenia kwoty kosztów egzekucyjnych na walutę państwa organu wnioskującego według kursu średniego tej waluty ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski na dzień wystąpienia do organu wnioskującego.

Art. 113t. Spory dotyczące:

- 1) zgodności z prawem decyzji, postanowień oraz innych dokumentów dotyczących stosowania art. 101 lub art. 102 TFUE, będących przedmiotem wniosku o powiadomienie, o którym mowa w art. 113m ust. 1,
- 2) kar pieniężnych lub okresowych kar pieniężnych będących przedmiotem wniosku, o którym mowa w art. 113s ust. 1, oraz jednolitego instrumentu dołączonego do tego wniosku

– są rozstrzygane przez właściwe organy państwa organu wnioskującego zgodnie z przepisami obowiązującymi w tym państwie.

Art. 113u. Terminy przedawnienia kar pieniężnych lub okresowych kar pieniężnych będących przedmiotem wniosku, o którym mowa w art. 113s ust. 1, określają przepisy państwa organu wnioskującego.

DZIAŁ VIII

Przepis karny

Art. 114. 1. Kto, wbrew przepisowi art. 42 ust. 4, narusza obowiązek udzielenia rzecznikowi konsumentów wyjaśnień i informacji będących przedmiotem wystąpienia rzecznika lub obowiązek ustosunkowania się do uwag i opinii rzecznika, podlega karze grzywny, nie mniejszej niż 2000 zł.

2. Orzekanie w sprawach o czyny określone w ust. 1 następuje w trybie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia.

DZIAŁ IX

Przepisy zmieniające, przejściowe i końcowe

Art. 115–129. (pominięte)

Art. 130. Przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej, o którym mowa w art. 111, uwzględnia się również okoliczność naruszenia przepisów ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2005 r. poz. 2080 oraz z 2006 r. poz. 1119, 1217 i 1834).

Art. 131. 1. Do postępowań wszczętych na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Postępowania antymonopolowe w sprawach koncentracji, wszczęte na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, umarza się w przypadku, gdy zamiar koncentracji nie podlega obowiązkowi zgłoszenia na podstawie przepisów niniejszej ustawy.

3. Wnioski o wszczęcie postępowań w sprawach praktyk ograniczających konkurencję oraz w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, złożone na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, na podstawie których nie zostało wszczęte postępowanie antymonopolowe w sprawach praktyk ograniczających konkurencję lub postępowanie w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, traktuje się jako zawiadomienia dotyczące podejrzenia stosowania tych praktyk, w rozumieniu przepisów niniejszej ustawy.

Art. 132. Do czasu powołania Prezesa Urzędu w trybie określonym w art. 29 funkcję tę pełni Prezes Urzędu powołany w trybie przepisów dotychczasowych.

Art. 133. Członkowie Krajowej Rady Rzeczników Konsumentkich utworzonej na podstawie przepisów ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów zachowują członkostwo w Radzie po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, na zasadach w niej określonych.

Art. 134. 1. Rzecznicy konsumentów powołani na podstawie przepisów dotychczasowych pełnią funkcje do czasu ich odwołania w trybie art. 40 niniejszej ustawy.

2. Dotychczasowe warunki pracy i płacy rzecznika konsumentów zachowują moc do czasu określenia przez starostę nowych warunków pracy i płacy rzecznika konsumentów.

Art. 135. 1. Z dniem wejścia w życie ustawy Urząd wstępuje we wszystkie prawa i obowiązki Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów utworzonego na podstawie dotychczasowych przepisów.

2. Z dniem wejścia w życie ustawy mienie Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów utworzonego na podstawie dotychczasowych przepisów staje się, z mocy prawa, mieniem Urzędu.

3. Przejście praw i mienia Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów utworzonego na podstawie dotychczasowych przepisów na Urząd następuje nieodpłatnie oraz jest wolne od podatków i opłat.

4. Z dniem wejścia w życie ustawy pracownicy Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów utworzonego na podstawie dotychczasowych przepisów stają się, z mocy prawa, pracownikami Urzędu.

Art. 136. 1. Przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 16, art. 28 ust. 3, art. 57 ust. 6, art. 77 ust. 6, art. 94 ust. 5, art. 103a ust. 5 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów zachowują moc do czasu wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 17, art. 33 ust. 3, art. 63 ust. 5, art. 94 ust. 6, art. 109 ust. 5 niniejszej ustawy, nie dłużej jednak niż przez okres 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 7 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów zachowują moc do czasu ich wygaśnięcia.

Art. 137. Traci moc ustawa z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2005 r. poz. 2080 oraz z 2006 r. poz. 1119, 1217 i 1834).

Art. 138. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia⁵⁾.

---

⁵⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 21 marca 2007 r.